

Toimintakertomus ja tilinpäätös 2021

18.3.2022

Sisällys

Toimintakertomus

Markkinatilanne ja toimintaympäristö	4
Konsernin taloudellinen kehitys	5
Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista	5
Alkaneen vuoden näkymät	13
Hallituksen esitys voittovarojen käsittelystä	17

Emoyhtiön tilinpäätös (FAS)

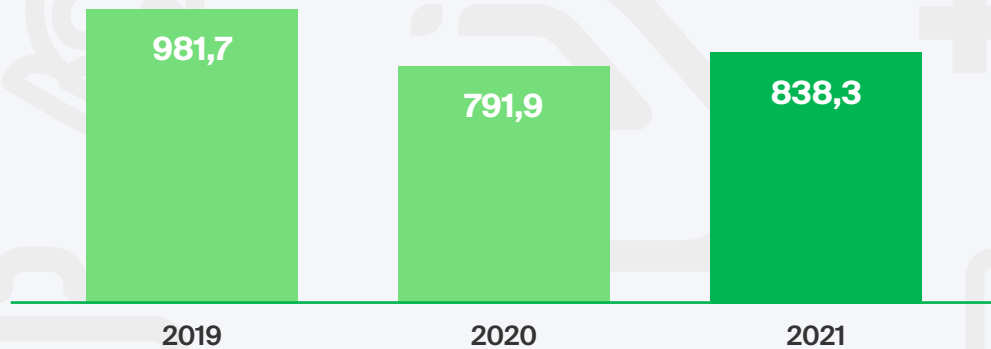
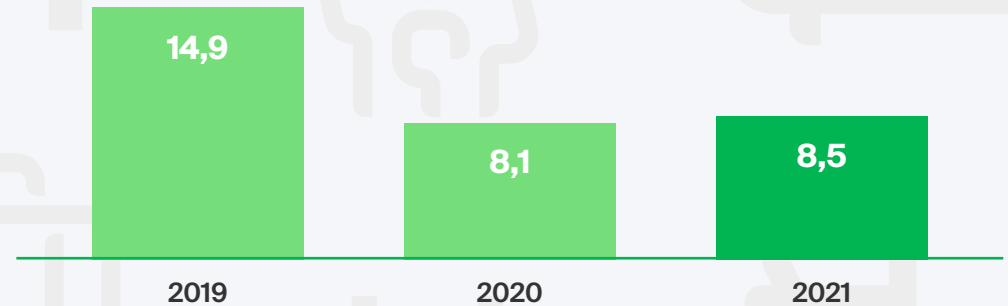
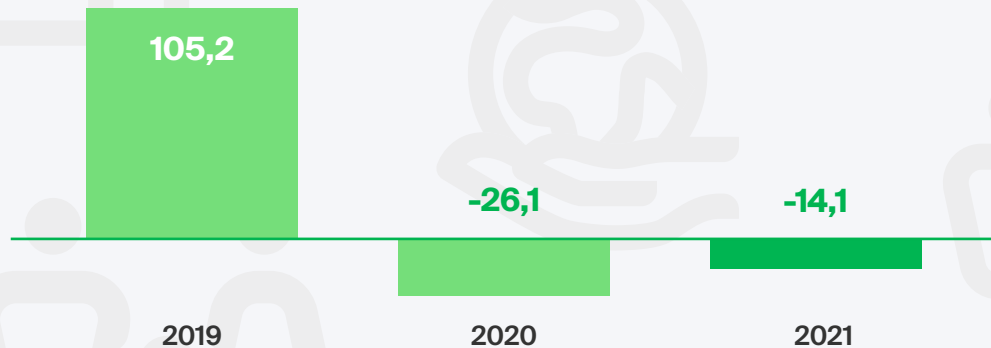
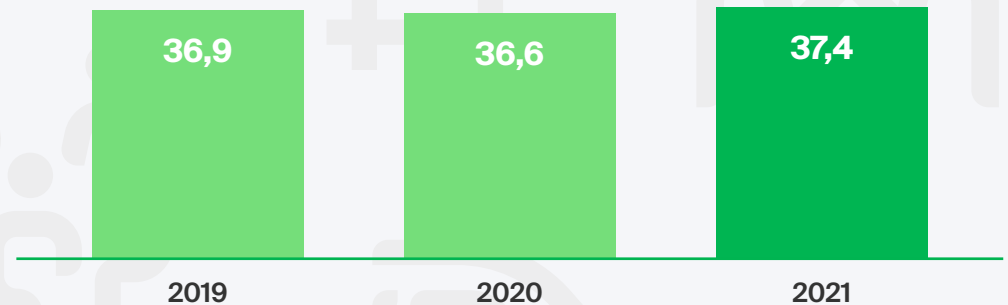
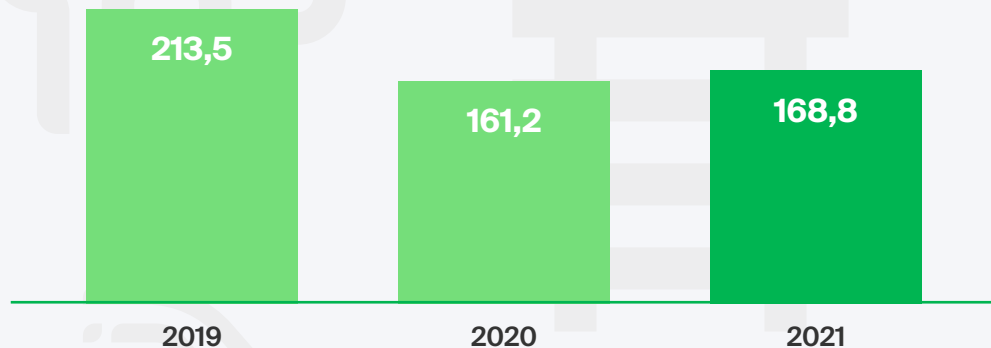
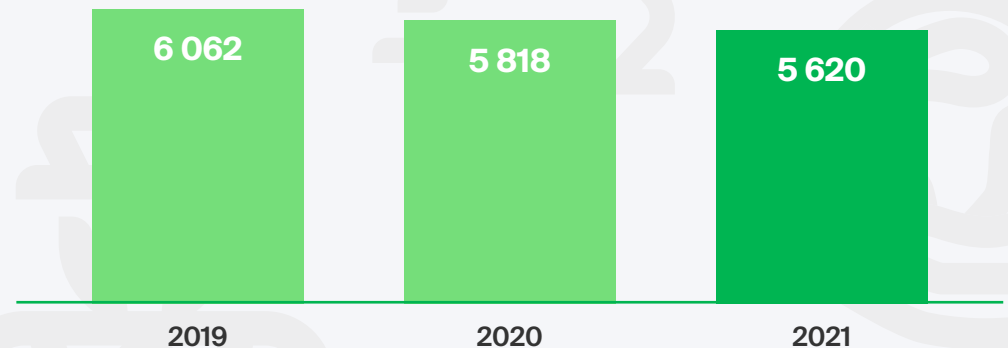
Tuloslaskelma	120
Tase	121
Rahoituslaskelma	122
Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet	123
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	124

Konsernitilinpäätös (IFRS)

	23
Konsernin tuloslaskelma ja muut laajan tuloksen erät	24
Konsernin tase	25
Konsernin rahavirtalaskelma	27
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	28
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	31

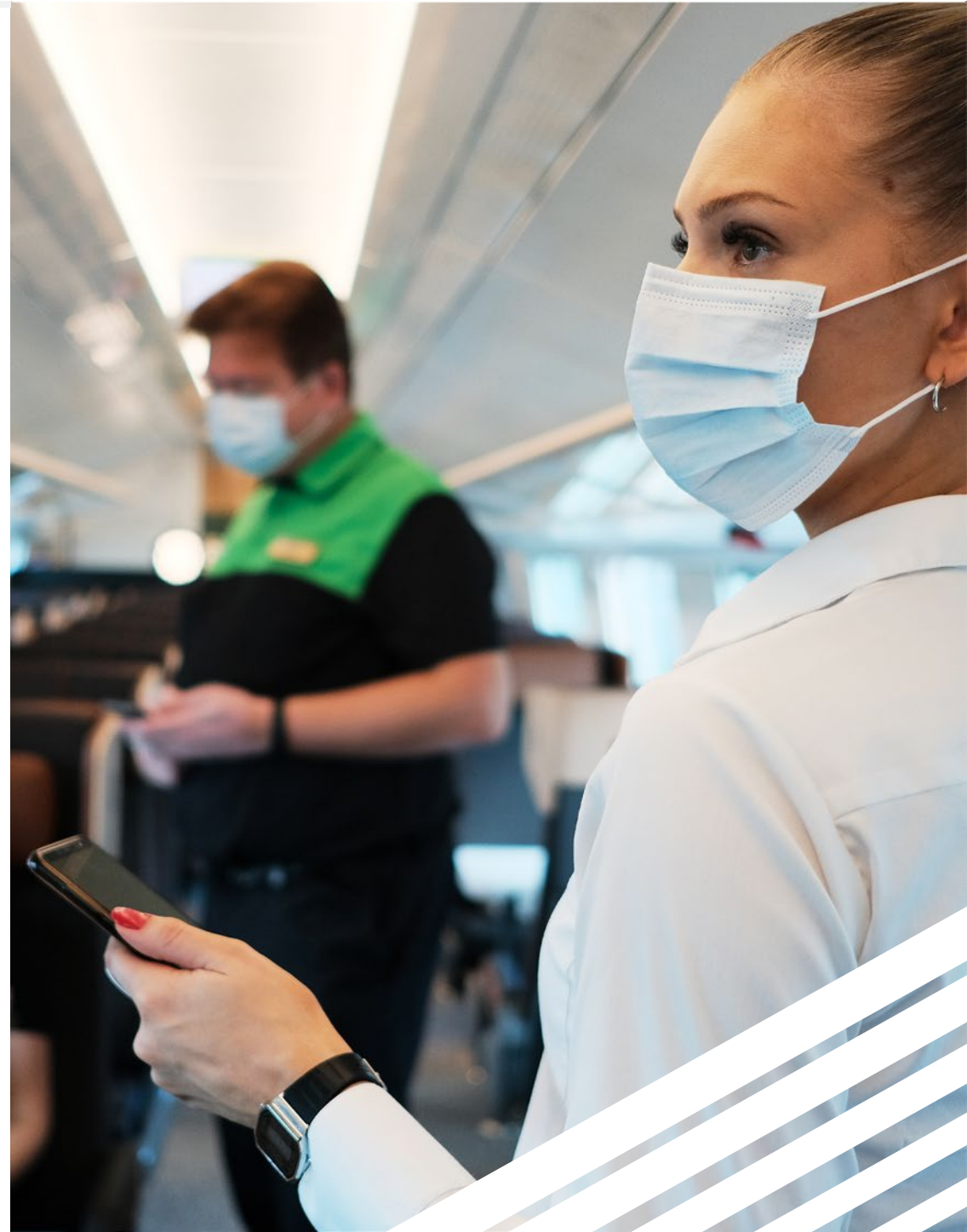
Tilintarkastuskertomus

152

VR Groupin liikevaihto (miljoonaa euroa)

Kaukojunien matkamäärien kehitys, VR Matkustajaliikenne (miljoonaa matkaa)

Vertailukelpoinen liikevoitto (miljoonaa euroa)

Rautatielogistiikan kuljetettujen tonnin kehitys, VR Transpoint (miljoonaa tonnia)

VR Groupin investoinnit (miljoonaa euroa)

VR Groupin henkilöstö keskimäärin

Toimintakertomus

Markkinatilanne ja toimintaympäristö	5
Konsernin taloudellinen kehitys	5
VR Groupin tunnusluvut	6
Investoinnit ja kalusto	8
Liiketoiminnot	9
Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista	13
Liiketoimintamallin kuvaus	13
Vastuullisuuden johtaminen	14
Hallinnointi	14
Konsernirakenteen muutokset	14
Luottoluokitus	15
Riskit ja epävarmuustekijät	15
Osakepääoma ja osakkeet	17
Alkaneen vuoden näkymät	17
Merkittävät tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat	17
Hallituksen esitys voittovarojen käsittelystä	18
Hallintoneuvoston lausunto	19

Markkinatilanne ja toimintaympäristö

Koronapandemia leimasi vahvasti vuotta 2021. Pandemia vaikutti erityisesti arjen junamatkustamiseen ja VR Matkustajaliikenteen kautta koko konserniin. Kaukojunien matkamäärät elpyivät vuodesta 2020, mutta ne jäivät edelleen selvästi pandemiaa edeltäneestä ajasta. Koronaviruksen leviämistä ehkäisseet rajoitustoimet ja etätyöskentelyä suosittaneet ohjeistukset vaikuttivat työmatkaliikenteen matkustajamääriin, kun taas vapaa-ajan matkustus jopa ylitti parhaimpina kuukausina pandemiaa edeltävän tason. Tavaraliikenteessä pandemian vaikutukset pysyivät vuonna 2021 verrattain vähäisinä. Positiivinen taloussuhdanne ja viennin kehitys tukivat VR Transpointin kuljetusten kysyntää.

VR Matkustajaliikenne aloitti uuden HSL-sopimuksen mukaisen lähiliikenteen pääkaupunkiseudulla kesäkuussa 2021, voitettuaan kilpailutuksen aiemmin keväällä 2020. HSL-junien kunnossapidosta vastaa VR FleetCare. Henkilöliikenteen kilpailu avautui myös muilta osin lopullisesti 1.1.2021 alkaen, jolloin kaukoliikenteen yksinoikeus päättyi. Taustalla oli VR:n ja liikenne- ja viestintäministeriön ostoliikenteen sopimusjärjestely vuodelle 2021, jonka tarkoitus oli ylläpitää junaliikenteen palvelutasoa hiljaisemmilla reiteillä. Vuoden 2021 aikana VR neuvotteli LVM:n kanssa uudesta ostoliikennesopimuksesta vuosille 2022–2030.

VR Group on sitoutunut vähäpäästöisen raide- ja kaupunkiliikenteen suosion kasvattamiseen. Yhtiö suunnittelee investoivansa noin miljardi euroa Suomen raideliikennekalustoon seuraavan kuuden vuoden aikana. Suurin osa summasta kohdistuisi uusien sähkövetureiden, sähköjunien ja dieselvetureiden hankintaan sekä nykyisen kaluston kunnossapitoon. Sähköisen liikenteen edelläkävijyys yltää matkustaja- ja tavarajunista myös Pohjolan Liikenteen sähköbussseihin.

Vaikka pidemmän tähtäimen megatrendit ilmastotietoisuudesta kaupungistumiseen tukevat kestäviä kulkutapoja, pitkittynyt pandemia on aiheuttanut niille haasteita. Koko yhteiskunnan tasolla keskiöön on noussut luottamuksen vahvistaminen joukkoliikenteeseen, jonka terveysturvallisuudesta huolehditaan monin tavoin. Merkitystä on myös panostuksilla valtion rataverkkoon, sillä rataverkon kunto ja kapasiteetti heikentävät raideliikenteen täsmällisyyttä ja rajoittavat tulevaisuuden kasvua. Huolehtimalla ympäristöystävällisen raide- ja kaupunkiliikenteen toimintaedellytyksistä vähennetään koko yhteiskunnan ilmastopäästöjä.

Konsernin taloudellinen kehitys

Konsernitilinpäättös on laadittu kansainvälisten tilinpäättösstandardien (International Financial Reporting Standards IFRS) mukaisesti. Vertailuluvut suluissa viittaavat edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon, ellei toisin mainita. Vuonna 2020 VR Groupin toimintasegmentit olivat VR Matkustajaliikenne, VR Transpoint eli logistiikkaliiketoiminta, VR FleetCare eli kunnossapito sekä muut liiketoiminnot, jotka sisältävät junaliikennöinnin, kiinteistötoiminnan, konsernitoiminnot ja yhteiset toiminnot.

VR Groupin tunnusluvut

	2021	2020	2019
Liikevaihto, M€	838,3	791,9	981,7
Liikevoitto, M€	-22,7	-24,6	137,3
% liikevaihdosta	-2,7	-3,1	14,0
Vertailukelpoinen liikevoitto, M€	-14,1	-26,1	105,2
% liikevaihdosta	-1,7	-3,3	10,7
Tilikauden voitto, M€	-13,7	-33,1	278,5
Liiketoiminnan rahavirta, M€	138,1	99,5	213,6
Investoinnit, M€	168,8	161,2	213,5
Sijoitettu pääoma kauden lopussa, M€	1 583,1	1 560,7	1 877,4
Sijoitetun pääoman tuotto %	-0,5	-1,1	7,6
Vertailukelpoinen sijoitetun pääoman tuotto %	0,0	-1,2	5,8
Korollinen nettovelka kauden lopussa, M€	238,1	87,6	17,1
Nettovelkaantumisaste %	18,6	6,9	1,2
Henkilöstö keskimäärin	5 620	5 818	6 062

Liikevaihto

VR Groupin liikevaihto kasvoi 5,9 prosenttia verrattuna vuoteen 2020 ja oli 838,3 (791,9) miljoonaa euroa. Koronalla oli edelleen merkittävä vaikutus vuoden 2021 matkamääriin, liikevaihtoon ja kannattavuuteen, sillä kysynnän elpyminen matkustajaliikenteessä on edennyt hitaasti. VR Matkustajaliikenteen liikevaihto kasvoi 6,2 prosenttia ja oli 431,5 (406,2) miljoonaa euroa. Koronalla ei ole ollut suurta vaikutusta tavaraliikenteeseen, joten VR Transpointin osuus liikevaihdosta oli tavallista suurempi. VR Transpointin liikevaihto oli 390,1 (386,5) miljoonaa euroa eli kasvua 0,9 prosenttia edelliseen vuoteen nähden. VR FleetCaren koko liikevaihto oli 203,7 (195,8) miljoonaa euroa, mikä vastaa 4,1 prosentin kasvua vuoteen 2020 verrattuna. Vuonna 2021 toteutuneilla yrityskaupoilla oli vain vähäinen vaikutus VR Groupin tilikauden liikevaihtoon.

Liikevaihto, milj. euroa	1-12/2021	1-12/2020	Muutos %
VR Matkustajaliikenne	431,5	406,2	6,2 %
VR Transpoint	390,1	386,5	0,9 %
VR FleetCare	203,7	195,8	4,1 %
Muut toiminnot ja eliminoinnit	-187,1	-196,5	-4,8 %
VR Group yhteensä	838,3	791,9	5,9 %

Liikevoitto

Pandemialla oli edelleen merkittävä vaikutus vuoden 2021 tulokseen, sillä VR Matkustajaliikenteen kysyntä ei ole elpynyt koronaa edeltäneeseen tasoon. VR Groupin liikevoitto (EBIT) oli -22,7 (-24,6) miljoonaa euroa ja -2,7 prosenttia liikevaihdosta. Vertailukelpoinen liikevoitto, eli liikevoitto ilman omaisuuden muita myyntivoittoja ja -tappioita sekä omaisuuden arvonalentumisia, parani -14,1 (-26,1) miljoonaan euroon.

Maailmanmarkkinoilla tapahtunut öljyn hinnan kallistuminen sekä sähkön hinnan nousu nostivat tuotantokustannuksia edellisestä vuodesta. Näillä tekijöillä oli vaikutusta VR Matkustajaliikenteen ja VR Transpointin kannattavuuden kehitykseen. VR Matkustajaliikenteen matkamäärät kehittyivät positiivisesti erityisesti viimeisen puolen vuoden osalta, jolloin parantunut täyttöaste henkilöliikenteessä vaikutti myönteisesti kannattavuuteen. Ravintolatoimintaan kohdistui vuonna 2021 paljon erilaisia rajoituksia, jolla oli selvä vaikutus tulokseen. Kahden Pendolinon törmäyksestä johtuen joulukuulle kirjattiin 10,1 miljoonan euron arvonalentuminen. VR FleetCarella kannattavuuteen vaikuttivat materiaalien kallistuminen sekä komponenttien saatavuusongelmat.

Liikevoitto, milj. euroa	1-12/2021	1-12/2020	Muutos %
VR Matkustajaliikenne	-50,4	-69,5	-27,5 %
VR Transpoint	23,0	33,7	-31,7 %
VR FleetCare	4,7	11,2	-58,5 %
Muut	0,0	0,0	0,0 %
VR Group yhteensä	-22,7	-24,6	-7,5 %

Liikevoitto, % liikevaihdosta	1-12/2021	1-12/2020
VR Matkustajaliikenne	-11,8	-17,1
VR Transpoint	5,9	8,7
VR FleetCare	2,3	5,7
VR Group yhteensä	-2,7	-3,1

Vertailukelpoinen liikevoitto, milj. euroa	1-12/2021	1-12/2020	Muutos %
VR Group	-14,1	-26,1	-45,9

Tulos ennen veroja ja tilikauden tulos

Tulos ennen veroja oli -19,5 (-38,5) miljoonaa euroa. Välittömät verot ja vähemmistön osuus olivat yhteensä 5,8 (5,4) miljoonaa euroa.

Tilikauden tulos oli -13,7 (-33,1) miljoonaa euroa.

Tase, kassavirta ja rahoitusasema

Konsernin taseen loppusumma oli vuoden 2021 lopussa 1 937,8 (2 010,0) miljoonaa euroa. Vuoden 2021 tappiollinen tulos heikensi omaa pääomaa. Omaan pääomaan sisältyy myös käyvän arvon rahasto, jonka arvoon vaikuttavat suojauslaskennassa mukana olevat sähkö- ja polttoainejohtannaisten sekä NRC-osakkeiden käyvän arvon muutokset. Kertyneisiin voittovaroihin vaikuttavat lisäksi IAS 19 -mukaiset etuuspohjaisiin eläkkeisiin liittyvät vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot. Etuuspohjaisiin eläkkeisiin liittyvät vakuutusmatemaattiset voitot pienensivät oman pääoman laskua.

Huolimatta siitä, että vuonna 2021 koronapandemia heikensi VR Groupin rahoitusasemaa ja vaikutti oleellisesti kassavirtoihin, yhtiö kuitenkin pystyi toteuttamaan suunnitellut investoinnit ja tukemaan liiketoiminnan kehitystä. Investointeja on priorisoitu koronapandemian aikana konsernin kassavirran vahvistamiseksi. Liiketoiminnan rahavirta oli 138,1 (99,5) miljoonaa euroa ja investointien rahavirta -150,2 (-159,9) miljoonaa euroa. Rahavirta ennen rahoituseriä oli -12,1 (-60,4) miljoonaa euroa.

VR Groupin omavaraisuusaste oli tilikauden lopussa 66,4 (63,7) prosenttia. Korolliset nettovelat olivat 238,1 (87,6) miljoonaa euroa ja nettovelkaantumisaste (gearing) 18,7 (6,9) prosenttia. Nettovelkaantumisasteen nousuun vaikutti VR Groupin korollisten velkojen kasvu. Nettovelan kasvuun ovat vaikuttaneet oleellisesti koronaepidemia sekä omistajalle 30.4.2021 maksettu 100 miljoonan euron osinko. Korolliset velat koostuivat IFRS 16 -leasingrahoitus- ja vuokra-sopimusveloista sekä yhteisen järjestelyn Karelian Trainsin veloista.

Yhtiön maksuvalmius pysyi katsauskauden aikana hyvänä. Likvidit varat olivat tilikauden lopussa 65,8 (198,8) miljoonaa euroa. Vuoden 2021 lopussa VR Groupilla oli 200 (100) miljoonaa euroa nostamattomia luottolimiittejä, jotka erääntyvät vuonna 2024. Lisäksi VR Groupilla on tilinpäätöshetkellä käyttämätön tililimiitti yhteensä 5 miljoonaa euroa. Konsernilla on myös 300 miljoonan euron yritystodistusohjelma, joka oli tilinpäätöshetkellä käyttämätön.

Sijoitetun pääoman tuotto oli -0,5 (-1,1) prosenttia ja oman pääoman tuotto oli -1,1 (-2,0) prosenttia.

Investoinnit ja kalusto

Vuoden 2021 investoinnit olivat 168,8 (161,2) miljoonaa euroa. Suurimmat yksittäiset investointikohteet olivat uudet sähköveturit, Helsingin aseman uudistushanke sekä uudet sähköbussit. Investoinnit jakaantuvat seuraavasti:

Investoinnit (milj. euroa)	2021	2020	Muutos %
Junakalusto	106,1	116,6	-9,0
Kiinteistöt	15,9	10,2	55,4
IT	10,7	12,7	-15,6
Muu kuljetuskalusto ja muut erät	36,0	21,7	66,4
Yhteensä	168,8	161,2	4,7

Veturit, vaunut ja muu kalusto

VR Groupilla on käynnissä merkittävät veturi- ja vaunuhankinnat, jotka ovat edenneet suunnitellusti. Vuonna 2017 vastaanotettiin ensimmäiset uudentyypiset Sr3-veturit, ja toimitukset jatkuvat vuoteen 2026, jolloin kaikki 80 uutta Sr3-veturia ovat kaupallisessa liikenteessä.

VR Groupilla on vuodesta 2019 saakka ollut käynnissä myös 60 uuden dieselveturin hankinta. Vuoden 2021 aikana investointi eteni suunnitellusti. Kaupallisessa käytössä ensimmäiset uudet veturit aloittavat vuonna 2023. Tulevat dieselveturit on tarkoitettu erityisesti tavaraliikenteen tarpeisiin tehostamaan ratapihoilla tehtävää vaihtotyötä sekä sähköistämättömien rataosien junaliikennettä. Uudet veturit ovat huomattavasti nykyistä diesel-kalustoa ympäristöystävällisempiä ja varmatoimisempia sekä vetokyvyltään merkittävästi tehokkaampia.

VR Transpoint investoi uusiin raakapuuvaunuihin liittyen Metsä Groupin kanssa solmittuun yhteistyösopimukseen ja Kemin tehtaan kuljetuksiin, kattaakseen kasvavat raakapuuvolyymit. Vuoden alkupuolella VR Transpoint toi kaupalliseen liikenteeseen modulaariset Finnowagon-vaunut, jotka mahdollistavat suuremmat hyötykuormat ja monentyyppisten rahtien kuljetukset.

Muut investoinnit

VR Groupin vuoden suurimpia kiinteistöihin liittyviä investointeja oli Helsingin aseman uudistushanke. Helsingin päärautatieaseman uudistushankkeen merkittävimmät talotekniset muutokset ovat valmistuneet. Uudistukset mahdollistavat tilojen käyttötarkoituksen muutokset uusiksi liiketiloiksi huomioiden energiatehokkuuden ja viihtyisyyden.

Sekä VR Transpointin maantielogistiikassa että VR FleetCaressa oli käynnissä mittavia hankkeita toiminnanohjausjärjestelmien uudistamiseksi. Lisäksi VR käynnisti 4,5 miljoonan euron investoinnin kaukojunien verkkoyhteyden kehittämiseen. Uudistuksen myötä Pendolinoihin, InterCity-juniin ja kaksikerroksisiin yöjuniin saadaan nopeampi ja tasalaatuisempi internetyhteys.

Liiketoiminnot

VR Matkustajaliikenne

VR Matkustajaliikenne tarjoaa joukkoliikenteen palveluja junilla kauko- ja lähijunaliikenteessä sekä Pohjolan Liikenteen linja-autoilla. VR operoi myös Tampereen raitiovaunua, jonka liikennöinti alkoi kesällä 2021. Matkustajaliikenteen toiminta keskittyy Suomeen ja Venäjän-liikenteeseen. Kaukojunaliikenteen ravintolapalveluista vastaa liiketoimintayksikköön kuuluva Avekra, jolla on ravintola- ja kahvilatoimintaa myös rautatieasemilla.

VR Matkustajaliikenne	1-12/2021	1-12/2020	Muutos %
Liikevaihto, M€	431,5	406,2	6,2
Liikevoitto, M€	-50,4	-69,5	-27,5
% liikevaihdosta	-11,7	-17,1	
Investoinnit, M€	59,8	55,8	7,2
Matkustajaliikenteen matkat (milj.)			
Kaukoliikenne	8,5	8,1	5,1
Lähiliikenne	46,5	51,4	-9,5
Linja-autoliikenne	28,9	29,0	-0,4
Junaliikenteen henkilökilometrit	2 903,1	2 819,9	3,0
NPS			
Kaukoliikenne	38,6	41,3	-6,5
Lähiliikenne	8,5	10,7	-20,6
Täsmällisyys			
Kaukoliikenne	86,9	88,6	-1,9
Lähiliikenne	92,6	96,6	-4,1

Matkustusvolyymit

VR Matkustajaliikenteen matkamäärät ilman HSL-liikennettä laskivat yhden prosentin 15,3 (15,5) miljoonaan matkaan. Lasku selittyy linja-autoliikenteen ja VR Lähiliikenteen matkustajamäärien laskulla. Kaukoliikenteen matkustus kasvoi 5 prosenttia 8,5 (8,1) miljoonaan matkaan. Kasvun taustalla oli vapaa-ajan matkustuksen kasvu vuodesta 2020. Työ- ja liikematkustus pysyivät edelleen matalalla tasolla. Suomen ja Venäjän välinen liikenne oli keskeytyneenä valtaosan vuodesta, ja liikenne avattiin jälleen 12.12.2021.

Lähijunaliikenteen osalta Etelä-Suomessa liikennöitävän VR:n lähijunaliikenteen matkamäärät laskivat 5 prosenttia 4,0 (4,3) miljoonaan matkaan. Pääsyynä laskuun oli koronapandemia, joka vaikutti erityisesti työmatkaliikenteeseen etätyösuositusten jatkuessa. Lisäksi VR Lähiliikenteen operoimassa HSL-lähijunaliikenteessä matkat laskivat vastaavasti 10 prosenttia ollen 42,5 (47,2) miljoonaa matkaa. Tampereen raitiotien liikennöinti alkoi elokuussa 2021, jota ennen liikennöitiin koeliikennettä. Raitiovaunuilla tehtiin vuonna 2021 yhteensä 4,1 miljoonaa matkaa.

Pohjolan Liikenteen markkinaehtoisen linja-autoliikenteen tehtyjen matkojen määrä laski 2,8 (3,1) miljoonaan matkaan. Laskua edellisvuodesta oli 10 prosenttia. Lisäksi Pohjolan liikenteen operoimassa HSL-alueen linja-autoliikenteessä matkoja tehtiin yhteensä 26,1 (26,0) miljoonaa matkaa.

Liikevaihto ja kannattavuus

VR Matkustajaliikenteen liikevaihto kasvoi 5,3 prosenttia ja oli 427,8 (406,2) miljoonaa euroa. Liikevaihto kasvoi sekä junaliikenteessä että Pohjolan Liikenteessä. Junaliikenteen liikevaihdon kasvun taustalla olivat matkamäärien kasvu ja LVM:n maksama lisäkorvaus, jonka tarkoituksena oli ylläpitää raideliikennettä hiljaisilla rataosilla koronapandemian keskellä. AVECRA:n liikevaihto oli lähes vuoden 2020 tasolla, kasvaen vertailuvuodesta 1 prosentin 19,9 (19,8) miljoonaan euroon. AVECRA sai koronapandemiaan liittyen kustannustukia ja toiminnan sulkemiskorvauksia yhteensä 1,6 miljoonaa euroa.

Liikevaihdon kasvu ja vuoden 2021 aikana toteutetut kustannusten sopeuttamistoimenpiteet nostivat VR Matkustajaliikenteen liikevoiton -50,4 (-69,5) miljoonaan euroon eli -11,7 (-17,1) prosenttiin liikevaihdosta. Koronapandemia aiheutti merkittäviä haasteita kannattavuudelle, minkä lisäksi yhteentörmäyksessä vaurioituneiden Pendolino-junien alaskirjaus rasitti vuoden 2021 tulosta.

VR Matkustajaliikenteen merkittävät tapahtumat katsauskaudella

Koronapandemian kehittyminen hallitsi VR Matkustajaliikenteen koko vuotta 2021. Työ- ja liikematkustaminen sekä opiskelijoiden matkustaminen pysyivät matalalla tasolla koko vuoden ajan epidemian rajoitustoimien ja etätyösuositusten vuoksi. Viranomais määräysten johdosta jouduttiin rajoittamaan matkustajamääriä ja sulkemaan ravintolavaunujen palvelut keväällä. Matkustus painottui vahvasti vapaa-aikaan, ja erityisesti vuoden toisella vuosipuoliskolla ja parhaimpina kuukausina vapaa-ajan matkustus jopa ylitti pandemiaa edeltävän, vuoden 2019 tason.

VR:n ja HSL:n välisen uuden sopimuskauden mukainen lähijunaliikenne käynnistyi juhannuksen jälkeen. Tampereen raitiovaunuliikenne puolestaan alkoi 9.8.2021 ja samalla VR aloitti raitiotieoperaattorina. VR vastaa kokonaisuudesta, joka sisältää raitiovaunujen liikennöinnin ja liikenteen ohjauksen sekä henkilökunnan rekrytoinnit ja koulutukset.

Katsauskauden aikana VR kertoi etenevänsä uuden lähijuna- ja yöjunakaluston hankinnassa. Lähijunahankinta koskee alustavasti noin 25 uutta sähkömoottorijunaa, joilla korvataan vanhaa kalustoa. Yöjunakaluston hankintaan sisältyy yhdeksän makuuvaunua ja kahdeksan autovaunua.

Pohjolan Liikenne osallistui vuoden 2021 aikana menestyksekkäästi kilpailutuksiin pääkaupunkiseudun HSL-alueella, Tampereella ja Kotkassa. Voitettujen kilpailutusten myötä yhtiö tuo liikenteeseen merkittävän määrän uusia sähköbussseja.

Liikenne- ja viestintäministeriö osti junaliikennettä VR Matkustajaliikenteeltä noin 49 miljoonalla eurolla (alv 0 %) vuonna 2021 sisältäen sekä sopimuskauden (1.1.–30.6.2021) että optiokauden (1.7.–31.12.2021) korvaukset. LVM:n maksama korvaus oli 20 miljoonaa euroa suurempi kuin vuonna 2020, ja lisärahoituksella turvattiin hiljaisten reittien liikennöinti koronapandemian aikana. Vuoden 2021 alusta voimaan astunut ostoliikennesopimus korvasi aiemman sopimusjärjestelyn kokonaisuudessaan, ja sen myötä VR:lle vuonna 2009 myönnetty yksinoikeus päättyi.

VR Transpoint

VR Transpoint tarjoaa logistiikan palveluita kotimaassa ja kansainvälisesti. Palvelut sisältävät rautatie- ja maantiekuljetukset sekä räätälöidyt logistiikkaketjut lisäpalveluineen. VR Transpointin asiakkaita ovat kotimaiset ja kansainväliset yritykset, jotka tarvitsevat logistiikkaratkaisuja raaka-aine- ja tuotekuljetuksiin.

VR Transpoint	1-12/2021	1-12/2020	Muutos %
Liikevaihto, M€	390,1	386,5	0,9
Liikevoitto, M€	23,0	33,7	-31,7
% liikevaihdosta	5,9	8,7	
Investoinnit, M€	39,6	39,2	1,0
Kuljetusten kokonaisvolyyymi (milj. tonnia)			
Rautatiekuljetukset	37,4	36,6	2,1
Maantiekuljetukset	5,3	4,9	9,3
NPS	26,8	33,0	-18,8
Täsmällisyys	87,1	90,4	-3,7

Kuljetusvolyymit

Rautatiekuljetuksissa kuljetusvolyymit kasvoivat 2 prosenttia ja olivat 37,4 (36,6) miljoonaa tonnia.

Koronakriisin vaikutukset tavaraliikenteeseen jäivät odotettua maltillisemmiksi, ja kuljetusmäärät pysyivät hyvällä tasolla. Logistiikan osalta markkinatilanne näyttäytyi positiivisena maailmantalouden ollessa kasvu-uralla, ja Suomenkin talouskehitys oli suotuisa. Kotimaassa etenkin metsä- ja metalliteollisuuden kuljetusten kysyntä oli vahvaa. Paperituotannon supistuminen ja tuotantolaitosten sulkeminen vaikuttivat myös VR Transpointin kuljetuksiin. Kotimaassa maaliskuussa kuljetettiin raakapuuta ennätysmäärä talven haasteellisten sääolosuhteiden jälkeen.

Idänliikenteessä volyymit sen sijaan laskivat. Heilahtelua esiintyi etenkin transitoliikenteen kemikaali- ja metalliteollisuuden raaka-ainekuljetuksissa, kasvua oli puolestaan lannoitteissa. Myös Aasian kuljetuksissa oli vahvaa kasvua. Kivihiilen transitokuljetukset Porin Tahkoluodon uuteen käsittelyterminaaliin alkoivat alkukesästä.

Maantielogistiikassa kuljetettiin tavaraa 5,3 (4,9) miljoonaa tonnia, missä oli nousua edellisvuoteen 9,3 prosenttia. Maantielogistiikan volyymit eivät ole vertailukelpoisia maantielogistiikkaa koskevien yrityskauppojen myötä. VR Transpoint vahvisti asemaansa kiertotalouslogistiikan toimijana, kun kierrätyslogistiikkaan erikoistuneen Transitar Oy:n kauppa astui voimaan 1.7.2021. VR Transpoint luopui keväällä kansainvälisen maantielogistiikan Venäjän liiketoiminnasta.

Kilpailutilanne sekä rautatie- että maantielogistiikassa säilyi tiukkana, mutta useita uusia kauppvoja ja liikenteitä toteutui kuluneen vuoden aikana.

Liikevaihto ja kannattavuus

VR Transpointin liikevaihto nousi 1,0 prosenttia 390,2 (386,5) miljoonaan euroon. Maantielogistiikan osalta liikevaihtoon vaikuttivat vuonna 2020 ja 2021 tehdyt yrityskaupat. Koko divisioonan liikevoitto oli 23,0 (33,7) miljoonaa euroa, joka oli 31,7 prosenttia matalampi kuin vuonna 2020. Liikevoiton laskuun vaikuttivat energian kohonnut hinta, idänliikenteen volyymien epätasaisuus sekä alkutalven haastavat keliolosuhteet. Koronan vaikutus liiketoimintaan oli odotettua pienempi.

VR Transpointin merkittävät tapahtumat katsauskaudella

VR Transpoint solmi vuoden aikana merkittäviä sopimuksia. Metsä Group valitsi VR Transpointin Kemiin rakennettavan biotuotetehtaansa raakapuun logistiikkakumppaniksi. Raakapuukuljetukset tulevat lisääntymään Suomen raiteilla merkittävästi, ja sopimuksen myötä VR Transpoint investoi uusiin raakapuuvaunuihin. VR Transpoint teki merkittävän yhteistyösopimuksen Terrafamen uuden akkukemikaalitehtaan kuljetuksista, joka kattaa sekä rautatie- että maantiekuljetukset. VR Transpoint sopi myös yhteistyön jatkumisesta sekä teräsyhtiö SSAB:n että kaivosyhtiö Boliden Kevitsa Mining Oy:n kanssa. SSAB:n kanssa solmittiin sopimus rautatiekuljetuksista ja yhteistyön piirissä olevien päästöjen puolittamisesta vuoteen 2024 mennessä. VR Transpointin ja Bolidenin uusi toimintamalli parantaa puolestaan merkittävästi Kevitsan kaivoksen kuljetusten tehokkuutta.

VR Transpoint pyrkii uusilla kalustoratkaisuilla kasvattamaan tavarajunien kokoa sekä samalla vähentämään energiankulutusta ja päästöjä. Vuoden mittaan VR Transpoint toi säännölliseen liikenteeseen jättimäisen, 7 000 tonnin tavarajunan vahvistamaan Suomen transitoliikenteen kilpailukykyä. Myös ensimmäiset modulaariset Finnowagon-vaunuilla varustetut junat aloittivat kaupallisessa liikenteessä. Uudet vaunut tehostavat rautatiekuljetuksia, sillä uusi vaunualusta on painoltaan huomattavasti kevyempi kuin aiemmat vaunuratkaisut ja mahdollistaa suurempien hyötykuormien kuljettamisen.

VR Transpointin asema kiertotalouden toimijana vahvistui, kun Pohjoismaiden suurimman kiertotalouden logistiikkaan erikoistuneen yrityksen Transitar Oy:n yrityskauppa toteutui kesällä. Kauppa kasvatti tuntuvasti VR Transpointin kykyä hoitaa suuria kiertotalouden kuljetuksia Suomessa ja lähialueilla. Kansainvälisen maantielogistiikan Venäjän liiketoiminnasta VR Transpoint luopui.

VR FleetCare

VR FleetCaren palveluihin kuuluvat raidekaluston huollot, modernisointihankkeet, komponenttipalvelut ja elinkaaren hallinta sekä digitaaliset palvelut. Junia ja muuta raidekalustoa kunnossapidetään, korjataan ja huolletaan varikoilla ja konepajoilla, jotka sijaitsevat eri puolilla Suomea. Yhteensä VR FleetCarella on käytössä noin 155 000 m² tuotantotilaa kaluston kunnossapitoon.

Yhtiön pääasiakkaita ovat VR Groupin liiketoiminnot ja muut, pääsääntöisesti kotimaan ja lähialueiden raideliikenteen toimijat.

VR FleetCare	1-12/2021	1-12/2020	Muutos %
Liikevaihto, M€	203,7	195,8	4,1
Liikevoitto, M€	4,7	11,2	-58,5
% liikevaihdosta	2,3	5,7	
Investoinnit, M€	6,0	2,8	118,9
NPS	-4	14	-128,6

VR FleetCaren volyymit

VR FleetCare ylläpitää noin 12 000 yksikön kalustoa, joka koostuu yli 100 erilaisesta kalustotyyppistä. Huoltokanta koostuu 370 veturista, 167 sähköjunasta, 15 kiskobussista, 97 ratatyökoneesta, 450 matkustajavaunusta sekä 9 000 tavaravaunusta.

VR FleetCaren huoltokannassa olevalla kalustolla ajettiin vuonna 2021 yhteensä 438,7 miljoonaa kilometriä. Ajetut kilometrimäärät kasvoivat vuoteen 2020 verrattuna 1,8 %. Kalustoprojekteissa volyymit kasvoivat edellisvuoteen verrattuna, ja merkittävimmät erillisprojektit olivat norjalaisten makuuvaunujen modernisointiprojekti, metrojunien saneerausprojekti M100-sarjan osalta sekä ICS-vaunujen Ekstra-luokan modernisointiprojekti.

Liikevaihto ja kannattavuus

VR FleetCaren liikevaihto oli 2021 203,7 (195,8) miljoonaa euroa, mikä oli 4,1 % enemmän kuin vuonna 2020. Liikevaihdon kasvua selittää pääasiassa erillisten kalustoprojektien volyymin kasvu sekä kasvaneiden junakilometrien vuoksi lisääntynyt kaluston kunnossapitotarve. Liikevoittoa kertyi 4,6 miljoonaa euroa, kun se edellisenä vuonna oli 11,2 miljoonaa euroa. Koronan vaikutukset VR FleetCaren liiketoimintaan olivat ennakoitua pienemmät.

VR FleetCaren merkittävät tapahtumat katsauskaudella

VR FleetCare jatkoi katsauskaudella aktiivisesti uuden liiketoiminnan ja uusien asiakkaiden hakemista strategiansa mukaisesti.

Toimintaympäristön muuttuessa yrityksen toimintaa on uudistettava vastaamaan paremmin asiakastarpeisiin ja varmistamaan kasvun edellytyksiä. Mittava toimintamallin ja toiminnanohjausjärjestelmän uudistamishanke jatkui suurimpana strategisena kehityshankkeena.

Huhtikuussa VR FleetCare sai päänavauksen Norjan markkinalle tekemällä sopimuksen norjalaisen Vy Tog AS:n kanssa kahdeksan makuuvaunun modernisoinnista. Vaunut kuljetettiin Saksasta Suomeen rautateitä pitkin, ja niihin tehtiin mittavat muutokset Pieksämäellä ja Oulussa ennen kuin ne luovutettiin asiakkaalle Norjaan aikataulussa syksyllä 2021.

Elokuussa VR FleetCare teki raamisopimuksen bussiliikenneoperaattori Pohjolan Liikenteen kanssa sähköbussien huollosta Tampereella. Sopimus on VR FleetCaren ensimmäinen sähköbussien kunnossapitosopimus, ja se on voimassa toistaiseksi kesäkuusta 2022 alkaen. Sopimus kattaa yhteensä 25–30 Yutong-täyssähköbussin kunnossapidon huolto-ohjelman mukaisesti. Työt tullaan suorittamaan VR FleetCaren Tampereen tavaravaunukorjaamolla.

Venäjän rautatieyhtiö RZD, Karelian Trains ja raidekaluston kunnossapitäjä VR FleetCare tekivät marraskuussa 20 vuoden sopimuksen Helsingin ja Pietarin väliä liikennöivien suurnopeusjunien kunnossapidosta ja elinkaaripalveluista, alkaen vuodesta 2022. Kalustoon kuuluu yhteensä neljä Alstomin valmistamaa seitsemän vaunun sähköjunaa.

Muut toiminnot – kiinteistöyksikkö

Kiinteistöyksikön tehtävänä on ylläpitää ja vuokrata toimitiloja sekä tarvittaessa myydä kiinteistöjä huomioiden niiden kiinteistökehittämispotentiaali. Merkittävien käynnissä oleva hanke liittyi Helsingin päärautatieaseman tilojen ja palveluiden uudistamiseen. Vuoden 2021 aikana kiinteistömyyntivoittoja kertyi yhteensä 3,3 (1,1) miljoonaa euroa.

VR Groupille on vuonna 2021 myönnetty CEF-tukea Turun ratapihan siirron suunnittelua varten yhteensä enintään 711 000 €, osana laajempaa Väyläviraston vetämää Kupittaa-Turku-kaksoisraidehanketta. Tässä EU-tukea saaneessa suunnitteluhankkeessa on osapuolena myös Turun kaupunki.

Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista

Tämä selvitys on laadittu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivistä 2014/95/EU sovelletun Suomen kirjanpitolain 1336/1997 3a-luvun mukaisesti. Selvitys on VR Groupille vapaaehtoinen.

Liiketoimintamallin kuvaus

VR Group on matkustuksen, logistiikan ja kunnossapidon palveluyritys, jonka Suomen valtio omistaa kokonaisuudessaan. Liikevaihdon osalta konsernin suurimmat liiketoimintayksiköt ovat VR Matkustajaliikenne ja logistiikkaratkaisuja tarjoava VR Transpoint. VR Groupilla on sekä kuluttaja- että yritysasiakkaita. Yhtiö toimii pääasiassa Suomessa mutta myös ulkomailla, erityisesti Venäjällä. VR Group panostaa liiketoiminnassaan sähköiseen raide- ja kaupunkiliikenteeseen, joiden kulkumuoto-osuutta kasvattamalla koko yhteiskunnan päästöt vähenevät.

VR Matkustajaliikenteen merkittävin liiketoiminta-alue on kaukojunaliikenne, jota toteutetaan pääosin markkinaehtoisesti. Valtio ostaa osan liikenteestä hiljaisemmilla osuuksilla. Kansainväliset matkustajajunat kulkevat Venäjän ja Suomen välillä. Helsingin seudun liikenne (HSL) hankkii VR:ltä lähijunaliikenteen palvelut pääkaupunkiseudulla ja vastaa myös alueensa lipunmyynnistä. VR:n oma lähijunaliikenne on liikenne- ja viestintäministeriön sopimusliikennettä. VR vastaa lipunmyynnistä ja hinnoittelusta kaukojunissa ja omassa lähiliikenteessään.

VR Matkustajaliikenteeseen kuuluu linja-autoyhtiö Pohjolan Liikenne. Sähköbussiliikenteen edelläkävijä toimii pääasiassa kaupunkiseutujen sopimusliikenteessä. Samoin AVECRA on osa VR Matkustajaliikennettä, ja tytäryhtiö tarjoaa ravintola- ja kahvilapalveluita junissa ja asemilla. VR operoi myös Tampereen raitiovaunua julkisesti rahoitettuna sopimusliikenteenä.

VR Transpoint tarjoaa logistiikkapalveluita kotimaisille ja ulkomaisille teollisuusyrityksille sekä rautateitse että maanteillä. Pääosa liikevaihdesta ja tuloksesta syntyy rautatieliikenteestä. Liiketoimintayksikkö toimii pääasiassa Suomessa ja Venäjän-liikenteessä. VR FleetCare puolestaan on VR Groupin tytäryhtiö, joka tuottaa kunnossapitopalveluita suurelta osin konsernin sisäisille asiakkaille. Yhtiö kuitenkin hakee aktiivisesti kasvua raidekaluston kunnossapidosta myös Suomen lähimarkkinoilta.

Kotimaan veturi- ja vaunukalusto sekä sähköjunat ovat VR Groupin omistuksessa, lukuun ottamatta HSL-alueen lähijuna- tai Tampereen raitiotiekalustoa. Valtion rataverkosta vastaa Väylävirasto. VR Groupin vetureiden omistus ja operointi on keskitetty junaliikennöintiyksikköön, joka toimii kiinteänä osana matkustajaliikennettä ja rautatielogistiikkaa. Lisäksi junaliikennöinti vastaa operaatiokeskuksen toiminnasta ja häiriötilanteiden hallinnasta. Kiinteistöyksikkö puolestaan huolehtii konsernin kiinteistöomaisuuden kehittämisestä sekä vuokraa toimitiloja. VR Groupin liiketoimintaa ja eri yksiköitä tukevat keskitetyt konsernipalvelut.

Vastuullisuuden johtaminen

VR Groupin vastuullisuuden keskeiset osa-alueet ovat turvallisuus, asiakaslähtöisyys, työntekijäkokemus, ympäristövastuu ja yhteiskuntavastuu. Ne perustuvat vuonna 2018 tehdyn sidosryhmäkyselyn perusteella päivitettyyn olennaisuusanalyysiin. Vuoden 2021 vuosiraportoinnin yhteydessä on tuotettu erillinen vastuullisuusraportti, jossa kuvataan vastuullisuuden johtaminen, kerrotaan edistyminen vastuullisuuden eri osa-alueilla ja raportoidaan GRI-indeksin sisältö.

Hallinnointi

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 9.4.2021 VR-Yhtymä Oy:n hallituksen jäsenmääräksi vahvistettiin seitsemän (7). Kjell Forsén valittiin uudelleen hallituksen puheenjohtajaksi. Yhtiökokousta seuranneessa hallituksen kokouksessa valittiin varapuheenjohtajana jatkamaan Heikki Allonen. Hallituksen varsinaisiksi jäseniksi valittiin jatkamaan Nermin Hairedin, Pekka Hurtola, Virve Laitinen, Roberto Lencioni ja Sari Pohjonen. Hallitus kokoontui vuonna 2021 yhteensä 15 kertaa, ja kokousten läsnäoloprosentti oli 100.

Hallitus valitsi 26.4.2021 henkilöstövaliokunnan jäseniksi seuraavat henkilöt: Kjell Forsén (pj.), Heikki Allonen, Pekka Hurtola ja Roberto Lencioni. Vuonna 2021 henkilöstövaliokunta kokoontui yhteensä yhdeksäntoista kertaa ja kokousten läsnäoloprosentti oli 100.

Hallitus valitsi 26.4.2021 tarkastusvaliokunnan jäseniksi seuraavat henkilöt: Sari Pohjonen (pj.), Heikki Allonen, Nermin Hairedin ja Virve Laitinen. Pekka Hurtola toimi tarkastusvaliokunnan jäsenenä 26.4.2021 asti. Vuonna 2021 tarkastusvaliokunta kokoontui yhteensä seitsemän kertaa ja kokousten läsnäoloprosentti oli 100.

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 9.4.2021 hallintoneuvoston jäsenmääräksi vahvistettiin kaksitoista (12). VR-Yhtymä Oy:n hallintoneuvoston puheenjohtajaksi valittiin Sheikki Laakso ja varsinaisiksi jäseniksi Anders Adlercreutz, Sanna Antikainen, Seppo Eskelinen, Hanna Holopainen, Anna-Kaisa Ikonen, Mai Kivelä, Jouni Kotiaho, Matias Martinen, Raimo Piirainen, Arto Pirttilahti ja Katja Taimela. Anna-Kaisa Ikonen erosi hallintoneuvostosta 1.9.2021. Ruut Sjöblom nimitettiin jäseneksi ylimääräisen yhtiökokouksen päätöksellä 23.9.2021. Hallintoneuvosto kokoontui kertomusvuonna neljä kertaa, ja kokousten läsnäoloprosentti oli 98.

VR-Yhtymä Oy:n hallintoneuvostossa ovat mukana myös henkilöstöjärjestöjen edustajat. Henkilöstöjärjestöjen edustajina ovat toimineet Raideammattilaisten yhteisjärjestö JHL:n puheenjohtaja Teppo Järnstedt, Rautatiealan Unioni RAU:n puheenjohtaja Tero Palomäki, Rautatiealan Teknisten ja Toimihenkilöiden Liitto RTTL:n puheenjohtaja Johanna Wäre, VR Akavan puheenjohtaja Olli-Pekka Nyman, Toimihenkilöliitto ERTO:n puheenjohtaja Juri Aaltonen, Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT:n vt. puheenjohtaja Pekka Lehtonen ja Palvelualojen ammattiliitto PAM:n puheenjohtaja Annika Rönni-Sällinen.

Tilintarkastajaksi vuodelle 2021 valittiin tilintarkastusyhteisö Ernst & Young Oy, päävastuullisena tilintarkastajana Mikko Ryttilähti, KHT, JHT. Tilintarkastajalle tilikaudella 2021 tilintarkastuksesta maksetut palkkiot olivat yhteensä 474 tuhatta euroa ja muista palveluista 64 tuhatta euroa.

Listaamattomana yhtiönä VR-Yhtymä Oy noudattaa soveltuvin osin Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n antamaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia. Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä palkitsemispolitiikka ja -raportti julkaistaan erillään toimintakertomuksesta, mutta samanaikaisesti toimintakertomuksen kanssa. Molemmat raportit ovat julkaisun jälkeen saatavilla yhtiön verkkosivuilta osoitteessa 2021.vrgroupraportti.fi/fi.

Konsernirakenteen muutokset

VR-Yhtymä myi kansainvälisen maantielogistiikan liiketoimintansa suomalaiselle Avind International Oy:lle. Kauppa toteutettiin 18.6.2021, ja se käsittää VR Groupin omistuksessa olevan Transpoint International (FI) Oy:n sekä sen omistamat kaksi venäläistä tytäryhtiötä. Transpoint International (FI) on vastannut VR Transpointin kansainvälisestä maantieliikenteestä Venäjällä.

VR-Yhtymä osti kierrätyslogistiikkaan erikoistuneen kuljetusyhtiö Transitar Oy:n. Kaupasta sovittiin 23.6.2021, ja kauppa astui voimaan 1.7.2021. Transitar toimii VR-Yhtymän 100-prosenttisesti omistamana tytäryhtiönä, osana VR Transpointin maantielogistiikkaa.

22.9.2021 VR-Yhtymä perusti tytäryhtiön Norjaan hankkimalla VR Norge AS:n osakkeet. Yhtiöllä ei ollut liiketoimintaa tilikaudella.

Luottoluokitus

VR-Yhtymä Oy:n luottoluokitus luottoluokittaja Standard & Poor'silta (S&P) on A+, näkymät vakaat.

Riskit ja epävarmuustekijät

VR Groupin toimintaan vaikuttavat yleisen taloussuhdanteen lisäksi erilaiset strategiset, poliittiset, toiminnalliset ja vahinkoriskit sekä näihin liittyvä maineriski. Riskejä tunnistamalla, niihin varautumalla ja riskejä seuraamalla rajataan mahdollisia haitallisia vaikutuksia liiketoimintaan. VR Groupin riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa tehokas ja onnistunut strategian toteutus. VR Groupin hallituksen ja toimivan johdon tehtävänä on säädellä riskinottohalukkuutta.

VR Groupilla on järjestelmällinen menetelmä liiketoimintariskien tunnistamiseen, arviointiin ja seurantaan. Riskienhallintaa vastuumäärittelyineen ohjaa konsernin riskienhallintapolitiikka ja muut riskien osa-aluekohtaiset politiikat ja ohjeet. Riskien arvioinnissa lähtökohtana on vuosittain tehtävä riskikartoitus, jossa systemaattisesti tunnistetaan riskejä, jotka uhkaavat tavoitteiden saavuttamista. Liiketoiminnot seuraavat kvartaaleittain riskikartoituksessa tunnistettujen merkittävimpien riskien kehitystä ja hallintatoimenpiteiden riittävyyttä.

Vuoden 2021 riskienhallinnan resursseja kohdennettiin edelleen koronapandemiariskien hallintaan ja siihen liittyvien toimenpiteiden toteutukseen. Keväällä tehtiin konsernitasoinen riskikartoitus, jota päivitettiin merkittävimpien riskien osalta marraskuussa.

Tarkempi kuvaus VR Groupin riskienhallinnasta esitetään selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, joka on saatavilla yhtiön verkkosivuilla osoitteessa 2021.vrgrupraportti.fi

VR Groupin merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Koronapandemian pitkittyminen tai muun pandemian syntyminen

Koronapandemia on ennakoimattomuudessaan ja kestossaan vaikuttanut merkittävästi VR Groupin liiketoimintaan. Pandemialla on ollut laajamittaiset vaikutukset matkustuskysyntään ja siten konsernin liiketoimintaan. Asiakkaiden terveysturvallisuuden varmistamiseksi asetetuilla rajoituksilla ja toimenpiteillä on ollut heikentävä vaikutus ihmisten matkustushalukkuuteen ja -mahdollisuuteen.

Tilanteen hallitsemista, henkilöstön ja asiakkaiden turvallisuuden varmistamista sekä liiketoimintariskien minimoimista varten VR Group on mm. käynnistänyt lukuisia terveysturvallisuustoimenpiteitä ja myös muokannut palvelu- ja tuotevalikoimaansa. Koronatilanteeseen liittyvien riskien hallintaan on perustettu konsernitasoinen ja kaikki liiketoiminnot osallistava koronakoordinaatioryhmä. Riskien seurannasta ja vaikutuksista koostetaan säännöllisesti yhteenveto VR Groupin johtoryhmälle ja hallitukselle, ja koronaan liittyvistä ohjeistuksista viestitään säännöllisesti koko henkilöstölle.

Yleisen taloustilanteen heikentyminen

Yleisellä taloustilanteella on merkittäviä seurannaisvaikutuksia VR Groupin toiminnalle. Taloustilanteen heikentyminen voi vähentää teollisuuden tuotteiden kysyntää, mikä vähentäisi Suomen teollisuustuotannon tarvetta rautatie- ja maantielogistiikan palveluille. Suurin vaikutus on metsä-, metalli- ja kemianteollisuuden tuotteiden kysynnällä. Energian hinnan kallistuminen ja muu inflaation kiihtyminen voivat vaikuttaa VR Groupin kannattavuuteen. Riskin toteutumisen vaikutuksia pyritään minimoimaan muun muassa oman kustannuskilpailukyvyyn jatkuvalla seurannalla ja tiiviillä asiakasyhteistyöllä.

Venäjän liiketoimintaympäristö

Venäjällä toimimiseen liittyy liiketoimintaympäristöön kohdistuvia riskejä, joita ovat mm. poliittiset epävarmuudet, asiakkaiden muutokset liiketoimintapainotuksissa ja kilpailutilanteen muutokset. Nämä saattavat toteutuessaan negatiivisen hintakehityksen lisäksi johtaa asiakasmenetyksiin ja äkillisiin volyyymiheilahteluihin. VR Group seuraa aktiivisesti tilanteen kehittymistä, tehostaa omaa toimintaansa jatkuvasti ja lisäksi pyrkii varmistamaan idänliikenteen operatiivisen toimivuuden.

Suomen raideliikennepolitiikan muutokset

Suomen raideliikennepolitiikan muutoksilla ja politiikkaan liittyvällä epävarmuudella voi olla olennaisia vaikutuksia liiketoimintaympäristön toimivuuteen ja ennakoitavuuteen ja siten VR Groupin liiketoimintaan. Oman kilpailukyvyyn varmistamisen sekä poliittisen tilanteen seurannan ja ennakoinnin lisäksi VR Group pyrkii aktiivisesti tuomaan esiin sääntelyn vaikutuksia.

Compliance-riskit

VR Group ottaa toiminnassaan huomioon myös mm. tietosuojan, kilpailuoikeuteen, korruptioon, lahjontaan sekä pakotepolitiikkaan liittyvät compliance-riskit, joilla toteutuessaan voi olla haitallisia vaikutuksia konsernin liiketoiminnoille ja taloudelliselle tilanteelle. VR Group edellyttää viranomaisohjeistuksen ja -käytäntöjen noudattamisen lisäksi myös eettisten toimintaohjeiden noudattamista sekä työntekijöiltään että toimitusketjultaan. Mahdollisia ohjeidenvastaisia toimintatapoja pyritään löytämään mm. säännöllisissä tarkastuksissa ja auditointiprosesseissa. Lisäksi VR Group rohkaisee henkilöstöään ilmoittamaan kaikki epäillyt väärinkäytökset ja eettisten toimintaohjeiden rikkomukset tarvittaessa nimettömyyden mahdollistavan Whistleblowing-ilmoituskanavan kautta.

Ratainfrastruktuurin kunto ja kunnossapito

Ratainfrastruktuurin kunnolla ja kunnossapidolla on oleellinen vaikutus VR Groupin liiketoimintaan. Infrastruktuurin heikentyminen ja riittämättömät kunnossapitotoimet voivat aiheuttaa mm. ratojen toiminnallisia rajoitteita ja häiriöitä. Riittämättömät investoinnit ratainfrastruktuuriin voivat muodostua esteeksi rautatieliikenteen kasvulle ja vihreälle siirtymälle ja näin ollen vaikuttaa negatiivisesti VR Groupin investointi- ja kasvusuunnitelmien toteutumiseen. VR Group pyrkii aktiiviseen sidosryhmävaikuttamiseen liikennejärjestelmän ja infrainvestointien kehittämiseksi mm. Väyläviraston kanssa, joka hallinnoi valtion väyläomaisuutta sekä vastaa rataverkon ylläpidosta, kehittämisestä ja kunnossapidosta tilaajaorganisaationa.

Suuronnettomuus rautateillä

VR Groupin liiketoiminnan kannalta merkittävin turvallisuusriski on rautateillä tapahtuva suuronnettomuus, josta seuraisi vakavia henkilö-, kalusto- tai ympäristövahinkoja. Rautatieonnettomuus- ja vaaratilanneriskiä hallitaan kaikki rautatieliikennetoiminnot kattavalla rautatieturvallisuusjohtamisjärjestelmällä, joka muodostaa perustan VR Groupin turvallisuusjohtamiselle ja turvalliseen toiminnalle. Hallintatoimenpiteisiin kuuluu myös ennakoiva turvallisuusyhteistyö eri osapuolien kanssa, mm. harjoittelu suuronnettomuuksien varalta.

Osakepääoma ja osakkeet

VR-Yhtymä Oy:n osakkeet omistaa Suomen valtio. Yhtiön osakepääoma koostuu 2 200 000 kappaleesta osakkeista.

Yhtiön osakepääoma on 370 013 438,22 euroa.

Alkaneen vuoden näkymät

Koronapandemian kehittyminen sekä Ukrainan sota vaikuttavat merkittäväällä tavalla VR Groupin lähiajan näkymiin ja liiketoimintaan. Suurta epävarmuutta liittyy esimerkiksi siihen, milloin junamatkustaminen lähtee elpymään pandemian jäljiltä ja kuinka laajasti maailmanpoliittinen tilanne heijastuu tavarakuljetuksiin.

Omikron-virusmuunnos ja tartuntamäärien kasvu kiristivät vuoden vaihtuessa uudelleen viranomaisrajoituksia, mikä vaikutti liikkumiseen ja vähensi VR Matkustajaliikenteen matkamääriä. Erityisesti heikentynyt koronatilanne heijastui työssäkäyntiliikenteeseen. Vaikutukset ulottuivat myös ravintola-palveluihin. Alkuvuonna jouduttiin vähentämään markkinaehtoisia arkkiliikenteen vuoroja ja myös käymään muutosneuvotteluja mahdollisista henkilökunnan lomautuksista. Rajoitukset ovat poistumassa, minkä uskotaan vaikuttavan positiivisesti matkustuskysyntään. Edelleen on kuitenkin hyvin epävarmaa, miten pandemia ja siihen liittyvät rajoitukset kehittyvät.

Koronakriisin vaikutukset logistiikkaan ovat jääneet maltillisiksi. VR Transpointin kuljetusten kysyntä on pysynyt hyvällä tasolla, mutta työmarkkinatilanne kotimaassa on vaikuttanut negatiivisesti alkuvuoden kuljetusvolyymeihin. Myös muutokset teollisuuden tuotantolaitosverkostossa ja maailmanmarkkinahinnoissa, raidekuljetusten kiristynyt kilpailu sekä maailmanpoliittinen epävarmuus voivat heijastua kuljetuksiin. Kokonaisuudessa tavaraliikennevolymien uskotaan jäävän viime vuodesta. VR FleetCaren liiketoimintaan pandemiatilanne puolestaan heijastuu erityisesti matkustajaliikennevolymien kehityksen ja sitä kautta kaluston kunnossapitotarpeen kautta. Vaikutusta on myös maailmanlaajuisella komponenttipulalla ja materiaalikustannusten kasvulla.

Venäjän hyökkäys Ukraina on johtanut länsimaiden asettamiin taloudellisiin pakotteisiin Venäjää vastaan, ja odotettavissa on, että Venäjä ryhtyy vasta-pakotteisiin. Rahoitusmarkkinahäiriöiden ja ruplan kurssin romahtamisen lisäksi konflikti on nostanut jo entisestään korkeita energian hintoja; alkuvuonna sähkön ja polttoaineen ennätyskorkeat hinnat ovat vaikuttaneet negatiivisesti VR Groupin kannattavuuteen. Uhkana on, että sodan pitkittyminen kiihdyttää inflaatiota, vaikeuttaa rahoituksen saatavuutta ja heikentää yleistä talouskasvua. Kriisitilanteeseen liittyvät pakotteet voivat myös vaikuttaa logistiikan volyymeihin.

VR Group odottaa, että alkuvuoden 2022 kannattavuus heikentyy verrattuna vuoden 2021 toiseen vuosipuoliskoon. Vertailukelpoisesta liikevoitosta odotetaan tappiollista 2022 alkuvuoden aikana. Epävarmuuksista johtuen koko vuoden 2022 tulokseen ei ole vielä näkyvyyttä.

Pidemmällä tähtäimellä VR Groupin liiketoimintaa tukevat ympäristötietoisuuden ja kaupungistumisen megatrendit. Suhtautuminen raide- ja joukkoliikenteeseen on yhteiskunnan tasolla myönteistä, ja asiakkaat pyrkivät enenevässä määrin käyttämään ympäristöystävällisiä kulku- ja kuljetusmuotoja. Pitkittyneen pandemiatilanteen keskellä on kuitenkin tärkeää varmistaa kestävä liikkuksen tulevaisuuden edellytykset.

Merkittävät tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

VR-Yhtymä Oy ja liikenne- ja viestintäministeriö tekivät yhdeksänvuotisen sopimuksen henkilöjunaliikenteen hankinnasta ajalle 1.2.2022-31.12.2030. Valtio hankkii VR-Yhtymältä liikennöintiä reiteiltä, joiden lipputulot eivät riittä kattamaan kaupallisesti kannattavia vuoroja. Sopimuksen arvo koko kaudelle on arvonlisäveroineen 313,8 miljoonaa euroa, eli liikennöintikorvaus on 34,9 miljoonaa euroa vuodessa.

Venäjän hyökkäys Ukraina on johtanut länsimaiden asettamiin taloudellisiin pakotteisiin Venäjää vastaan. VR tekee yhteistyötä Venäjän rautateiden RZD:n kanssa matkustaja- ja tavaraliikennekuljetuksissa Suomen ja Venäjän välisessä rajaliikenteessä. VR:n ja RZD:n 50/50 omistama yhteisyritys Oy Karelian Trains Ltd omistaa Helsingin ja Pietarin välillä liikennöivän Allegro-kaluston. RZD on listattu Euroopan unionin ja Yhdysvaltain pakotelistalle, ja asetetut pakotteet kohdistuvat rahoitukseen ja infrastruktuuriin. RZD:n rautatiekuljetusliiketoiminta ei ole pakotteiden kohteena.

Hallituksen esitys voittovarojen käsittelystä

Emoyhtiön jakokelpoiset varat olivat 391 010 123,80 euroa, josta tilikauden tuloksen osuus on -28 724 358,14 euroa. Konsernin taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että VR-Yhtymä Oy jakaa 18,18 euron osakekohtaisen pääomanpalautuksen, yhteensä 40 000 000,00 euroa sijoitetun vapaan pääoman rahastosta, mutta että osinkoa vuoden 2021 tuloksesta ei jaeta. Pääomanpalautus maksetaan 30.6.2022 mennessä.

Helsingissä 8. päivänä maaliskuuta 2022

VR-Yhtymä Oy

Hallitus

Kjell Forsén

Hallituksen puheenjohtaja

Heikki Allonen

Hallituksen varapuheenjohtaja

Nermin Hairedin

Pekka Hurtola

Virve Laitinen

Roberto Lencioni

Sari Pohjonen

Lauri Sipponen

Toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 8. päivänä maaliskuuta 2022

Ernst & Young Oy

Tilintarkastusyhteisö

Mikko Rytilahti

KHT, JHT

VR-Yhtymä Oy:n hallintoneuvoston lausunto

VR-Yhtymä Oy:n hallintoneuvosto on tänään pitämässään kokouksessa käsitellyt yhtiön tilikaudelta 1.1.–31.12.2021 laaditun tilinpäättöksen ja konsernitilinpäättöksen sekä tilintarkastajien antaman tilintarkastuskertomuksen.

Hallintoneuvosto on päättänyt lausuntonaan esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että tuloslaskelma ja tase sekä konsernituloslaskelma ja konsernitase vahvistetaan ja että tilinpäättöksen osoittaman tuloksen suhteen toimitaan hallituksen esityksen mukaisesti.

Hallintoneuvosto toteaa, että sen tekemiä päätöksiä ja antamia ohjeita on noudatettu ja että hallintoneuvosto on saanut yhtiön hallitukselta ja toimitusjohtajalta tarpeelliseksi katsomansa tiedot.

Helsingissä 9. päivänä maaliskuuta 2022

Sheikki Laakso

Puheenjohtaja

Raimo Piirainen

Varapuheenjohtaja

Anders Adlercreutz

Sanna Antikainen

Seppo Eskelinen

Hanna Holopainen

Mai Kivelä

Jouni Kotiaho

Matias Marttinen

Arto Pirttilahti

Ruut Sjöblom

Katja Taimela

Tunnuslukujen laskentaperiaatteet

Sijoitettu pääoma

Taseen loppusumma - korottomat velat

Sitoutuneen pääoman tuotto (ROCE) ennen veroja, %

$$\frac{\text{Tulos ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma - korottomat velat (keskimäärin kauden aikana)}} \times 100$$

Vertailukelpoinen sitoutuneen pääoman tuotto (ROCE) ennen veroja, %

$$\frac{\text{Tulos ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut +/- vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät}}{\text{Taseen loppusumma - korottomat velat (keskimäärin kauden aikana)}} \times 100$$

Nettovelkaantumisaste, %

$$\frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Oma pääoma yhteensä}} \times 100$$

Korollinen nettovelka

Pitkäaikaiset korolliset lainat + pitkäaikaiset vuokrasopimusvelat
+ lyhytaikaiset korolliset lainat + lyhytaikaiset vuokrasopimusvelat
- rahat ja pankkisaamiset - muut korolliset varat

Konsernitilinpäättös (IFRS)

Laaja tuloslaskelma	22
Tase	23
Rahavirtalaskelma	24
Oman pääoman muutoslaskelma	25
Konsernitilinpäättöksen liitetiedot	26
1. Kuvaus konsernista ja yleiset laadintaperiaatteet	27
2. Liiketoiminnan tuloksellisuus	29
3. Henkilöstön palkitseminen ja lähipiiri	35
4. Sijoitettu pääoma ja varaukset	40
5. Pääomarakenne	56
6. Rahoitusriskien hallinta	64
7. Tuloverot	73
8. Konsernin rakenne	78
9. Taseen ulkopuoliset erät ja julkisen palvelun velvoite	82
10. Raportointikauden jälkeiset tapahtumat	83

Konsernin laaja tuloslaskelma (1 000 €)

	Liitetieto	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
Liikevaihto	2.2.	838 270	791 934
Liiketoiminnan muut tuotot	2.4.	45 325	30 351
Materiaalit ja palvelut		-272 610	-240 958
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		652	
Valmistus omaan käyttöön		47 757	44 546
Henkilöstökulut	3.1.	-359 954	-346 307
Poistot ja arvonalentumiset	4.1. - 4.2.	-151 946	-150 090
Liiketoiminnan muut kulut	2.4.	-170 214	-154 033
Liikevoitto		-22 718	-24 557
Rahoitustuotot		13 989	5 415
Rahoituskulut		-11 194	-19 575
Nettorahoituskulut	5.3.	2 795	-14 160
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	8.1.	466	260
Voitto ennen veroja		-19 458	-38 458
Tuloverot	7.	5 782	5 384
Tilikauden voitto		-13 676	-33 074
Tilikauden tuloksen jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		-13 676	-33 084
Määräysvallattomille omistajille		0	10

Muut laajan tuloksen erät (1 000 €)

Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi	Liitetieto	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
Muuntoerot		-216	424
Rahavirran suojaus		13 313	-5 813
Erät, joita ei siirretä myöhemmin tulosvaikutteisiksi			
Etuuspohjaisten järjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät		11 954	-11 324
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostetut rahoitusvarat		-6 524	-23 405
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen yhteensä		18 526	-40 118
Tilikauden laaja tulos yhteensä		4 851	-73 192
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		4 851	-73 202
Määräysvallattomille omistajille		0	10

Konsernitase

Varat (1 000 €)

Pitkäaikaiset varat	Liitetieto	31.12.2021	31.12.2020
Aineettomat hyödykkeet	4.4.	40 223	37 029
Liikearvo	4.4.	7 550	4 941
Aineelliset hyödykkeet	4.1.	1 203 366	1 196 224
Käyttöoikeusomaisuuserät	4.2.	281 173	261 476
Sijoituskiinteistöt	4.3.	13 053	12 096
Osuudet osakkuusyhtiöistä	8.1.	1 968	1 703
Sijoitukset	5.2.	32 371	40 516
Muut saamiset	5.2.	95 072	86 697
Pitkäaikaiset varat yhteensä		1 674 775	1 640 681
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	4.6.1.	77 800	74 519
Myyntisaamiset ja muut saamiset	4.6.2.	71 823	53 816
Siirtosaamiset	4.6.2.	47 517	42 175
Rahoitusarvopaperit	5.2.	0	108 701
Rahat ja pankkisaamiset	5.2.	65 845	90 130
Lyhytaikaiset varat yhteensä		262 986	369 341
Varat yhteensä		1 937 761	2 010 022

Oma pääoma ja velat (1 000 €)

Oma pääoma (liite 5.4.)	Liitetieto	31.12.2021	31.12.2020
Emoyrityksen omistajille kuuluva pääoma			
Osakepääoma		370 013	370 013
Käyvän arvon rahasto		-38 037	-44 826
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		376 228	376 228
Kertyneet voittovarot		584 650	606 004
Tilikauden voitto		-13 676	-33 084
Emoyrityksen omistajille kuuluva pääoma yhteensä		1 279 178	1 274 335
Määräysvallattomien omistajien osuus		0	0
Oma pääoma yhteensä		1 279 178	1 274 335
Pitkäaikaiset velat			
Varaukset	4.5.	47 756	49 634
Rahoitusvelat	5.2.	28 975	31 518
Vuokrasopimusvelat	4.2.	246 655	227 010
Johdannaisvelat	6.2.	28 968	41 992
Ostovelat ja muut velat	4.6.3.	3 294	3 797
Laskennallinen verovelka	7.	82 779	83 920
Pitkäaikaiset velat yhteensä		438 427	437 872
Lyhytaikaiset velat			
Rahoitusvelat	5.2.	4 345	2 934
Vuokrasopimusvelat	4.2.	23 984	24 938
Johdannaisvelat	6.2.	39	1 027
Saadut ennakot	4.6.3.	11 755	8 228
Ostovelat ja muut velat	4.6.3.	61 523	158 479
Siirtovelat	4.6.3.	118 509	102 209
Lyhytaikaiset velat yhteensä		220 156	297 815
Velat yhteensä		658 583	735 686
Oma pääoma ja velat yhteensä		1 937 761	2 010 022

Konsernin rahavirtalaskelma (1 000 €)

Liiketoiminnan rahavirta	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
Tulos ennen veroja	-19 458	-38 458
Poistot ja arvonalentumiset	128 782	125 118
Käyttöoikeusomaisuuserien poistot	23 164	24 972
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot ja muut oikaisut	12 121	14 646
Liiketoiminnan rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	144 609	126 279
Käyttöpääoman muutos	5 996	-12 078
Nettorahoituskulut	-8 806	-13 891
Maksetut välittömät verot	-3 673	-785
Rahoituserien ja verojen rahavirta	-12 479	-14 676
Liiketoiminnan rahavirta (A) yhteensä	138 126	99 525

Investointien rahavirta

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden ostot	-152 241	-151 552
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynnit	5 270	2 318
Ostetut osakkeet ja osuudet	-3 873	-12 368
Myydyt osakkeet ja osuudet	600	1 713
Investointien rahavirta (B) yhteensä	-150 245	-159 888

Rahavirta ennen rahoitusta (A)+(B)	-12 119	-60 362
---	----------------	----------------

Rahoituksen rahavirta	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
Omistajille maksetut osingot	-100 000	0
Pitkäaikaisten saamisten muutos	7 919	0
Lyhytaikaisten korollisten saamisten muutos	-367	0
Pitkäaikaisten velkojen muutos	-3 046	-2 867
Käyttöoikeusvelkojen takaisinmaksu	-27 414	-28 551
Lyhytaikaisten korollisten velkojen muutos	2 042	0
Rahoituksen rahavirta (C) yhteensä	-120 866	-31 419

Rahavirtojen muutos (A)+(B)+(C)	-132 985	-91 781
--	-----------------	----------------

Rahavarat 1.1	198 831	290 612
----------------------	----------------	----------------

Rahavarat 31.12	65 845	198 831
------------------------	---------------	----------------

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista (1 000 €)

Liitetieto	Osake- pääoma	Käyvän arvon rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muunto- erot	Kertyneet voittovarot	Emoyhtiön omistajien osuus yhteensä	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2021 5.4.	370 014	-44 826	376 228	390	572 530	1 274 335	0	1 274 335
Laaja tulos								
Tilikauden voitto (tappio)					-13 676	-13 676	0	-13 676
Muuntoerot				-224		-224		-224
Rahavirran suojaus		13 313				13 313		13 313
Etuuspohjaisten järjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät					11 954	11 954		11 954
Laajaan tulokseen vaikuttavat käyvän arvon muutokset		-6 524				-6 524		-6 524
Tilikauden laaja tulos yhteensä		6 789	376 228	-224	-1 722	4 843	0	4 843
Oma pääoma 31.12.2021 5.4.	370 014	-38 037		166	570 808	1 279 178	0	1 279 178
Oma pääoma 1.1.2020 5.4.	370 013	-15 607	376 228	-34	716 938	1 447 538	1 125	1 448 663
Laaja tulos								
Tilikauden voitto (tappio)					-33 084	-33 084	10	-33 074
Muuntoerot				424		424		424
Rahavirran suojaus		-5 813				-5 813		-5 813
Etuuspohjaisten järjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät					-11 324	-11 324		-11 324
Laajaan tulokseen vaikuttavat käyvän arvon muutokset		-23 405				-23 405		-23 405
Tilikauden laaja tulos yhteensä		-29 218		424	-44 408	-73 203	10	-73 192
Osingot					-100 000	-100 000		-100 000
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä					-100 000	-100 000	0	-100 000
Muut muutokset						0	-1 135	-1 135
Oma pääoma 31.12.2020 5.4.	370 013	-44 826	376 228	390	572 530	1 274 335	0	1 274 335

Konsernitilinpäättöksen liitetiedot

Konsernitilinpäättöksen lukuohje

VR Groupin konsernitilinpäättöksessä liitetiedot on ryhmitelty asia-kokonaisuuksiksi kokonaiskuvan muodostamiseksi ja tilinpäättöksen luettavuuden helpottamiseksi. Liitetiedoissa esitetyt osa-alueet on merkitty oheisin merkein:

Laadintaperiaatteet

IFRS-tilinpäättöksen laadintaperiaatteet tunnistaa oheisesta merkistä.

Johdon arviot

Kuvaus osa-alueeseen liittyvästä johdon käyttämästä harkinnasta ja arvioihin liittyvistä epävarmuustekijöistä.

Keskeisimmät konsernin laadintaperiaatteet

Laadintaperiaate	Osa-alue	Liitetieto	IFRS-standardi
Segmenttitiedot	Liiketoiminnan tuloksellisuus	2.1.	IFRS 8
Myynnin tuloutus	Liiketoiminnan tuloksellisuus	2.2.	IFRS 15
Etuuspohjaiset eläkkeet	Henkilöstön palkitseminen ja lähipiiri	3.2.	IAS 19
Vuokrasopimukset	Sijoitettu pääoma ja varaukset	4.2.	IFRS 16
Sijoituskiinteistöt	Sijoitettu pääoma ja varaukset	4.3.	IAS 40
Varaukset	Sijoitettu pääoma ja varaukset	4.5.	IAS 37
Johdannaiset ja suojauslaskenta	Rahoitusriskien hallinta	6.2.	IFRS 7

1. Kuvaus konsernista ja yleiset laadintaperiaatteet

1.1. Kuvaus konsernista

VR Group on matkustuksen, logistiikan ja kunnossapidon palveluyritys. Konsernin emoyhtiö on VR-Yhtymä Oy, jonka kotipaikka on Helsinki. Konsernitilinpäättöksen jäljennökset ovat saatavissa yhtiön pääkonttorista Radiokatu 3, PL 488, 00240 Helsinki.

Konsernin hallitus hyväksyi tämän tilinpäättöksen kokouksessaan 8.3.2022. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäättös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäättöksen muuttamisesta.

1.2. Yleiset laadintaperiaatteet

Laatimisperusta

Tilinpäättös on laadittu 31.12.2021 voimassa olleiden EU:n hyväksymien kansainvälisten tilinpäättösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti. Kansainvälisillä tilinpäättösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konserni on soveltanut näitä laatimisperiaatteita sekä tilikausilla 2021 että 2020, ellei jäljempänä ole muuta todettu. Konserni ei ole soveltanut mitään uutta tai muutettua standardia tai tulkintaa ennen sen voimaantulopäivää.

VR Groupin tilikausi on kalenterivuosi lukuun ottamatta tilikaudella hankittua Transitar Oy:tä, jonka tilikausi on poikkeuksellisesti 18 kuukautta 1.7.2021 - 31.12.2022. VR Groupin tilinpäättötiedot esitetään tuhansina euroina, ellei muuta ole todettu. Kaikki esitetyt luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta.

Covid-19 pandemiaan liittyvät osa-alueet

Covid-19 vaikutti VR Groupin liiketoiminnan ja kannattavuuden kehitykseen, joten maksuvalmiuden turvaamiseksi vahvistettiin konsernin maksuvalmiutta limiittisopimuksella (Revolving Credit Facility) yhteensä 200 milj. euroa, joka erääntyy kesäkuussa 2024.

Covid-19 pandemian aikana VR Group on seurannut ja arvioinut tarkasti myyntisaamisiinsa liittyviä luottoriskejä. Luottotappiovarausten suuruus perustuu myyntisaamisten ikäjakaumaan sekä asiakasyritysten riskiluokkiin. Näin ollen myyntisaamisiin liittyvä luottotappioriskin kasvu, johtaa suurempaan luottotappiovaraukseen.

Luottotappiovaraukset eivät kuitenkaan kasvaneet merkittävästi vuoden 2021 ja 2020 aikana. Lisäksi luottotappioriskiä arvioitiin vuoden 2021 lopulla, jonka perusteella todettiin varausten olevan riittävällä tasolla.

Avecran liiketoimintaan liittyvä liikearvo testattiin Covid-19-pandemian aiheuttamien markkinanäkymien muutoksien vuoksi. Tehtyjen arvonalentumistestausten perusteella ei ole ollut tarvetta arvonalennukselle.

Keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut

IFRS-tilinpäätöksen laatiminen edellyttää johdon tekevän harkintaan perustuvia ratkaisuja sekä arvioiden ja oletusten käyttämistä. Kyseiset arviot ja oletukset perustuvat aiempaan kokemukseen ja muihin perusteltavissa oleviin tekijöihin, kuten vastaisia tapahtumia koskeviin odotuksiin. Johdon arviot perustuvat VR Groupin johdon parhaaseen näkemykseen ja tietämykseen raportointikauden päättymispäivänä.

Viereisessä taulukossa on esitetty keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut, jotka ovat keskeisiä tilinpäätöksen kokonaisuuden arvioimiseksi sekä merkitty liitetiedot, joiden yhteydessä tiedot on esitetty.

Keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut

Liitetieto

Sijoituskiinteistöjen arvonmääritys	4.3.
Eläkevelvoitteet	3.2.
Vuokrasopimukset	4.2.
Arvonalentumistestaus	4.1. ja 4.4.
Ympäristövaraukset	4.5.
Tuloverot	7.
Oikeudelliset vastuut	9.1.3.
Konsernirakenne	8.1.

Tilikaudella voimaan tulleet sekä tulevilla tilikausilla sovellettavat uudet ja muutetut standardit

Konserni on 1.1.2021 ottanut käyttöön IBOR-viitekorkouudistuksen vaiheen 2 aikaansaamat muutokset IFRS 9, IAS 39, IFRS 7, IFRS 4 ja IFRS 16 -standardeihin. Muutoksella ei ollut merkittävää vaikutusta konsernin lukuihin.

Maaliskuussa 2021 IASB julkaisi päivityksen toukokuussa 2020 antamaansa helpotukseen vuokralle ottajien IFRS 16 soveltamiseen, jatkaen annettua helpotusta vuodella kesäkuun 2022 loppuun. Helpotus mahdollistaa vuokralleottajille, että COVID-19 liittyviä tilapäisiä vuokranoikaisuja ei tarvitse ottaa huomioon vuokrasopimuksen muutoksina. VR Group ei ole soveltanut annettua helpotusta.

Konserni ei ole ennakoivasti ottanut käyttöön IASB:n jo julkaisemia uudistettuja standardeja ja tulkintoja. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien. Konsernin nykyisen arvion mukaan näillä standardeilla ja tulkinnoilla ei ole merkittävää vaikutusta tuleviin konsernitilinpäätöksiin.

2. Liiketoiminnan tuloksellisuus

2.1. Segmenttitiedot

VR Groupin toimintasegmentit ovat VR Matkustajaliikenne, VR Transpoint eli logistiikkaliikennetoiminta, VR FleetCare eli kunnossapito sekä muut toiminnot, joka sisältää junaliikennöinnin, kiinteistöpalvelut ja konsernitoiminnot.

VR Matkustajaliikenne

VR Matkustajaliikenne huolehtii matkustajaliikenteestä rautateillä. Ravintola- ja catering-palveluja tarjoava Avecra täydentää palvelua junissa ja asemilla. VR Matkustajaliikenteeseen kuuluvat myös Pohjolan Liikenteen linja-autoliikenne sekä Karelian Trains yhteisenä järjestelynä.

VR Transpoint

VR Transpoint tarjoaa rautatielogistiikan sekä kotimaan ja kansainvälisen maantielogistiikan palveluja. Palvelut sisältävät yhdistellyt rautatie- ja maantiekuljetukset sekä räätälöidyt logistiikkaketjut lisäpalveluineen. VR Transpointin asiakkaita ovat kotimaiset ja kansainväliset yritykset, jotka tarvitsevat logistiikkaratkaisuja raaka-aine- ja tuotekuljetuksiin.

VR FleetCare

VR FleetCare tuottaa raideliikenteen kaluston viankorjaus-, huolto- ja elinkaaripalveluita sekä kalustotekniikkaan liittyviä asiantuntijapalveluita pohjoismaissa sekä Baltian alueella. VR FleetCaren tärkeimmät asiakkaat ovat VR Groupin liiketoiminnot ja yksiköt.

Muut toiminnot

Junaliikennöinti vastaa VR Groupin vetureiden omistamisesta, elinkaaren hallinnasta ja kunnossapidon järjestämisestä sekä uuden kaluston investoinneista. Lisäksi yksikkö vastaa sähköenergian ja junaliikenteen polttoaineen hankinnasta sekä junaliikenteen energiatehokkuudesta. Junaliikennöinnin suunnitteluyksikkö suunnittelee matkustajakaukoliikenteen ja tavaraliikenteen juniin vetureiden käytön sekä veturinkuljettajien työvuorot. Suunnitteluyksikkö vastaa myös veturinkuljettajien pitkän tähtäimen resurssiennusteista sekä liikennemuuksiin liittyvistä veturinkuljettajien ja vetureiden lyhyen aikavälin suunnitelmapäivityksistä. Junaliikennöinnin tärkeimmät asiakkaat ovat VR Groupin junaliikenteen matkustajat ja logistiikka-asiakkaat, joita palvellaan yhdessä matkustajaliikenteen ja logistiikan kanssa. VR Groupin kiinteistöyksikkö harjoittaa kiinteistökehitystä ja vuokraustoimintaa. Konsernipalvelut tukevat liiketoimintoja.

Toimitusjohtaja ja johtoryhmä ylimpänä operatiivisena päätöksen-tekijänä arvioivat johdon sisäisiä raportteja kuukausittain. Segmenttien tuloksellisuuden arviointi perustuu segmenttien liikevoittoon. Konserni ei ole yhdistänyt toimintasegmenttejä raportoitavien segmenttien muodostamiseksi.

Liiketoimintojen luvut perustuvat IFRS-raportoinnin lukuihin ja ne raportoidaan liitetiedossa yhdenmukaisesti sen mukaan, miten niistä raportoidaan toimitusjohtajalle ja johtoryhmälle. Liike-toimintojen väliset myynnit tapahtuvat markkinahintoihin. Sisäiset transaktiot eliminoidaan konsernitilinpäätöksen laatimisen yhteydessä.

Konsernin varoja ja velkoja ei ole jaettu toimintasegmenteille, koska ylin operatiivinen päätöksentekijä ei kohdenna resursseja perustuen segmenttien varoihin tai velkoihin eikä tarkastele segmenttien varoja tai velkoja.

Koko yhteisöä koskevat tiedot

Konsernin liikevaihto kertyy lähes kokonaan Suomesta ja konsernin pitkäaikaiset varat sijaitsevat Suomessa. Konsernilla ei ole sellaista ulkoista asiakasta, jolta saatava liikevaihto olisi vähintään 10 prosenttia konsernin liikevaihdosta.

Toimintasegmentit 2021 (1 000 €)

	VR Matkustaja- liikenne	VR Transpoint	VR FleetCare	Segmentit yhteensä	Muut toiminnot ja eliminoinnit	Konserni yhteensä
Myynti konsernin ulkopuolelle	431 430	389 886	16 954	838 270	0	838 270
Konsernin sisäinen myynti	105	204	186 754	187 064	-187 064	0
Myynti yhteensä	431 535	390 090	203 709	1 025 334	-187 064	838 270
Liikevoitto	-50 364	23 026	4 654	-22 685	-33	-22 718
Rahoitustuotot ja -kulut (netto)						2 795
Tuloverot						5 782
Tilikauden voitto (tappio)						-13 676

Toimintasegmentit 2020 (1 000 €)

Myynti konsernin ulkopuolelle	398 000	386 522	7 281	791 803	131	791 934
Konsernin sisäinen myynti	8 181	27	188 472	196 681	-196 681	0
Myynti yhteensä	406 181	386 550	195 753	988 484	-196 550	791 934
Liikevoitto	-69 452	33 695	11 223	-24 533	-24	-24 557
Rahoitustuotot ja -kulut (netto)						-14 160
Tuloverot						5 384
Tilikauden voitto (tappio)						-33 074

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät (1 000 €)

	2021	2020
Liikevoitto	-22 718	-24 557
Omaisuuuden luovutusvoitot	-3 570	-1 837
Omaisuuuden luovutustappiot ja poikkeukselliset arvonalennukset	12 185	322
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	8 615	-1 516
Vertailukelpoinen liikevoitto	-14 103	-26 073

Omaisuuuden luovutusvoitot ja -tappiot ovat kiinteistöjen ja muun omaisuuden myynnistä. Poikkeuksellinen arvonalennus johtui kahden Pendolino-junan törmäyksestä.

2.2. Liikevaihto

Asiakassopimusten arviointiin sovelletaan IFRS 15:n mukaista 5-vaiheista mallia: yksilöidään sopimus ja siihen liittyvät suoritevelvoitteet, määritetään transaktiohintaa ja kohdistetaan se sopimuksen suoritevelvoitteelle, ja tuloutetaan myyntituotto kun (tai sitä mukaa kuin) suoritevelvoite täytetään. Myyntituotto tuloutetaan siihen vastikemäärään, johon konserni odottaa olevansa oikeutettu asiakkaalle luovutettavia luvattuja tavaroita tai palveluja vastaan. Tuloutuksen ajankohta perustuu määräysvallan siirtymiseen asiakkaalle.

VR Groupin tulovirrat syntyvät erityyppisestä liiketoiminnasta:

- VR Matkustajaliikenne tarjoaa joukkoliikenteen palveluja junilla kauko- ja lähiliikenteessä sekä Pohjolan Liikenteen linja-autoilla. Kaukojunaliikenteen ravintolapalveluista vastaa matkustajaliikenteeseen kuuluva Avekra, jolla on ravintola- ja kahvilatoimintaa myös rautatieasemilla.
- VR Transpoint kuljettaa rautateitse ja maanteitse pääsääntöisesti metsä-, metalli-, kemian- ja rakennustalouden raaka-aineita ja tuotteita.
- VR FleetCaren palveluihin kuuluvat raidekaluston huollot, modernisointihankkeet ja elinkaaren hallinta.

Konsernin myyntituotot ovat pääsääntöisesti palveluita, jotka tuloutetaan kun palvelu on suoritettu, kuten matkaliput tai tavarankuljetus tai yksittäiset huoltotoimet. VR FleetCaren liiketoimintaan sisältyy myös hankkeita, joissa asiakkaalle toimitetaan kokonaispalvelu, jossa määräysvalta siirtyy asiakkaalle hankkeen kuluessa ja siten hanke tuloutetaan ajan kuluessa. Saadut ennakot ja myynnin jaksotukset liittyvät VR FleetCaren modernisointisopimuksesta saatuihin ennakkomaksuihin ennen suoritevelvoitteen täyttymistä. Saadut ennakot ja myynnin jaksotukset tuloutuvat myyntinä VR FleetCaren täytettyä suoritevelvoitteen ja ne luokitellaan asiakassopimukseen perustuvaksi velaksi.

VR FleetCaren myyntituotot, sisältäen arvioidut voitot, kirjataan samanaikaisesti, kun kustannuksia kertyy. Johto arvioi säännöllisesti suoritevelvoitteiden edistymistä. Osana arviointia, johto ottaa huomioon keskeiset sopimusvelvoitteet, projektin valmiusasteen, tunnistetut riskit ja mahdollisuudet sekä muutokset tuottojen ja kulujen arvioinnissa. Sitoumuksista johtuvat tappiot kirjataan kokonaisuudessaan tulosvaikutteisesti sillä kaudella, kun ne todetaan.

Myynti palvelujen perusteella 2021 (1 000 €)

	VR Matkustaja- liikenne	VR Transpoint	VR FleetCare	Muut toiminnot	Konserni yhteensä
Junaliikenne	302 239	310 610			612 849
Tieliikenne (auto tai bussi)	109 360	79 481			188 840
Catering- ja ravintolatoiminta	19 937				19 937
Muu			203 709		203 709
Eliminoinnit				-187 064	-187 064
Yhteensä	431 535	390 090	203 709	-187 064	838 270

Myynti palvelujen perusteella 2020 (1 000 €)

	VR Matkustaja- liikenne	VR Transpoint	VR FleetCare	Muut toiminnot ja eliminoinnit	Konserni yhteensä
Junaliikenne	281 809	306 626			588 436
Tieliikenne (auto tai bussi)	104 538	79 923			184 461
Catering- ja ravintolatoiminta	19 834				19 834
Muu			195 753	131	195 884
Eliminoinnit				-196 681	-196 681
Yhteensä	406 181	386 550	195 753	-196 550	791 934

Myyntin maantieteellinen jakauma (1 000 €)

	2021	2020
Suomi	831 744	775 952
Muu Eurooppa	6 526	15 982
Yhteensä	838 270	791 934

Myynti tuloutusajankohdan mukaan 2021 (1 000 €)

	VR Matkustaja- liikenne	VR Transpoint	VR FleetCare	Muut toiminnot ja eliminoinnit	Konserni yhteensä
Yhtenä ajankohtana	431 535	390 090	193 067	-187 064	827 628
Ajan kuluessa			10 641		10 641
Yhteensä	431 535	390 090	203 709	-187 064	838 270

Myynti tuloutusajankohdan mukaan 2020 (1 000 €)

	VR Matkustaja- liikenne	VR Transpoint	VR FleetCare	Muut toiminnot ja eliminoinnit	Konserni yhteensä
Yhtenä ajankohtana	406 181	386 550	193 474	-196 550	789 655
Ajan kuluessa			2 279		2 279
Yhteensä	406 181	386 550	195 753	-196 550	791 934

Sopimukseen perustuvat omaisuuserät liittyvät konsernin kunnossapitoliiketoiminnan sopimukseen metrojunien peruskorjauksesta siltä osin kuin työ on tehty, mutta ei vielä laskutettu. Omaisuuserä siirretään myyntisaamisiin kun saamiseen syntyy ehdoton oikeus.

Sopimukseen perustuvat velat ovat konsernin kunnossapitoliiketoiminnan sopimuksen perusteella saatuja ennakkomaksuja, joita konsernilla ei ole oikeutta vielä kirjata myyntituotoksi.

Taseeseen kirjatut erät myyntisopimuksista (1 000 €)

	2021	2020
Saamiset (sis. tase-erään myyntisaamiset)	105	100
Sopimukseen perustuvat velat	2 018	2 808

Myynnin erääntyminen tulevilla tilikausilla (1 000 €)

	2022	2023
VR FleetCaren myynnin erääntyminen tulevilla tilikausilla	9 758	9 920

VR FleetCaren peruskorjauksista saatavat transaktiohinta erääntyy tulevilla tilikausilla vieressä olevan taulukon mukaisesti.

2.3. Materiaalit ja palvelut (1 000 €)

	2021	2020
Ostot tilikauden aikana	146 905	129 636
Varaston muutos	-2 418	-3 034
Ulkopuoliset ostetut palvelut	128 122	114 355
Yhteensä	272 610	240 958

2.4. Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Tavanomaisen liiketoiminnan ulkopuoliset tuotot esitetään muina tuottoina. Tähän ryhmään sisältyy toistuvia eriä kuten vuokratuottoja sekä kertaluonteisia eriä kuten vakuutuskorvauksia ja aineellisten hyödykkeiden myyntivoittoja.

Julkiset avustukset

Sellaiset julkiset avustukset, jotka on saatu korvauksiksi jo toteutuneista kuluista, kirjataan tuloslaskelmateisesti sillä kaudella, jonka aikana oikeus avustuksen saamiseen syntyy. Tällaiset avustukset esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa.

Avecra Oy on saanut ravintolatoimintaansa Suomen valtiolta tukia 1 624,8 (778,0) tuhatta euroa, joka on merkitty tilikauden tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin tuottoihin. Valtiolta saadun hyvityksen määrä 1 624,8 (778,0) tuhatta euroa ei ylitä sille laissa säädettyä enimmäismäärää (1 676,4 tuhatta euroa).

VR Group on saanut myös Business Finlandilta tuotekehitystukea 67,9 (48,7) tuhatta euroa ja konepajan energiahankkeeseen tukea 76,0 tuhatta euroa vuonna 2020. TEM on antanut energiatukia 167,2 tuhatta euroa vuonna 2021.

Vuokratuotot koostuvat sekä vuokralle annettujen omaisuuserien tuotoista (liite 4.2) että sijoituskiinteistöistä saaduista tuotoista (liite 4.3).

Liiketoiminnan muut tuotot (1 000 €)

	2021	2020
Vuokratuotot	18 762	18 696
Aineellisten hyödykkeiden myyntivoitot	4 013	1 837
Muut tuotot	22 549	9 818
Yhteensä	45 325	30 351

Liiketoiminnan muut kulut (1 000 €)

	2021	2020
Ratamaksut ja rataverkot	-43 691	-41 645
Vuokrat ja kiinteistökulut	-36 690	-37 429
Matkakulut ja muut henkilöstön kulut	-18 216	-15 108
Tele- ja tietohallintokulut	-34 427	-37 190
Muut liikennöintikulut	-19 896	-16 081
Hallinto- ja muut kulut (1)	-17 294	-6 581
Yhteensä	-170 214	-154 033

(1) Hallinto- ja muiden kulujen kasvu perustuu velvoiteliikennesopimuksen päättymiseen vuonna 2020. Kts. liitetieto 4.5.

Tilitarkastajien palkkiot (1 000 €)

	2021	2020
Tilintarkastuspalkkiot	-474	-235
Veropalvelut	-9	0
Muut palvelut	-55	-43
Yhteensä	-538	-278

3. Henkilöstön palkitseminen ja lähipiiri

3.1. Henkilöstökulut

Työsuhde-etuuksiin sisältyvät seuraavat lyhytaikaiset työsuhde-etuudet, työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet, muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet ja työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet, eli irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet.

Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet sisältävät palkat, palkkiot sekä luontaisedut, vuosilomat ja bonukset. Konserni kirjaa erät sille kaudelle, jolla kyseinen työ on suoritettu. Lisäksi VR Group kirjaa palkallisina poissaoloina annettavista lyhytaikaisista työsuhde-etuuksista johtuvan odotettavissa olevan menon seuraavasti:

- Työntekijöiden suorittaessa työtä, joka kasvattaa heidän oikeuttaan vastaisiin palkallisiin poissaoloihin, jos kyseessä ovat kertyvät palkalliset poissaolot.
- Poissaolojen toteutuessa, jos kyseessä ovat kertymättömät palkalliset poissaolot.

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet maksetaan saajilleen työsuhteen päättymisen jälkeen. VR Groupissa nämä etuudet koostuvat maksupohjaisista ja etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä. VR Groupilla on sekä maksupohjaisia ja etuuspohjaisia eläkejärjestelyitä. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jota veloitus koskee. Maksupohjaisissa järjestelyissä Groupilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista veloitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan eläke-etuuksien maksamisesta.

Etuuspohjaisissa eläkejärjestelyissä VR Groupille voi jäädä järjestelystä velvoitteita tai varoja tilikauden maksun suorittamisen jälkeen. Etuuspohjainen eläkevelvoite kuvaa tulevien maksettavista etuuksista johtuvien kassavirtojen nykyarvoa. Eläkevelvoitteiden nykyarvo on laskettu ennakoituun etuusyksikköön perustuvaa menetelmää (The Projected Unit Credit Method) käyttäen. Eläkemenot kirjataan kuluksi työntekijöiden palvelusaikana vakuutusmatemaattisten laskelmien perusteella. Eläkevelvoitteen nykyarvoa laskettaessa käytetään diskonttauskorkona yritysten liikkeelle laskemien korkealaatuisten euromääräisten joukkovelkakirjalainojen markkinatuottoa. Eläkejärjestelyn eläkevelvoitetta vastaavat varat on arvostettu tilinpäätöshetkellä käypiin arvoihin. Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelman muun laajan tuloksen eriin.

Eläkevelvoitteiden nykyarvo riippuu lukuisista tekijöistä, jotka perustuvat vakuutusmatemaattisiin oletuksiin. Mikä tahansa muutos näissä oletuksissa vaikuttaa eläkevelvoitteiden tasearvoon. Eläkeliiitetiedossa on esitetty kuvaus olennaisimmista riskeistä ja herkkyyshanalyysi vakuutusmatemaattisten olettamien muutosten vaikutuksista. Työntekijöiden lakisääteinen eläketurva on järjestetty työeläkevakuutusyhtiössä ja vapaaehtoinen lisäeläketurva VR Eläkesäätiössä.

Muita pitkäaikaisia työsuhde-etuuksia ovat kaikki muut työsuhde-etuudet kuin lyhytaikaiset, työsuhteen päättymisen jälkeiset sekä työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet. VR Groupissa henkilöillä on rajoittamaton sairauslomaetus, joka käsitellään muuna pitkäaikaisena työsuhde-etuutena, ja tulee kirjattavaksi vakuutusmatemaattisten laskelmien perusteella.

Työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet eivät perustu työsuoritukseen, vaan työsuhteen päättymiseen. Nämä etuudet koostuvat irtisanomiskorvauksista.

Henkilöstökulut (1 000 €)

	2021	2020
Palkat ja palkkiot	297 181	291 795
Eläkekulut (maksupohjaiset järjestelyt)	50 393	42 057
Eläkekulut (etuuspohjaiset järjestelyt)	739	947
Muut henkilösivukulut	11 641	11 508
Yhteensä	359 954	346 307

Johdon avainhenkilöiden palkat ja palkkiot on esitetty liitteessä 3.3.

Konsernin palveluksessa oleva henkilökunta jakautui tilikaudella keskimäärin toimialoittain seuraavasti:

	2021	2020
VR Matkustajaliikenne	2 454	2 467
VR Transpoint	1 038	1 196
VR FleetCare	926	902
Muut	1 202	1 252
Yhteensä	5 620	5 818

3.2. Eläkesaamiset ja -velvoitteet

VR Groupilla on etuuspohjainen lisäeläkejärjestely Suomessa. Osalle Valtionrautateillä työskennellystä henkilöstöstä, joiden työsuhte edelleen jatkuu VR Groupissa, on järjestetty etuuspohjainen lisäeläketurva VR Eläkesäätiössä. Etuuksina ovat lakisääteistä eläkettä alempi eläkeikä tai parempi eläkekattuma. Järjestely on täysin rahastoitu.

VR Eläkesäätiön toimintaa säätelee eläkesäätiön sääntöjen lisäksi eläke-säätiölaki, lain nojalla annetut asetukset ja viranomaisohjeet. Eläkesäätiön toimintaa valvoo Finanssivalvonta. Eläkesäätiötä hallinnoi sen johto ja hallitus. VR Eläkesäätiö sijoittaa varojaan turvaavasti ja tuloa tuottavasti. VR Eläkesäätiö seuraa aktiivisesti markkinariskien kehittymistä ja sijoitusriskiensä hajauttamista.

Etuuspohjaisen eläkejärjestelyn tasearvojen määräytyminen (1 000 €)

	31.12.2021	31.12.2020
Rahastoitujen etuuspohjaisten velvoitteiden nykyarvo	339 905	349 516
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-421 699	-430 642
Ylijäämä (-) / Alijäämä (+)	-81 794	-81 126
Nettomääräinen saaminen (-) / velka (+) taseessa	-81 794	-81 126

Taseen nettomääräisen saamisen muutos (1 000 €)

	2021	2020
Saaminen tilikauden alussa	-81 108	-92 693
Tuloslaskelmaan kirjatut tuotot/kulut	308	201
Uudelleenarvostus	-11 425	10 638
Ylikatteen palautus	10 000	0
Järjestelyn kulut	431	746
Saaminen tilikauden lopussa	-81 794	-81 108

Laajan tuloslaskelman etuuspohjaiset eläkekulut (1 000 €)

	2021	2020
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat kulut	460	755
Korkokulu ja -tuotto yhteensä	-152	-554
Hoitokulut	431	746
Eläkekuulu (+) / tuotto (-) tuloslaskelmassa	739	947
Uudelleen arvostaminen	-11 425	10 638
Eläkekuulu (+) / tuotto (-) laajassa tuloslaskelmassa	-10 686	11 585

Veloitteen nykyarvon muutokset (1 000 €)

	2021	2020
Velvoite tilikauden alussa	349 516	374 834
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat kulut	460	755
Korkokulu	665	2 132
Taloutta koskevien oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot (-) ja tappiot (+)	8 796	15 588
Kokemusperäiset voitot (-) tai tappiot (+)	13 544	-5 335
Yhteensä	372 981	387 974
Maksetut eläkkeet	-33 076	-38 458
Velvoite tilikauden lopussa	339 905	349 516

Järjestelyyn kuuluvien varojen käypien arvojen muutokset (1 000 €)

	2021	2020
Järjestelyyn kuuluvien varojen käyvät arvot tilikauden alussa	430 624	467 527
Korkotuotto	817	2 686
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto lukuun ottamatta korkotuottoon sisältyviä eriä	33 765	-385
Yhteensä	465 206	469 828
Maksetut eläkkeet	-33 076	-38 458
Ylikatteen palautus	-10 000	
Hallintokulut	-431	-746
Järjestelyyn kuuluvien varojen käyvät arvot tilikauden lopussa	421 699	430 624

Järjestelyyn kuuluvien varojen käypien arvojen jakautuminen omaisuusryhmiin, prosenttiosuutena järjestelyyn kuuluvien varojen käyvistä arvoista (%)

	2021	2020
Osakkeet kehittyneillä markkinoilla	18,2	16,0
Osakkeet kehittyvillä markkinoilla	9,1	10,2
Joukkovelkakirjalainat	38,5	35,4
Rahavarat ja rahamarkkinasijoitukset	6,2	7,5
Kiinteistösijoitukset	20,4	21,6
Muut erät	7,6	9,3
Yhteensä	100,0	100,0

VR Eläkesäätiössä pyritään sijoitusjakaamaan, joka hajauttaa eri omaisuuslajien riskiä pitkällä aikavälillä.

Vakuutusmatemaattiset oletukset

	2021	2020
Diskonttauskorko	0,8 %	0,2 %
Inflaatioaste	2,1 %	1,2 %
Tulevien eläkkeiden korotusoletus	2,4 %	1,5 %
Tuleva palkankorotusoletus	2,2 %	2,2 %

Kuolevuutta koskevat oletukset tehdään riippumattomien vakuutusmatemaatikkojen ohjeistusten pohjalta ja ne perustuvat kullakin alueella julkaistuihin tilastoihin ja kokemukseen.

Vuonna 2022 ennakoidaan, että VR Groupin ei tarvitse maksaa kannatusmaksuja eläkejärjestelyyn.

VR Eläkesäätiön eläkevelvoite oli 339,9 (2020: 349,5) Milj. euroa diskontattuna 0,8 % (0,2 %) diskonttauskorolla.

- Jos diskonttauskorkoa muutetaan +/- 0,5 %-yksikköä muiden oletusten pysyessä ennallaan, niin muutoksen vaikutus eläkevelvoitteeseen on -19,9/+22,1 (2020: -19,2/+21,4) milj. euroa.
- Jos tulevien eläkkeiden korotusoletusta muutetaan +/- 0,5 %-yksikköä muiden oletusten pysyessä ennallaan, niin muutoksen vaikutus eläkevelvoitteeseen on +19,9/-18,1 (2020: +19,1/-17,4) milj. euroa.

Etuuspohjaisen velvoitteen duraation painotettu keskiarvo on 12 (2020: 12) vuotta.

Etuuspohjaisen eläkejärjestelyn merkittävimmät riskit

Varojen ja velvoitteen volatiliteetti

Järjestelystä aiheutuvan velvoitteen laskennassa käytetty diskonttauskorko vastaa maturiteetiltaan eläkevelvoitteen maturiteettia lähellä olevien vakavaraisen yritysten joukkovelkakirjalainojen korkoa euro-alueella. Pitkällä aikavälillä VR Groupin tavoitteena on saada järjestelyyn kuuluville varoille diskonttauskoron yllittävää tuottoa. Kun varoille saatava tuotto ylittää tai alittaa diskonttauskoron, järjestelyyn kuuluvien varojen arvo muuttuu. Tämä saattaa johtaa yli- tai alijäämän syntymiseen. VR Eläkesäätiön vakavaraisuusasema on hyvä, minkä vuoksi VR Eläkesäätiö sietää hyvinkin voimakkaan osakemarkkinoiden laskun.

Muutokset joukkovelkakirjalainojen tuotoissa

Joukkovelkakirjalainojen tuoton muuttuessa VR Group voi joutua muuttamaan diskonttauskorkoa. Tämä vaikuttaa etuspohjaiseen eläkejärjestelyyn kuuluvan velvoitteen arvoon sekä laajaan tuloslaskelmaan kirjattavaan etuspohjaiseen järjestelyyn.

Sijoitustoimintojen riskienhallinta

Rahastoiduissa järjestelyissä VR Eläkesäätiö hallinnoi sijoituksiaan siten, että tavoitteena on varojen ja velkojen yhteensovittaminen. Menettelyn tarkoituksena on sijoitusten sovittaminen yhteen eläkejärjestelyistä aiheutuvien velvoitteiden kanssa. Riskienhallinnassa käytettyjä prosesseja parannetaan jatkuvasti. Sijoitukset on hajautettu niin, ettei minkään yksittäisen sijoituksen menettämisellä olisi olennaista vaikutusta varojen kokonaismäärään.

3.3. Lähipiiri

Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden työsuhde-etuudet (1 000 €)

Toimitusjohtaja	2021	2020
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	-449	-480
Eläke-etuudet (maksupohjaiset järjestelyt)	0	-114
Eläke-etuudet (etuuspohjaiset järjestelyt)	0	0
Yhteensä	-449	-594
Hallitus		
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	-304	-285
Eläke-etuudet (maksupohjaiset järjestelyt)	0	0
Eläke-etuudet (etuuspohjaiset järjestelyt)	0	0
Yhteensä	-304	-285
Hallintoneuvosto		
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	-29	-43
Eläke-etuudet (maksupohjaiset järjestelyt)	0	0
Eläke-etuudet (etuuspohjaiset järjestelyt)	0	0
Yhteensä	-29	-43
Johtoon kuuluvat avainhenkilöt		
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	-1 795	-2 044
Eläke-etuudet (maksupohjaiset järjestelyt)	0	-484
Eläke-etuudet (etuuspohjaiset järjestelyt)	0	0
Yhteensä	-1 795	-2 528

Muun lähipiirin kanssa toteutuneet liiketoimet sekä avoimet saldot

VR Yhtymä maksoi valtiolle ratamaksuja 43,7 miljoonaa euroa (2020; 41,6 miljoonaa euroa). Liikenne- ja viestintäministeriölle myytiin ostoliikennettä yhteensä 49,2 miljoonalla eurolla (2020; 29,2 miljoonaa euroa).

Konsernin emoyhtiön VR Yhtymä Oy:n lähipiiriin kuuluvat sen tytäryhtiöt, osakkuusyhtiöt ja yhteiset toiminnot. Lisäksi lähipiiriin luetaan konsernin johtoon kuuluvina avainhenkilöinä toimitusjohtaja, hallitus ja hallintoneuvosto sekä konsernin johtoryhmä sekä yhteisöt, joissa näillä henkilöillä on määräysvalta tai yhteinen määräysvalta sekä edellä mainittujen henkilöiden läheiset perheenjäsenet.

Lisäksi VR Yhtymä Oy:n lähipiiriin luetaan myös Suomen valtio, joka omistaa yhtiön osakkeet.

4. Sijoitettu pääoma ja varaukset

4.1. Aineelliset hyödykkeet

VR Group määrittelee aineellisiksi hyödykkeiksi sellaiset omaisuuserät, joita:

- konserni käyttää tavaroiden valmistamiseen ja palveluiden tuottamiseen, konsernin ulkopuoliseen vuokraustoimintaan sekä hallinnollisiin tarkoituksiin ja;
- joiden odotetaan käytettävän useammalla kuin yhdellä tilikaudella

Aineellisiin hyödykkeisiin sisältyvät muun muassa konsernin omistamat asema- ja toimistokiinteistöt sekä näiden maapohjat, junat ja muu vaunukalusto sekä niihin liittyvä koneisto ja muut varaosat.

Konserni arvostaa aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä kertyneillä poistoilla sekä mahdollisilla arvonalentumistappioilla.

Poistot aineellisista hyödykkeistä

Poistot lasketaan tasapoistoina ja ne perustuvat omaisuuserien taloudelliseen vaikutusaikaan. Poistojen tekeminen aloitetaan, kun omaisuuserä on valmis käytettäväksi ja silloin, kun se on sellaisessa paikassa tai kunnossa, että sitä pystytään käyttämään johdon tarkoittamalla tavalla. Omaisuuserien taloudellisia jäänösarvoja sekä taloudellisia vaikutusaikoja arvioidaan jokaisen tilikauden lopussa ja tarvittaessa oikaistaan vastaamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoajat ovat:

Maa- ja vesialueet	Ei poistoja
Rakennukset ja rakennelmat	10-50 vuotta
Vetokalusto	30 vuotta
Sähköjunat	25 vuotta
Vaunusto	15-30 vuotta
Muut koneet ja kalusto	3-15 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	5-30 vuotta

Konserni kirjaa aineellisten hyödykkeiden kirjanpitoarvon pois taseesta, mikäli hyödyke poistetaan käytöstä, myydään tai sen ei enää odoteta kerryttävän tuottoa taloudellisena vaikutusajan.

Hankintameno on luetaan ostohinta, kaikki menot, jotka välittömästi johtuvat omaisuuserän saattamisesta sellaiseen sijaintipaikkaan ja kuntoon, että se pystyy toimimaan johdon tarkoittamalla tavalla, sekä alkuperäisen arvion mukaiset menot hyödykkeen purkamisesta ja siirtämisestä sekä sen sijaintipaikan palauttamisesta alkuperäiseen tilaan. Konsernin omistamiin maa-alueisiin liittyy käytön aikana pilaantuneiden maa-aineksien ennallistamisvelvoitteita. Näistä velvoitteista kirjatuihin varauksista kerrotaan tarkemmin kohdassa 4.5. Varaukset.

Mikäli hyödyke koostuu useasta toisistaan erotettavissa olevasta osasta, joiden taloudelliset vaikutusajat poikkeavat toisistaan, käsitellään kukin osa erillisenä hyödykkeenä. Tällaisina erillisinä hyödykkeinä konsernissa käsitellään huolto-ohjelmat, jossa vaihdetaan huollon yhteydessä merkittäviä osia, kuten esimerkiksi telit ja pyöräkerrat. Huolto-ohjelmat kirjataan kuluksi huoltovälien perusteella määritettynä poistoaikana. Muut korjaus- ja huoltomenot konserni kirjaa tulosvaikutteisesti.

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko tarpeen tehdä muutoksia aineellisen omaisuuden taloudellisiin vaikutusajoihin tai mahdollisiin jäänösarvoihin. Silloin kun yksittäisen omaisuuserän osalta on viitteitä siitä, että sen kirjanpitoarvo ylittää kerrytettävissä olevan arvon, kyseisen omaisuuserän kirjanpitoarvo testataan. Yleensä aineelliset omaisuuserät eivät tuota erillistä rahavirtaa, vaan ne testataan osana rahavirtaa tuottavaa yksikköä. Tarkemmin arvonalentumistestauksista kerrotaan kohdassa 4.4.

Aineelliset hyödykkeet 2021 (1 000 €)

Alla olevassa taulukossa esitetään aineellisten hyödykkeiden hankintamenossa ja kertyneissä poistoissa tapahtuneet muutokset:

Hankintameno	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennako- maksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Alkusaldo 1.1.	61 247	379 908	2 030 544	14 961	132 437	2 619 097
Lisäykset	12	2 893	91 848	110	54 488	149 352
Vähennykset	-1 084	0	-51 250		-3 299	-55 633
Siirrot erien välillä	-164	-12 101	54 330	360	-63 929	-21 504
Loppusaldo 31.12	60 012	370 700	2 125 472	15 431	119 698	2 691 312
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset						
Alkusaldo 1.1.	0	-179 947	-1 233 243	-9 682	0	-1 422 872
Vähennykset		0	32 225			32 225
Tilikauden poistot		-13 712	-88 452	-851		-103 015
Arvonalentumiset		-127	-332			-459
Siirrot erien välillä		8 379	-2 202			6 177
Loppusaldo 31.12.	0	-185 407	-1 292 006	-10 533	0	-1 487 945
Kirjanpitoarvo 1.1	61 247	199 962	797 301	5 279	132 437	1 196 224
Kirjanpitoarvo 31.12	60 012	185 292	833 467	4 898	119 697	1 203 366

Aineelliset hyödykkeet 2020 (1 000 €)

Hankintameno	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennako- maksut ja keskenäiset hankinnat	Yhteensä
Alkusaldo 1.1.	61 747	377 060	1 934 892	13 433	133 072	2 520 204
Lisäykset			118 969	913		119 882
Vähennykset	-500	-2 021	-29 512		-635	-32 667
Siirrot erien välillä		4 868	6 195	614		11 678
Loppusaldo 31.12	61 247	379 908	2 030 544	14 961	132 437	2 619 097
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset						
Alkusaldo 1.1.	0	-166 449	-1 176 517	-8 987	0	-1 351 952
Vähennykset		342	27 292			27 635
Tilikauden poistot		-13 841	-84 019	-695		-98 555
Loppusaldo 31.12.	0	-179 947	-1 233 243	-9 682	0	-1 422 872
Kirjanpitoarvo 1.1	61 747	210 612	758 375	4 446	133 072	1 168 251
Kirjanpitoarvo 31.12	61 247	199 962	797 301	5 279	132 437	1 196 224

4.2. Vuokrasopimukset

Konserni vuokralle ottajana

VR Group kirjaa kaikista vuokrasopimuksistaan vuokrasopimusvelan ja sitä vastaavan käyttöoikeusomaisuuserän taseeseen sopimuksen alkamisajankohtana. Konsernin vuokrasopimukset ovat tyypillisesti erilaisia maa- ja vesialueisiin, toimisto- ja varastorakennuksiin sekä koneisiin ja laitteisiin liittyviä vuokrasopimuksia. Niiden kesto vaihtelee sopimusehtojen ja vuokratun omaisuuserän mukaan.

Käyttöoikeusomaisuuserät arvostetaan hankintameno, josta konserni kirjaa vuokrasopimuksen kestoon perustuvat tasapoistot sekä mahdolliset arvonalentumistappiot. Hankintameno luetaan vuokrasopimusvelan alkuperäinen määrä lisättynä alkuvaiheen välittömällä menoilla sekä etukäteen maksetuilla vuokrilla. Lisäksi vuokrasopimusveloista vähennetään mahdolliset vuokralle antajan tarjoamat kannustimet.

Käyttöoikeusomaisuuserät poistetaan tasaisesti vuokra-ajan kuluessa. Konsernissa noudatetaan seuraavia poistoajoja:

Maa- ja vesialueet	5-40 vuotta
Rakennukset ja rakennelmat	5-50 vuotta
Koneet ja kalusto	5-20 vuotta

Vuokrasopimusvelka arvostetaan diskonttaamalla tulevaisuuteen sijoittuvat kiinteät vähimmäisvuokramaksut näiden nykyarvoon efektiivisen koron menetelmällä. Muita kuin sopimusten indeksikorotuksiin liittyviä muuttuvia vuokria ei huomioida vuokrasopimusvelassa. VR Group lyhentää vuokrasopimusvelkaa maksettuja vuokria vastaan. Lyhennysosuus jaetaan korkokuluun ja velan lyhennysosuuteen. Jos vuokrasopimusvelkaa muutetaan, esimerkiksi tulevissa vuokramaksuissa tapahtuvien muutosten vuoksi, oikaistaan käyttöoikeusomaisuuserää vastaamaan vuokrasopimusvelan muutosta.

VR Group käyttää diskonttauskorkona sopimuksen sisäistä korkoa tai, mikäli korko on vaikeasti määritettävissä, vuokralle ottajan lisäluoton korkoa. Konserni erottaa muut kuin vuokrasopimuskomponentit vuokrasopimuksista, mikäli ne ovat sopimukselta suoraan erotettavissa.

Konserni soveltaa seuraavia käytännön helpotuksia:

- lyhytaikaiset, alle 12 kuukautta kestävät sopimukset ja;
- sopimuksia, joiden kohdeomaisuuserä on arvoltaan vähäinen

Helpotuksen piiriin kuuluvia vuokrasopimuksia ei kirjata osaksi vuokrasopimusvelkaa, vaan konserni kirjaa ne tulosvaikutteisesti kuluksi. Arvonta vähäisiin sopimuksiin luetaan esimerkiksi konsernin vuokraamien koneiden ja laitteiden leasingvuokrat.

Konserni vuokralle antajana

Konserni toimii vuokralle antajana logistiikan alihankintasopimuksissa, jonka lisäksi konserni alivuokraa osaa toimitiloistaan Iso Paja nimisestä pääkonttorikiinteistöstä. Alihankintasopimuksissa vuokramaksu tapahtuu pääsääntöisesti kuukausittain. Vuokralle antajana VR Group luokittelee logistiikan alihankintasopimukset operatiivisiksi vuokrasopimuksiksi tai rahoitusleasingsopimuksiksi. Kaikki konsernin vuokralle annetut kohteet ovat operatiivisia vuokrasopimuksia ja niistä syntyvät vuokratuotot kirjataan tuloslaskelmaan tasa-erinä vuokrajan kuluessa.

VR Groupilla on merkittävä määrä vaunukalustoon, autoihin, busseihin sekä kiinteistöihin ja maa-alueisiin liittyviä vuokrasopimuksia, jotka ovat toistaiseksi voimassa olevia ja joissa on joko lyhyt irtisanomisaika tai kiinteä vuokra-aika mahdollisilla irtisanomis- ja jatko-optioilla. Näiden vuokrasopimusten todennäköisen vuokra-ajan sekä mahdollisten optioiden tulevan käytön tai käyttämättä jättämisen arviointi vaatii merkittävää harkintaa. Vuokra-aikaan on sisällytetty vuokrasopimusten kattamat ajanjaksot, jos option käyttäminen on kohtuullisen varmaa. Todennäköinen vuokra-aika arvioidaan tyypillisesti viiden vuoden strategiakauden mukaan. Mikäli on olemassa poikkeuksellisia olosuhteita, merkittäviä perusparannusmenoja, tai vuokrasopimuksesta poistumisesta muita merkittäviä tai epäsuoria kustannuksia, vuokra-aika voi olla yli viisi vuotta. Muiden kuin kiinteistöihin liittyvien vuokrasopimusten kohdalla kyseisten omaisuuserien tarve on usein lyhytaikainen, minkä vuoksi toistaiseksi voimassa olevat vuokrasopimukset, joiden irtisanomisaika on 12 kuukautta tai vähemmän, käsitellään lyhytaikaisina vuokrasopimuksina.

Aineelliset ja käyttöoikeusomaisuuserät

Käyttöoikeusomaisuuserät 31.12.2021 (1 000 €)

Hankintameno	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Alkusaldo 1.1.	5 993	31 305	366 055	403 353
Lisäykset	18 273	10 549	18 486	47 308
Vähennykset	-3 303	-1 007	-200	-4 510
Siirrot erien välillä	243	0	-2 327	-2 084
Loppusaldo 31.12	21 206	40 847	382 014	444 066
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset				
Alkusaldo 1.1.	-1 470	-7 669	-132 736	-141 875
Vähennykset	770	650	25	1 445
Tilikauden poistot	-1 370	-2 814	-18 738	-22 922
Arvonalentumiset			-1 500	-1 500
Siirrot erien välillä	-243	0	2 202	1 959
Loppusaldo 31.12.	-2 313	-9 833	-150 747	-162 893
Kirjanpitoarvo 1.1	4 523	23 636	233 318	261 476
Kirjanpitoarvo 31.12	18 893	31 014	231 267	281 173

Käyttöoikeusomaisuuserät 31.12.2020 (1 000 €)

Hankintameno	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Alkusaldo 1.1.	6 035	33 189	357 291	396 515
Lisäykset		23	9 666	9 689
Vähennykset	-42	-1 907	-902	-2 851
Siirrot erien välillä				
Loppusaldo 31.12	5 993	31 305	366 055	403 353
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset				
Alkusaldo 1.1.	-771	-3 991	-113 106	-117 869
Vähennykset	0	358	607	965
Tilikauden poistot	-699	-4 036	-20 237	-24 972
Arvonalentumiset				
Siirrot erien välillä				
Loppusaldo 31.12.	-1 470	-7 669	-132 736	-141 875
Kirjanpitoarvo 1.1	5 264	29 198	244 184	278 646
Kirjanpitoarvo 31.12	4 523	23 636	233 318	261 476

Alla olevassa taulukossa esitetään vuokrasopimusten tulosvaikutteisesti kirjattavat erät:

Tulosvaikutteisesti kirjatut erät (1 000 €)

	2021	2020
Vuokrasopimuskulut vähäarvoisista eristä	-661	-2 125
Vuokrasopimuskulut lyhytaikaisista eristä	-103	-406
Käyttöoikeusomaisuuserien poistot kohdeomaisuuseristä	-4 185	-4 735
Maa ja vesialueet	-1 370	-699
Rakennukset ja rakennelmat	-2 814	-4 036
Yhteensä	-4 949	-7 266

Alla olevassa taulukossa esitetään vuokrasopimusvelkoihin kuulumattomat vuokramaksut:

	2021	2020
Muuttuvien vuokrien kulut	-693	-700
Vuokrasopimusvelkojen korkokulut	-2 032	-1 958

Rahavirtalaskelmassa esitetyt erät

	2021	2020
Vuokrasopimuksista lähtevät rahavirrat yhteensä	-29 446	-30 509

Vuokrasopimuksia koskevat sitoumukset

Alla olevissa taulukoissa esitetään lyhyt- ja pitkäaikaisten vuokrasopimusvelkojen jakauma sekä vuokrasopimusvelkojen maturiteetit. Lisätietoa muista konsernin velkojen jakaumista sekä rahoitusvelkojen maturiteetit ovat kuvattu liitetiedossa 5.2. Rahoitusvarat ja rahoitusvelat sekä käyvät arvot.

Vuokrasopimusvelkojen tasearvot (1 000 €)

	2021	2020
Lyhytaikainen	23 984	24 938
Pitkäaikainen	246 655	227 010
Yhteensä	270 639	251 948

Alla olevassa taulukossa esitetään vuokralle antajan ei-peruutettavissa olevien vuokrasopimusten vähimmäismaksujen jakauma

Konserni vuokralle antajana

Ei-peruutettavissaolevien vuokrasopimusten vähimmäisvuokrat (1 000 €)

	2021	2020
Yhden vuoden kuluessa	9 512	8 089
Yli yhden ja enintään viiden vuoden kuluessa	7 411	6 567
Yli viiden vuoden kuluttua	31 092	38 172
Yhteensä	48 015	52 829

Vuokrauksen ensisijainen tehtävä on tuottaa omille toiminnoille optimaaliset tilat omasta kiinteistökannasta. Omaan käyttöön tarpeettomat tilat pyritään vuokraamaan ulkopuolisille käyttäjille. VR Groupin omistamien kiinteistöjen pinta-ala on n. 479.100 (511.000) m².

4.3. Sijoituskiinteistöt

Konsernin sijoituskiinteistöt koostuvat mm. vanhoista asema- ja konepajakiinteistöistä sekä näiden yhteyteen rakennetuista muista rakennuksista ja rakennelmista. Sijoituskiinteistöt sijaitsevat pääsääntöisesti raideliikenteen väyläverkon verralla sekä muissa liikenteen solmukohdissa Suomessa.

VR Group luokittelee sijoituskiinteistöksi konsernin omistamat kiinteistöt, joita konserni pitää hallussaan hankkiakseen niistä ensisijaisesti vuokratuottoa ja/tai omaisuuden arvonnousua. Sijoituskiinteistöt sisältävät sekä omistettuja kiinteistöjä että kiinteistöjä, jotka on annettu vuokralle.

Konsernilla on kiinteistöjä, jotka ovat osittain konsernin omassa käytössä ja osittain sijoituskiinteistöjä. Kyseissä tapauksissa kiinteistö luokitellaan sijoituskiinteistöksi vain, jos ainoastaan merkityksetöntä osaa käytetään palveluiden tuottamiseen tai hallinnollisiin tarkoituksiin. Esimerkiksi Helsingin päärautatieaseman kiinteistöä ei luokitella sijoituskiinteistöksi. Sijoituskiinteistö kirjataan pois taseesta, kun kiinteistöä luovutaan tai kun se poistetaan käytöstä pysyvästi, eikä sen luovuttamisesta ole odotettavissa vastaista taloudellista hyötyä.

Sijoituskiinteistöjen arvostaminen ja käyvät arvot

Sijoituskiinteistöt arvostetaan hankintamenoa vähennettynä kertyneillä poistoilla sekä mahdollisilla arvonalentumistappioilla. Sijoituskiinteistöistä kirjataan tasapoistot arvioituihin taloudellisiin pitoaikoihin perustuen. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Sijoituskiinteistöjen poistoajat ovat 10-50 vuotta.

Sijoituskiinteistöistä kirjataan arvonalentuminen, mikäli sen kirjanpitoarvo ylittää käyvän arvon.

Konserni käyttää tarpeen mukaan sekä ulkopuolista arvioitsijaa, että itse laatimiaan taloudelliseen tuottoon perustuvia arvioita sijoituskiinteistöjen käypien arvojen määrittämiseksi. Vuonna 2021 konserni suoritti arvioinnin itse.

Sijoituskiinteistöjen kirjanpitoarvoihin kohdistuu ympäristövarauksia. Varausten arvostaminen edellyttää johdon harkintaa muun muassa varauksen määrään ja realisoitumisajankohtaan liittyen. Tarkemmin näistä kerrotaan kohdassa 4.5. Varaukset.

Sijoituskiinteistöt (1 000 €)

	2021	2020
Hankintameno 1.1.	13 379	13 596
Vähennykset	-596	-216
Siirrot erien välillä	37 717	
Yhteensä 31.12.	50 500	13 379
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-1 284	-782
Tilikauden poistot	-544	-579
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-33 739	77
Arvonalentumiset	-1 880	0
Loppusaldo 31.12.	-37 447	-1 284
Kirjanpitoarvo 1.1	12 096	12 813
Kirjanpitoarvo 31.12	13 053	12 096
Käypä arvo	19 823	12 612

Sijoituskiinteistöt luokitellaan käyvän arvon hierarkiatasolle 3, sillä käypien arvojen määrittämisessä on käytetty syöttötietoja, jotka eivät perustu havainnoitavissa olevaan markkinatietoon.

Sijoituskiinteistöjen tulosvaikutteiset erät (1 000 €)

	2021	2020
Vuokratuotot	3 750	3 675
Vuokrattujen kohteiden hoitokulut	-2 122	-1 589
Vuokraamattomien kohteiden hoitokulut	-100	-99
Tulosvaikutteiset erät sijoitus- kiinteistöistä yhteensä	1 528	1 987

Sitoumukset

Sitoumuksia tai rajoituksia ei ole tiedossa. Myöskään suojelukohteita ei ole tiedossa sijoituskiinteistöjen osalta.

4.4. Liikearvo ja aineettomat hyödykkeet

Konsernin aineettomat hyödykkeet sisältävät mm. hankittujen yhtiöiden myötä syntyneen liikearvon, konsernin omistamia lisenssejä, ohjelmistoja sekä aktivoituja kehittämismenoja. VR Group jaottelee kyseiset erät taseella liikearvoon, asiakassuhteisiin, aineettomiin oikeuksiin sekä kehittämismenoihin.

Liikearvo

VR Group kirjaa liikearvoksi määrän, jolla:

- luovutettu vastike, ja
- hankinnan kohteesta aiemmin omistetun osuuden käypä arvo hankinta-ajankohtana ylittävät yhteenlaskettuna yksilöitävissä olevan hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon.

Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä kertyneillä arvonalentumistappioilla, joiden määrää konserni arvioi vähintään vuosittain. Liikearvosta ei kirjata säännönmukaisia poistoja. Osakkuusyhtiöiden osalta liikearvo sisältyy osakkuusyritysosuuden tasearvoon. Liikearvon arvonalentumistappiot kirjataan tulospaikutteisesti, eikä niitä ole mahdollista peruuttaa myöhemmin. Lisätietoja liikearvon arvonalentumistestauksesta on esitetty myöhemmin tässä liitetiedossa.

VR Group kohdistaa liikearvon rahavirtaa tuottaville yksiköille. Lisää konsernin rahavirtaa tuottavista yksiköistä alempana.

Muut aineettomat hyödykkeet

Konserni kirjaa aineettoman hyödykkeen taseeseen, mikäli on todennäköistä, että siitä aiheutuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja sen hankintameno on luotettavasti määritettävissä. Konserni arvostaa aineettomat hyödykkeet alun perin hankintamenoa, jonka jälkeen hankintamenoa oikaistaan kertyneillä poistoilla ja mahdollisilla arvonalentumisilla.

Konserni kirjaa aineettoman hyödykkeen taseeseen, mikäli on todennäköistä, että siitä aiheutuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja sen hankintameno on luotettavasti määritettävissä. Konserni arvostaa aineettomat hyödykkeet alunperin hankintamenoa, jonka jälkeen hankintamenoa oikaistaan kertyneillä poistoilla ja mahdollisilla arvonalentumisilla.

Konsernin aineettomat hyödykkeet sisältävät yrityshankinnoista asiakassuhteille kohdistetun hankintamenoa sekä LVM:n kanssa tehdyn liikennöinnin yksinoikeussopimuksen (ks. tarkemmin yksinoikeussopimuksesta kohdasta 4.5. Varaukset).

Aineettomat oikeudet sisältävät konsernin hankkimat IT-järjestelmät ja ohjelmistot ja niihin liittyvät oikeudet. Järjestelmien ja ohjelmistojen ylläpitoon liittyvät kulut kirjataan menoiksi toteutuessaan.

Aineettomat hyödykkeet poistetaan tasapoistoin, jotka perustuvat arvioon hyödykkeiden taloudellisista vaikutusajoista. Aineettomien hyödykkeiden poistoajat ovat seuraavat:

Yksinoikeus liikennöintiin	6 vuotta
Asiakassuhteet	5 vuotta
Aineettomat oikeudet	5 vuotta

Tutkimus- ja kehittämismenot

Konserni kirjaa tutkimus- ja kehittämismenot, kuten erilaiset järjestelmäprojektien henkilöstökulut, kuluksi sillä tilikaudella, kun ne toteutuvat. Taseeseen kirjataan vain sellaiset tuotekehitysmenot, jotka täyttävät seuraavat aktiiviskriteerit:

- hyödykkeen valmiiksi saattaminen on teknisesti toteutettavissa,
- konsernilla on aikomus saattaa hyödyke valmiiksi,
- konserni pystyy käyttämään hyödykettä tai myymään sen,
- hyödyke tulee tuottamaan todennäköistä vastaista taloudellista hyötyä,
- käytettävissä on riittävät voimavarat kehittämistyön loppuunsaattamiseen ja,
- menot ovat luotettavasti määritettävissä kehitysvaiheen aikana.

Konsernin aktivoimat kehitysmenot sisältävät kaikki sellaiset menot, jotka johtuvat välittömästi hyödykkeen saattamisesta valmiiksi sille aiottuun käyttötarkoitukseen. Kehittämismenot, jotka liittyvät vielä keskeneräisiin aineettomiin hyödykkeisiin merkitään taseeseen alkuperäiseen hankintamenoa. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen hankintamenoa oikaistaan kehittämismenojen taloudelliseen vaikutus- aikaan perustuvilla poistoilla tai mahdollisilla arvonalentumistappioilla.

Konsernin aktivoitujen kehittämismenojen arvioitu taloudellinen vaikutusaika on 5 vuotta, jonka aikana menot kirjataan tasapoistoina kuluksi.

Aineettomat hyödykkeet 2021 (1 000 €)

Hankintameno	Liikearvo	Yksinoikeus liikennöintiin	Asiakas- suhteet	Muut aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Kehitys- hankkeet	Yhteensä
Alkusaldo 1.1.	4 941	27 880	1 877	130 118	2 048	175	167 039
Lisäykset	2 608			1 592		1 117	5 318
Vähennykset		-27 880	-270		0		-28 150
Siirrot erien välillä				16 251			16 251
Loppusaldo 31.12.	7 550	0	1 607	147 961	2 048	1 292	160 457
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset							
Alkusaldo 1.1.	0	-27 880	-349	-94 794	-2 045	0	-125 069
Vähennysten kertyneet poistot		27 880		168			28 048
Tilikauden poistot			-538	-10 640	-2	-80	-11 262
Siirrot erien välillä				-4 403			-4 403
Loppusaldo 31.12.	0	0	-888	-109 669	-2 048	-80	-112 685
Kirjanpitoarvo 1.1.	4 941	0	1 528	35 323	3	175	41 970
Kirjanpitoarvo 31.12.	7 550	0	719	38 292	0	1 211	47 773

Aineettomat hyödykkeet 2020 (1 000 €)

Hankintameno							
Alkusaldo 1.1.	4 941	85 000	1 877	125 840	2 315		219 973
Lisäykset				3 850		175	4 024
Vähennykset		-57 120		-6 675	-267		-64 062
Siirrot erien välillä				7 103			7 103
Loppusaldo 31.12.	4 941	27 880	1 877	130 118	2 048	175	167 039
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset							
Alkusaldo 1.1.		-13 600	-108	-88 499	-2 310		-104 517
Vähennysten kertyneet poistot				5 102	267		5 369
Tilikauden poistot		-14 280	-241	-11 398	-2		-25 921
Loppusaldo 31.12.	0	-27 880	-349	-94 794	-2 045	0	-125 069
Kirjanpitoarvo 1.1.	4 941	71 400	1 769	37 341	5	0	115 456
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 941	0	1 528	35 323	3	175	41 970

Liikearvon arvonalentumistestaus

VR Group kohdistaa liikearvon arvonalentumistestausta varten niille rahavirtaa tuottaville yksiköille, joiden odotetaan hyötyvän siitä liiketoimintojen yhdistämisestä, josta liikearvo syntyi. Rahavirtaa tuottavalla yksiköllä tarkoitetaan sellaista pienintä VR Groupin yksilöitävissä olevaa omaisuuseräryhmää, jonka kerryttämät rahavirrat ovat pitkälti riippumattomia muiden omaisuuserien tai omaisuuseräryhmien kerryttämistä rahavirroista. Konserni kirjaa arvonalentumistappion, kun rahavirtaa tuottavan yksikön kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän.

Konsernin taseessa oleva liikearvo on syntynyt Avecran sekä Transittaren hankinnoista. Vecra kuuluu VR matkustajaliiketoimintaan ja se on testattu omana rahavirtaa tuottavana yksikkönään, koska sen rahavirrat ovat erotettavissa muista matkustajaliiketoiminnan rahavirroista. Transitar kuuluu VR Transpointiin ja se testataan osana VR:n maantielogistiikkaa, sillä sen toiminta integroidaan hankinnan jälkeen osaksi maantielogistiikkaa.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on arvonalentumistestauksessa määritetty käyttöarvoon perustuen. Käyttöarvon määrittämisessä käytetyt arvot ovat yhdenmukaisia ulkoisista informaatiolähteistä saatujen tietojen kanssa. Laskelmissa ennakoitua rahavirrat perustuvat ylimmän johdon hyväksymiin taloudellisiin suunnitelmiin, jotka kattavat viiden vuoden strategiakauden sekä tätä seuraavaan terminaalikauteen. Covid-19-pandemialla arvioidaan olevan merkittävää vaikutusta vuoden 2022 tulostasoon ja tämän jälkeen tuloksen ennustetaan palautuvan asteittain pandemiaa edeltävälle tasolle. Diskonttauskorkona on käytetty liiketoiminta-alueittain määritettyä pääoman tuottovaatimusta (WACC).

Suoritettujen arvonalentumistestauksen perusteella liikearvojen tasearvot eivät olleet alentuneet 31.12.2021.

Liikearvot liiketoiminta-alueittain (1 000 €)

	31.12.2021	31.12.2020
VR Matkustajaliikenne (Vecra)	4 941	4 941
VR Transpoint (Transitar)	2 608	0
Yhteensä	7 550	4 941

Arvonalentumistestien keskeiset tiedot

	31.12.2021	31.12.2020
Kasvutekijä (%), jota käytetty ekstrapoloimaan kolmen vuoden ennustejakson jälkeiset rahavirrat (oletuksena tasainen kasvutekijä)	1,0-1,5	0,4
Diskonttauskorko (ennen veroja määritetty WACC), %	6,0-6,3	13,2
WACC verojen jälkeen, %	4,8-5,0	10,4

VR Groupin johto arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä onko viitteitä siitä, että liikearvon (tai muun aineettoman tai aineellisen hyödykkeen tai käyttöoikeusomaisuuserän) arvo on alentunut. Konserni arvioi viitteitä säännöllisesti esimerkiksi konsernin sisäisen raportoinnin tai taloudellisen ympäristön ja markkinoiden muutosten perusteella. Viitteitä voivat olla muun muassa:

- testauslaskelmien muuttujien odottamattomat muutokset (liikevaihto ja kannattavuustasot), sekä
- markkinaolosuhteiden muutokset, esimerkiksi valuuttakursseissa (Venäjän rupla).

Arvon määrittäminen perustuu lähtökohtaisesti harkintaan, ja arvojen muuttuminen tilikaudesta toiseen on varsin mahdollista, koska johto joutuu ennakoimaan yksittäisiin liiketoimintoihin liittyvää kysyntää ja tarjontaa, tulevia myyntihintoja ja saavutet-tavissa olevia kustannustasoja. Tehokkuuden parantamiseen tähtäävien ohjelmien tuloksena saavutettavien hyötyjen ja säästöjen arvio on subjektiivinen. Rahavirtaa tuottavan yksikön käyttöarvo määritetään diskonttaamalla arvioidut rahavirrat käyttäen korkokantaa, joka pohjautuu keskimääräiseen pääoman kustannukseen (WACC). Keskimääräisen pääoman kustannuksen laskenta perustuu verrokkiyhtiöiden beta-kertoimiin ja pääoman rakenteisiin.

Liikearvon testaus suoritetaan vuosittain, riippumatta siitä, onko viitteitä havaittavissa.

4.5. Varaukset

VR Groupin varaukset koostuvat velvoiteliikenne- ja ympäristövarauksista, työnantajan velvollisuudesta suorittaa työttömyysvakuutuksen omavastuumaksu ja kunnossapitotöiden takuukorjausten kuluista.

Velvoiteliikenteestä tehty varaus perustuu yksinoikeussopimukseen, jolla LVM on asettanut VR Groupille rautateiden henkilöliikennettä koskevan julkisen palvelun veloitteen. VR Group saa yksinoikeuden rautateiden henkilöjunaliikenteen harjoittamiseen ja sen vastineena VR Group sitoutuu hoitamaan tappiollisen velvoiteliikenteen. Yksinoikeudesta on kirjattu aineeton hyödyke ja velvoite-liikenteestä varaus tappiollisen sopimuksen perusteella. Sopimuskauden aikana syntyvä tappio arvioidaan sopimuksen alussa. Joulukuussa 2020 VR Group ja Liikenne- ja viestintäministeriö solmivat uuden ostoliikennesopimuksen, jossa on sovittu ostoista kaudelle 1.1.–30.6.2021 ja erikseen optiosta kaudelle 1.7.–31.12.2021. Uusi sopimus korvaa aiemman sopimusjärjestelyn kokonaisuudessaan, ja sen myötä myös VR Groupille vuonna 2009 myönnetty yksinoikeus päättyi. Uudessa sopimuksessa liikenne- ja viestintäministeriön käyttöoikeussopimuksen määrittelemä ns. velvoiteliikenne siirtyy osaksi valtion hankkimaa ostoliikennettä.

Ympäristövarauksia kirjataan VR Groupin toiminnasta varikko-, konepaja-, tankkaus- ja kuormauspaikoilla seuraavista velvoitteista liittyen sekä omistettujen että vuokrattujen maa-alueiden tai rakennusten kunnostamiseen tai ympäristön ennalleen palauttamiseen. Tyypillisimpiä kohteita ovat vanhat konepaja-, varikko-, tankkauspaikka- tai kuormausalueet, joissa on voitu käsitellä ympäristölle haitallisia aineita. Osa kohteista on ollut konsernin käytössä pitkään ja osa kohteista on rakennettu jo aikaisemmin pilaantuneille alueille.

Ympäristövaraus

Ympäristövaraukset liittyvät omistettujen ja vuokrattujen maa-alueiden tai rakennuksen kunnostamiseen tai ennalleen palauttamiseen. Konserni on määrittänyt kohteille arvioidun ennallistamisaikataulun, määrän ja toteutumisajankohdan. Ympäristövarauksen liittyvät menot on sisällytetty omistettujen kohteiden osalta aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen hankintamenoon ja sijoituskiinteistöiksi luokiteltujen kohteiden hankintamenoon. Vastaavasti vuokrattuihin kohteisiin liittyvät vastaavat menot on sisällytetty käyttöoikeusomaisuuserään.

Muut varaukset

Työnantajalla on velvoite maksaa työttömyysvakuutuksen omavastuumaksu (TVR-varaus), jos irtisanottu tai lomautettu ikääntynyt työntekijä on jäänyt pitkäaikaisesti työttömäksi tai lomautetuksi. Konserni kirjaa TVR-varauksen irtisanomisen yhteydessä. TVR-varaukset toteutuvat kahden vuoden aikana.

Varaukset koostuvat veloista, joiden toteutumisajankohta tai toteutuva määrä on epävarma. Varaus merkitään taseeseen, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena velvoite (oikeudellinen tai tosiasiallinen), maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä, ja velvoitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti.

Varauksena kirjattava määrä vastaa parasta arviota menoista, joita olemassa olevan veloitteen täyttäminen edellyttää raportointikauden päättymispäivänä. Veloitteen aiheuttamat yhteisöstä poistuvat rahavirrat diskontataan tarkasteluhetkeen, mikäli rahan aika-arvon vaikutus on olennainen. Diskonttauskoron tulee kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta tarkasteluhetkellä ja kyseistä velkaa koskevista erityisriskeistä. Varauksen määrässä huomioidaan veloitteeseen liittyvät riski- ja epävarmuustekijät.

Käyttöomaisuuteen kohdistuvat varaukset sisällytetään aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen tai käyttöoikeusomaisuuserän hankintameno, sillä hankintameno tulee sisältää alkuperäisen arvion mukaiset menot omaisuuserän purkamisesta ja siirtämisestä sekä sen sijaintipaikan palauttamisesta alkuperäiseen tilaan. Velkojen myöhemmät muutokset joko lisätään sen omaisuuserän hankintameno, johon nämä velat liittyvät, tai vähennetään siitä ja omaisuuserän oikaistu poistopohja kirjataan ei-takautuvasti kuluksi sen jäljellä olevana taloudellisena vaikutusajankohdalla.

Varausten kirjausedellytyksistä päätettäessä ja varausten määrää määritettäessä joudutaan käyttämään arvioita veloitteen olemassaolosta ja määrästä. Kirjattu määrä on paras arvio veloitteen aiheuttamista kustannuksista tilinpäätöshetkellä tai jos sen siirtäisi kolmannelle osapuolelle. Arviot voivat poiketa tulevaisuudessa toteutuvan veloitteen määrän ja olemassaolon osalta. Tunnistettujen varausten lisäksi, konsernilla on joitakin taseen ulkopuolisia vastuuta, joista tulevaisuudessa mahdollisesti toteutuvia velvoitteita (ajotus, kustannukset) ei voida ennustaa luotettavasti. Ympäristövarausten osalta, joissa toteutumisajankohdan määrittäminen on vaikeaa, arvio edellyttää johdon harkintaa ja toteutumisajankohdan käytetään 20 vuotta siihen saakka, kunnes ajankohta pystytään tarkemmin arvioimaan.

VR Groupin johto on käyttänyt harkintaa velvoiteliikenteen kirjanpitokäsittelyn määrittämisessä. Velvoiteliikenteen hoitaminen LVM:n kanssa ei ole IFRS 15:n soveltamisalassa, koska LVM ei toimi asiakkaana velvoiteliikenteen. Varauksen suuruus on määritetty aikaisempien vuosien tappioiden toteutumien suuruuden perusteella.

Varaukset 2021 (1 000 €)

	Tappiollinen sopimus veloite- liikenteestä	Ympäristö- varaukset	Muut varaukset	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.	0	46 022	3 612	49 634
Lisäykset			1 031	1 031
Käytetyt varaukset		630		630
Käyttämättömien varausten peruutus		110	2 149	2 259
Kirjanpitoarvo 31.12	0	45 283	2 493	47 776

Varaukset 2020 (1 000 €)

	Tappiollinen sopimus veloite- liikenteestä	Ympäristö- varaukset	Muut varaukset	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.	71 400	49 383	1 187	121 970
Lisäykset		132	2 592	2 724
Käytetyt varaukset	14 280	3 418	167	17 865
Käyttämättömien varausten peruutus	57 120	74		57 194
Kirjanpitoarvo 31.12	0	46 022	3 612	49 634

Tappiollinen varaus velvoiteliikenteestä

Varauksena kirjattava määrä on niiden menojen nykyarvo, joita velvoitteen täyttämisen odotetaan edellyttävän. Velvoiteliikennesopimus koskee vuotta 2020.

Ympäristövaraus

Varauksena kirjattava määrä on niiden menojen nykyarvo, joita velvoitteen täyttämisen odotetaan edellyttävän. Menojen nykyarvo määritetään kohteesta riippuen joko omana arviona tai ulkopuolisen konsultin toimesta. Konsernissa maa-alueisiin kohdistuvien arviot tulevista menoista ja niiden toteutumisajankohdista tarkistetaan vuosittain.

Olennainen ajan kulumisesta johtuva varauksen lisäys kirjataan korkokuluksi. Vuoden 2020 ja 2021 kirjauksissa käytetty diskonttokorko on ollut 0%.

Konsernin ympäristövarauksien arvioitu toteutumisaika vaihtelee 1-20 vuotta. Koska tyypillisesti kyseessä on pitkän aikavälin velvoite. Sellaisten ympäristövarausten osalta, joissa toteutumisajankohdan määrittäminen on vaikeaa, toteutumisaikana käytetään 20 vuotta siihen saakka, kunnes ajankohta pystytään tarkemmin arvioimaan.

Muut varaukset

Työnantajalla voi olla velvoite maksaa työttömyys-vakuutuksen omavastuumaksu, jos irtisanottu tai lomautettu ikääntynyt työntekijä on jäänyt pitkäaikaisesti työttömäksi tai lomautetuksi.

4.6. Käyttöpääoma

VR Group hallinnoi käyttöpääomana taulukossa kuvattuja eriä (1 000 €):

	2021	2020
Vaihto-omaisuus	77 800	74 519
Myyntisaamiset ja muut saamiset	119 340	95 991
Käyttöpääoma - saamiset yhteensä	197 141	170 511
Ostovelat ja muut velat	195 081	272 713
Käyttöpääoma - velat yhteensä	195 081	272 713
Nettokäyttöpääoma	2 060	102 203

4.6.1. Vaihto-omaisuus

VR Groupin vaihto-omaisuus koostuu pääosin raidekaluston huoltoon ja korjaukseen tarvittavista vaihto- ja varaosista, jotka vaihdetaan vain rikkoutumistilanteissa, esimerkiksi junan tuulilasi. Vaihto-omaisuus sisältää ostettuja, konsernin valmistamia valmiita sekä keskeneräisiä tuotteita ja tuotantoprosessissa käytettäväksi tarkoitettuja tarvikkeita.

VR Group luokittelee käyttöomaisuuteen sellaiset vaihto- ja varaosat, jotka ovat arvoltaan merkittäviä ja jotka tulevat säännöllisesti vaihdettaviksi huolto-ohjelmien perusteella. Näitä on kuvattu tarkemmin liitetiedossa 4.1. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet.

VR Group arvostaa vaihto-omaisuuden hankintamenoa tai nettorealisointiarvoa, sen mukaan kumpi niistä on alempi. Vaihto-omaisuuden hankintameno määritetään painotetun keskihinnan menetelmällä. Nettorealisointihinta on arvioitu hinta, joka saadaan vaihto-omaisuushyödykkeen myynnistä tavanomaisessa liiketoiminnassa ja josta vähennetään arvioidut tuotteen valmiiksi saattamiseen tarvittavat sekä myynnin toteutumiseksi välttämättömät menot.

Valmiina hankittujen tuotteiden hankintamenoa konserni sisällyttää välittömät ostomenot mukaan lukien tuontitullit sekä hankinta- ja kuljetusmenot. Hankintamenoa vähennetään saatut alennukset. Konsernin valmistamien valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintamenoa sisällytetään raaka-aineet, välittömästä työsuorituksesta aiheutuvat palkka- ja palkkiomenot ja osuus muista välittömistä menoista. Lisäksi erille kohdistetaan osuus valmistuksen muuttuvista ja kiinteistä yleismenoista normaalin toiminta-asteen mukaisesti.

Hitaasti kiertävästä ja epäkurantista vaihto-omaisuudesta kirjattava varaus perustuu tilinpäätöspäivän parhaaseen arvioon. Arviot perustuvat vaihto-omaisuuden määrien järjestelmälliseen ja jatkuvaan tarkasteluun ja arviointiin. Tässä arvioinnissa otetaan huomioon myös vaihto-omaisuuden koostumus ja ikä suhteessa tulevaan arvioituun tarpeeseen.

1 000 €	2021	2020
Kertanimikkeet	7 701	6 714
Vaihto-osat	69 134	67 073
Polttoaineet	966	732
Yhteensä	77 800	74 519

Tuloslaskelmaan kirjattiin kuluksi aineista ja tarvikkeista, keskeneräisistä tuotteista ja valmiista tuotteista 3 034 tuhatta euroa (5 696 tuhatta euroa). Nämä erät sisältyvät tuloslaskelman erään materiaalit ja palvelut sekä valmistus omaan käyttöön.

Tilikaudella VR Fleetcaren vaihto-omaisuuteen kirjattiin arvonalennusta yhteensä -1 683 (-1 363) tuhatta euroa. Kyseisten vaihto-omaisuus erien kirjanpitoarvo alennettiin vastaamaan niiden nettorealisointiarvoa. Tilikaudella kirjattiin myös arvonalennuksen palautusta 2 266 (0) tuhatta euroa edellisillä tilikausilla arvonalennetuista nimikkeistä, jolloin arvonalennusten ja niiden palautusten nettovaikutus oli 583 tuhatta euroa positiivinen.

4.6.2. Myyntisaamiset ja muut saamiset

Konsernin myyntisaamiset ja muut saamiset koostuvat seuraavista eristä:

	2021	2020
Myyntisaamiset	57 722	48 826
Muut saamiset	576	365
Maksetut ennakot	1 660	3 771
Johdannaiset	11 865	854
Siirtosaamiset	47 517	42 175
Yhteensä	119 340	95 991

Taulukossa on kuvattu luottoriskille alttiina olevat kohteet ja luottotappiovaraus (1 000 €):

	2021		2020	
1 000 €	Brutto- kirjanpito- arvo	Luotto- tappio- varaus	Brutto- kirjanpito- arvo	Luotto- tappio- varaus
Lyhytaikaiset myyntisaamiset (erääntymättömät)	55 571	326	46 964	232
Erääntyneet				
1-7 päivää	1 788	120	1 230	8
8 - 30 päivää	467	2	306	3
31-60 päivää	105	7	70	5
61-90 päivää	5	2	58	4
91-180 päivää	48	6	178	44
yli 180 päivää	265	64	616	300
Yhteensä	58 249	528	49 422	596

Alla on kuvattu luottotappioiden täsmäytyslaskelma:

	2021	2020
Kirjanpitoarvo 1.1.	596	644
Arvon alentumiset	-276	-134
Luottotappiovarausten nettomääräinen uudelleenarviointi	208	87
Kirjanpitoarvo 31.12.	528	596

Konserni kirjaa kaikki myyntisaamiset jaksotettuun hankintamenuun. Myyntisaamiset ovat lyhytaikaisia varoja, jotka konserni aikoo pitää enintään 12 kuukauden ajan raportointikauden päättymisestä.

Odotettavissa olevat luottotappiot

Konserni arvostaa myyntisaamiset jaksotettuun hankintamenuun, joista kirjataan odotettavissa oleva luottotappio. Konserni soveltaa odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaan yksinkertaistettua menettelyä (varausmatriisi), jolloin tappiota koskeva vähennyserä arvostetaan määrään, joka vastaa koko voimassaoloajalta odotettavissa olevia luottotappioita. Odotettavissa olevien luottotappioiden muutos kirjataan tulosvaikutteisesti erään liiketoiminnan muut kulut.

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa myyntisaamiset on eritelty liiketoiminta-alueittain. Varausmatriisissa huomioidaan historiatieto toteutuneista luottotappioista, tarkasteluhetken taloudelliset olosuhteet ja tulevaisuuteen katsovat odotukset luottotappioiden kehityksestä.

Myyntisaamisista kirjataan tuloslaskelmaan toteutunut luottotappio, kun konserni katsoo, että suoritusta ei tulla saamaan.

Covid-19-pandemian aikana VR Group on seurannut ja arvioinnut tarkasti myyntisaamisistaan liittyviä luottoriskejä. Luottotappiovarausten suuruus perustuu myyntisaamisten ikäjakaumaan sekä yritysten riskiluokkiin. Näin ollen myyntisaamisiin liittyvä luottotappioriskin kasvu, johtaa suurempaan luottotappiovaraukseen. Lisäksi luottotappioriskiä arvioitiin vuoden 2021 lopulla, jonka perusteella todettiin varausten olevan riittävällä tasolla. Luottotappiovaraukset laskivat hieman vuoden 2021 aikana. Luottotappioiden määrää laski Trint Baltian toimintojen myynti.

4.6.3. Ostovelat ja muut velat

Konsernin ostovelat ja muut velat koostuvat seuraavista eristä (1 000 €):

	2021	2020
Ostovelat	53 776	43 115
Muut velat	747	15 364
Siirtovelat	118 509	102 209
Saadut ennakot	15 049	12 025
Osingonjakovelka		100 000
Yhteensä	195 081	272 713

Konsernin siirtovelkojen olennaisimmat erät 2021 ovat palkkavelat 67 304 (61 000) ja tuottojen sekä kulujen jaksotuserät 50 410 (37 897).

Saadut ennakot koostuvat pääosin VR:n sarja- ja kertalippujen jaksotuksista 0 (1 545) tuhatta euroa ja ennakkomyyntistä 11 644 (6 467) tuhatta euroa.

Ostovelat kirjataan taseeseen alun perin käypään arvoon ja arvostetaan myöhemmin jaksotettuun hankintamenuun. Ostovelat ovat lyhytaikaisia velkoja, jotka erääntyvät enintään 12 kuukauden ajan raportointikauden päättymisestä.

5. Pääomarakenne

5.1. Pääoman hallinta

VR Groupin pääoman hallinnan tavoitteena on varmistaa konsernin toiminnan edellytykset kaikissa olosuhteissa. Lisäksi tavoitteena on saavuttaa optimaalinen pääomarakenne. Konserni seuraa pääomarakenteen eli oman pääoman ja korollisten velkojen kehitystä. Pääomanrakenteen tunnuslukuna seurataan nettovelkaantuneisuusastetta eli korollisen velan suhdetta omaan pääomaan.

(1 000 €)	2021	2020
Rahavarat	65 845	198 831
Oma pääoma	1 279 178	1 274 335
Pitkäaikaiset korolliset velat (1)	275 630	258 529
Lyhytaikaiset korolliset velat (1)	28 329	27 872
Korolliset velat yhteensä	303 959	286 400
Oma pääoma ja korolliset velat yhteensä	1 583 138	1 564 452
Nettovelka	238 114	87 570

(1) Sisältää vuokrasopimusvelat

Konsernin maksuvalmiusriski ja korollisten velkojen maturiteetti on kuvattu riskienhallinnan liitteessä 6.1.

5.2. Rahoitusvarat ja -velat sekä käyvät arvot

Rahoitusvarat ja -velat

Konsernissa rahoitusvaroihin luetaan sijoitukset yritystodistuksiin sekä yritysten ja valtion joukkovelkakirjalainoihin, sijoitukset rahastoihin ja osakkeisiin, laina- ja myyntisaamiset sekä johdannaisvarat. Rahoitusvelkoihin luetaan lainat rahoituslaitoksille, ostovelat ja johdannaisvelat.

Rahoitusvarat

Konserni arvostaa alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä rahoitusvaroihin kuuluvan erän käypään arvoon, ja jos kyseessä on muu kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin kuuluva erä, siihen lisätään tai siitä vähennetään erästä välittömästi johtuvat transaktiomenot. Rahoitusvarat, jotka arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti, merkitään alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä taseeseen käypään arvoon ja transaktiomenot kirjataan tulosvaikutteisesti.

Rahoitusvarojen luokittelu perustuu VR Groupin määrittelemiin liiketoimintamalleihin ja rahoitusvarojen sopimusperusteisiin rahavirtoihin. Konsernin rahoitusvarat luokitellaan seuraaviin luokkiin: jaksetettuun hankintamenuun, käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Rahoitusvarat sisältyvät taseen pitkäaikaisiin varoihin paitsi, mikäli ne erääntyvät 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä.

Jaksotettu hankintameno

Konsernissa jaksotettuun hankintamenuon arvostetaan lainasaamiset, myyntisaamiset ja rahavarat, jotka pidetään eräpäivään asti sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi ja rahavirrat muodostuvat pelkästään korosta ja pääoman takaisinmaksusta. Lainasaamiset arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmällä.

Lisäksi konsernin sijoitukset yritysten yritystodistuksiin ja joukkovelkakirjalainoihin arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon. Kyseisiin sijoituksiin sovellettavan liiketoimintamallin tavoitteena on konsernin likviditeettiaseman turvaaminen ja sijoitusten hallinnointi sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi.

Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavista rahoitusvaroista kirjataan odotettavissa olevia luottotappioita koskeva vähennyserä. Tappiota koskevan vähennyserän laskenta on kuvattu liitteessä 6.1

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin luokitellaan sellaiset rahoitusvaroihin kuuluvat erät, jotka on hankittu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi tai jotka luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä kyseiseen luokkaan. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin liittyvät transaktiokulut sekä käyvän arvon muutoksesta aiheutuneet realisoituneet ja realisoitumattomat voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti. Konserni kirjaa johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Osakkeet ja rahastot

Konserni luokittelee sijoituksensa osakkeisiin ja rahastoihin käypään arvoon tulosvaikutteisesti ja erien käyvän arvon muutos kirjataan tulosvaikutteisesti. Sijoituksesta saatavat osingot kirjataan tulosvaikutteisesti. Sijoitukset noteeraamattomiin osakkeisiin kirjataan taseessa alkuperäiseen hankintamenuon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon, sillä niiden käypiä arvoja ei ole luotettavasti saatavissa.

Oman pääoman ehtoiset käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta kirjattavat instrumentit

Oman pääoman ehtoisten instrumenttien osalta konserni voi alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä tehdä peruuttamattoman valinnan ja arvostaa erät käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta. Tällöin myöhemmät käyvän arvon muutokset esitetään muissa laajan tuloksen erissä ja ainoastaan sijoituksista saatavat osingot kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi jos osinko selvästi edustaa pääoman palautusta. Konsernissa erä koostuu sijoituksista NRC Groupin osakkeisiin.

Rahavarat

Rahavaroihin luetaan käteisvarat, varat pankkitileillä, lyhytaikaiset yritystodistukset ja talletukset. Rahavaroilla on enintään kolmen kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien ja niiden arvonmuutosten riski on vähäinen. Nostetut luottolimiitit esitetään taseessa muissa lyhytaikaisissa veloissa.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelka arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon. Mikäli kyseessä on muu kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattava rahoitusvelka, siihen lisätään tai siitä vähennetään erästä välittömästi johtuvat transaktiomenot. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvelat merkitään alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon ja tällöin transaktiomenot kirjataan välittömästi kuluksi.

Konsernin rahoitusvelat luokitellaan seuraaviin luokkiin: jaksotettuun hankintamenuon ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat. Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin. Rahoitusvelka luokitellaan lyhytaikaiseksi, ellei konsernilla ole ehdotonta oikeutta siirtää velan suorittamista vähintään 12 kuukauden päähän raportointikauden päättymispäivästä.

Jaksotettu hankintameno

Konsernissa jaksotettuun hankintamenuon luetaan korolliset velat ja ostovelat. Lainat rahoituslaitoksilta arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenuon.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvelkoja ovat johdannaisvelat, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin liittyvät transaktiokulut sekä käyvän arvon muutoksesta aiheutuneet realisoituneet ja realisoitumattomat voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti.

Johdannaiset ja suojauslaskenta

Johdannaiset merkitään taseeseen alun perin käypään arvoon ja arvostetaan jatkuvasti käypään arvoon. Johdannaiset kirjataan käypään arvoon tulosvaikutteisesti, mikäli niihin ei sovelleta suojauslaskentaa. Suojauslaskennan alaiset johdannaiset kirjataan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta IFRS 9 -standardin mukaisesti. Johdannaissopimuksia ja suojauslaskennan periaatteita kuvataan tarkemmin riskienhallinnan liitetiedossa 6.2

Taseesta pois kirjaaminen

Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun konsernin oikeudet ovat lakanneet tai ne on siirretty toiselle osapuolelle. Konserni on tällöin siirtänyt omistukseen liittyvät riskit ja edut olennaisilta osin toiselle osapuolelle. Rahoitusvelat kirjataan pois taseesta, kun kyseiseen velkaan liittyvä velvoite on täytetty tai sen voimassaolo on lakannut.

Takaukset

VR Group antaa liiketoimintaan liittyviä takauksia, jotka liittyvät kiinteästi sen toimintaan. Takauksien tavoitteena on turvata se, että VR Group suoriutuu sopimukseen liittyvistä vastuista. Takauksia ei ole annettu konsernin ulkopuolisille yhtiöille, joten takauksista ei aiheudu luottoriskiä.

Käypien arvojen määrittäminen

Omaisuserän tai velan käypä arvo on hinta, joka saataisiin omaisuserän mynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutettavassa tavanmukaisessa liiketoimessa.

Käyvät arvot luokitellaan seuraavasti eri käypien arvojen hierarkian tasoille, mikä kuvastaa arvostusmenetelmissä käytettävien syöttötietojen merkittävyyttä:

Taso 1

Noteeratut käyvät arvot (oikaisemattomat) toimivilla markkinoilla samanlaisille varoille ja veloille.

Taso 2

Käyvät arvot määritetään käyttämällä muita syöttötietoja kuin tasoon 1 sisältyviä noteerattuja hintoja. Syöttötiedot ovat todennettavissa asianomaisen omaisuserän tai velan osalta joko suoraan tai epäsuorasti.

Taso 3

Käyvät arvot määritetään käyttäen varojen tai velkojen syöttötietoja, jotka eivät perustu todettavissa oleviin markkinatietoihin.

Lyhytaikaisten myyntisaamisten ja ostovelkojen kirjanpitoarvon katsotaan vastaavan parasta arviota niiden käyvistä arvosta. Lisäksi noteeraamattomien osakkeiden hankintamenon katsotaan vastaavan parasta arviota niiden käyvistä arvosta.

Johto on käyttänyt harkintaa NRC Groupin osakkeiden IFRS-käsittelyssä sijoituksena. VR Group omistaa NRC:n osakkeista 18,3%. NRC Groupin osakkeiden käsittelyn tavaksi on valittu IFRS 9 – OCI (other comprehensive income), jolloin käyvän arvon muutokset esitetään muissa laajan tuloksen erissä.

Rahoitusvarat ja -velat

Alla olevassa taulukossa on kuvattu rahoitusvarojen ja -velkojen ryhmät sekä käypään arvoon kirjattavien erien luokittelu käyvän arvon hierarkiassa. Käyvän arvon hierarkian tasojen 1 ja 2 välillä tai tasolle 3 ei tapahtunut siirtoja tilikausilla 2021 tai 2020.

2021 (1 000 €)

Rahoitusvarat

Pitkäaikaiset rahoitusvarat

	Jaksotettuun hankintameno- arvostettavat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen kautta arvostettavat	Suojaus- laskennassa olevat johdannaiset	Kirjanpitoarvo yhteensä	Käypä arvo	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Lainasaamiset	8 242				8 242	8 242			
Sijoitukset			32 110		32 110	32 110	32 110		
Johdannaiset				2 494	2 494	2 494		2 494	

Lyhytaikaiset rahoitusvarat

Lainasaamiset	367				367	367			
Myyntisaamiset ja muut saamiset	58 298				58 298	58 298			
Johdannaiset				11 865	11 865	11 865		11 865	
Rahat ja pankkisaamiset	65 845				65 845	65 845			

Rahoitusvarat yhteensä	132 752	0	32 110	14 359	179 220	179 220	32 110	14 359	0
-------------------------------	----------------	----------	---------------	---------------	----------------	----------------	---------------	---------------	----------

Rahoitusvelat

Pitkäaikaiset rahoitusvelat

Lainat rahoituslaitoksilta	28 087				28 087	28 087			
Vuokrasopimusvelat	246 655				246 655	246 655			
Johdannaiset		26 070		2 898	28 968	28 968		28 968	
Ostovelat ja muut velat	4 182				4 182	4 182			

Lyhytaikaiset rahoitusvelat

Lainat rahoituslaitoksilta	4 345				4 345	4 345			
Vuokrasopimusvelat	23 984				23 984	23 984			
Johdannaiset		39			39	39		39	
Ostovelat ja muut velat	60 523				60 523	60 523			

Rahoitusvelat yhteensä	367 776	26 109	0	2 898	396 783	396 783	0	29 007	0
-------------------------------	----------------	---------------	----------	--------------	----------------	----------------	----------	---------------	----------

2020 (1 000 €)

Rahoitusvarat**Pitkäaikaiset rahoitusvarat**

	Jaksotettuun hankintameno- arvostettavat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen kautta arvostettavat	Suojaus- laskennassa olevat johdannaiset	Kirjanpitoarvo yhteensä	Käypä arvo	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Lainasaamiset	8 079				8 079	8 079			
Sijoitukset	251		40 265		40 516	40 516	40 265		
Johdannaiset				439	439	439		439	

Lyhytaikaiset rahoitusvarat

Lainasaamiset						0			
Myyntisaamiset ja muut saamiset	95 991				95 991	95 991			
Johdannaiset				665	665	665		665	
Rahat ja pankkisaamiset	90 130				90 130	90 130			

Rahoitusvarat yhteensä	194 451	0	40 265	1 105	235 820	235 820	40 265	1 105	0
-------------------------------	----------------	----------	---------------	--------------	----------------	----------------	---------------	--------------	----------

Rahoitusvelat**Pitkäaikaiset rahoitusvelat**

Lainat rahoituslaitoksilta	31 010				31 010	31 010			
Vuokrasopimusvelat	227 010				227 010	227 010			
Johdannaiset		36 714		5 278	41 992	41 992		41 992	
Ostovelat ja muut velat	3 797				3 797	3 797			

Lyhytaikaiset rahoitusvelat

Lainat rahoituslaitoksilta	2 934				2 934	2 934			
Vuokrasopimusvelat	24 938				24 938	24 938			
Johdannaiset				1 027	1 027	1 027		1 027	
Ostovelat ja muut velat	158 459				158 459	158 459			

Rahoitusvelat yhteensä	448 148	36 714	0	6 304	491 167	491 167	0	43 019	0
-------------------------------	----------------	---------------	----------	--------------	----------------	----------------	----------	---------------	----------

Myyntisaamisia ja odotettavissa olevia luottotappioita kuvataan liitetiedossa 4.6.

Konsernin soveltamia suojauslaskennan periaatteita ja johdannaisten kirjanpitokäsittelyä kuvataan liitetiedossa 6.2

Konsernin vuokrasopimuksia ja vuokrasopimusvelkoja kuvataan liitetiedossa 4.2.

Lainasaamiset

VR Group on hankkinut Finnpark Oy:n (ent. Tampereen Pysäköintitalo Oy) omistamasta P-Hämppi -nimisestä pysäköintitalosta pysäköintioikeuksia, joiden osalta on sovittu takaisinvuokrauksesta ja pysäköintioikeuksien lunastusmahdollisuudesta ja -velvoitteesta. Rahoitusvaroihin kuuluva erä on mikä tahansa omaisuuserä, joka on sopimukseen perustuva oikeus saada käteisvaroja toiselta yhteisöltä. Järjestelyssä lunastusvelvoitteen perusteella VR Group on oikeutettu saamaan käteisvaroja Finnparkilta ja siten sijoitus pysäköintioikeuksiin esitetään rahoitusvaroissa. Konsernissa järjestely luokitellaan jaksoitettuun hankintamenuun arvostettavana lainasaamisena määrältään yhteensä 8 242 tuhatta euroa (8 079 tuhatta euroa 31.12.2020). Lainasaamisesta kirjataan odotettavissa oleva luottotappio, joka esitetään liitetiedossa 6.1.

Sijoitukset

Konsernilla ei ollut sijoituksia vuoden 2021 lopussa. Vuonna 2020 sijoitukset erä taseessa oli yhteensä 108,7 miljoonaa euroa, joka koostui sijoituksista yritystodistuksiin sekä rahastoihin ja osakkeisiin.

(1 000 €)	2021	2020
Lyhytaikaiset sijoitukset		
Yritystodistukset		51 910
Rahastot ja osakkeet		56 791
Yhteensä	0	108 701

Oman pääoman ehtoiset sijoitukset käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta

Sijoitus NRC Groupin osakkeisiin kirjataan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta, sillä kyseessä on strateginen osakesijoitus merkittävän yhteistyökumppanin osakkeisiin eikä osakkeita pidetä kaupankäynti-tarkoituksessa. NRC Group:in osakkeet on listattu Oslon pörssissä ja luokiteltu tasolle 1 käyvän arvon hierarkiassa.

(1 000 €)	Käypä arvo 2021	Käypä arvo 2020	Tulos- laskelmaan kirjatut osingot 2021	Tulos- laskelmaan kirjatut osingot 2020
NRC Group	32 110	40 265	0	0

Yhteensä

Raportointikaudella 2021 ei ollut muutoksia NRC Groupin osakeomistusten määrissä, eikä kaudella tehty kertyneiden voittojen tai tappioiden siirtoja oman pääoman erien välillä. Tilikaudella 2020 tehtiin lisäsijoitus, joka oli määrältään yhteensä 12,4 miljoonaa euroa.

Rahavarat (1 000 €)	2021	2020
Käteisvarat ja pankkitilit	65 845	90 130
Yritystodistukset	0	51 910
Rahastot ja osakkeet	0	56 791
Yhteensä	65 845	198 831

Lainat rahoituslaitoksilta ja vuokrasopimusvelat

Konsernin velkojen keskeisimmät ehdot on kuvattu alla olevassa taulukossa

(1 000 €)	Korko	Maturiteetti	Nimellisarvo 2021	Kirjanpitoarvo 2021	Nimellisarvo 2020	Kirjanpitoarvo 2020
Laina rahoituslaitokselta	6M Euribor	2032	31 005	31 005	33 944	33 944
Vuokrasopimusvelat	3-6M Euribor	2026-2033	177 058	160 583	193 401	170 111
Korolliset velat yhteensä			31 005	31 005	227 345	204 055

Korollisten lainojen maturiteettijakauma on esitetty riskienhallinnan liitetiedossa 6.1.

Vuokrasopimusvelkojen korkojen määrittäminen on kuvattu liitetiedossa 6.1.

Lainat rahoituslaitoksilta sisältää konsernin osuuden yhteisenä toimintona käsiteltävän Oy Karelian Trains Ltd:n lainasta. Yhteisen toiminnon osapuolena konserni merkitsee tilinpäätökseensä osuutensa yhteisen toiminnon veloista. Karelian Trains on rahoittanut Allegro -junakaluston hankintaa vaihtuvakorkoisella lainalla, joka erääntyy vuonna 2032. VR Groupin osuus lainasta rahoituslaitoksilta oli 31,0 milj. euroa (33,9 milj. euroa 31.12.2020). Lisäksi rahoitusjärjestelyyn liittyy vuonna 2032 erääntyvä koronvaihtosopimus, joka toimii lainasopimuksen junien hankintaosuuden korkosuojauksena ja on suojauslaskennan piirissä.

5.3. Rahoitustuotot ja -kulut (1 000 €)

Taulukossa on kuvattu tulosvaikutteisesti kirjatut erät:

Rahoitustuotot	2021	2020
Osinkotuotot	3	2
Korkotuotot efektiivisen menetelmän mukaan	374	554
Johdannaisten käyvän arvon muutos	10 504	1 615
Muut rahoitustuotot	3 108	3 244
Yhteensä	13 989	5 415

Rahoituskulut

Arvon alentumistappiot	148	-209
Korkokulut efektiivisen menetelmän mukaan	-6 882	-7 283
Korkokulut vuokrasopimusveloista	-2 032	-1 958
Johdannaisten käyvän arvon muutos		-3 782
Muut rahoituskulut	-2 429	-6 342
Yhteensä	-11 194	-19 575

Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	2 795	-14 160
--	--------------	----------------

5.4. Oma pääoma ja rahastot

Osakepääoma	2021 kpl	2020 kpl	2021 (1 000 €)	2020 (1 000 €)
Osakepääoma 1.1.	2 200 000	2 200 000	370 013	370 013
Osakepääoma 31.12.	2 200 000	2 200 000	370 013	370 013

Omat osakkeet

VR:llä ei ole hallussa omia osakkeita.

Suojaus- ja muut rahastot

Suojausrahastoon kirjataan suojauslaskennassa olevien johdannaisten käyvän arvon muutoksen tehokas osuus.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto (SVOP)

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset, joita ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan. Sijoitetun vapaan pääoman rahasto muodostuu kokonaisuudessaan emoyhtiö VR-Yhtymä Oy:n sijoitetun vapaan pääoman rahastosta.

Osingot

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että VR-Yhtymä Oy jakaa 18,18 euron osakekohtaisen pääomanpalautuksen, yhteensä 40 000 000,00 euroa sijoitetun vapaan pääoman rahastosta, mutta että osinkoa vuoden 2021 tuloksesta ei jaeta. Pääomanpalautus maksetaan 30.6.2022 mennessä.

6. Rahoitusriskien hallinta

6.1. Rahoitusriskit

Konserni altistuu toiminnassaan maksuvalmiusriskille, luottoriskille ja markkinariskeille (korkoriski, valuuttariski sekä polttoaineen ja sähkön hintariski). VR Groupin riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa tehokas ja onnistunut riskienhallinnan toteutus taloudellisten osa-alueiden tavoitteiden saavuttamiseksi. Lisäksi konsernin rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on säilyttää kyky saada tarvittaessa rahoitusta markkinoilta vahvan taseaseman ja tasaisen kannattavuuden kautta.

Rahoitusriskien hallinnan periaatteet

VR Groupin hallitus päättää konsernin rahoituspolitiikasta, jossa määritellään periaatteet rahoitusriskien hallinnalle. Käytännön riskienhallinnasta vastaa konsernin treasury-toiminto, jota johtaa konsernin CFO. VR Groupin hallituksen ja toimivan johdon tehtävänä on säädellä riskinottohalukkuutta.

Markkinariski

Konsernin treasury-toiminto vastaa markkinariskien hallinnasta ja käytännön toteuttamisesta. Konsernin markkinariskejä ovat korkoriski, valuuttariski sekä polttoaineen ja sähkön hintariski.

Korkoriski

Konsernin korkoriski syntyy pääasiassa vaihtuvakorkoisista vuokrasopimusveloista ja lainoista rahoituslaitoksilta.

Korkoriskille alttiina olevat kohteet (1 000 €)

Varat	2021	2020
Sijoitukset yritystodistuksiin		51 910
Sijoitukset korkorahastoihin		56 791
Velat		
Lainat rahoituslaitoksilta	31 655	34 452
Vuokrasopimusvelat	270 639	251 948
Yhteensä	-302 294	-177 700

Johdannaiset

Koronvaihtosopimukset	300 693	218 314
Yhteensä	300 693	218 314

Konsernin lainat ovat vaihtuvakorkoisia ja tilikauden 2021 lopussa konsernilla oli pitkäaikaisia korollisia rahoitusvelkoja yhteensä 275 miljoonaa euroa (258 miljoonaa euroa). Nämä lainat on sidottu Euribor-korkoihin (3-6M Euribor).

Konsernin vaihtuvakorkoisten velkojen painotettu keskiporko oli 0,7% (31.12.2020: 0,4%).

Herkkyysanalyysi koron muutoksesta

Alla olevassa taulukossa on kuvattu yhden (1) prosenttiyksikön koron muutoksen vaikutusta konsernin seuraavan vuoden korkokuluihin huomioiden korkojohdannaisten vaikutus. Analyysissä oletetaan, että muut tekijät säilyvät muuttumattomina. Omaan pääomaan on laskettu ainoastaan suojauslaskennan alaiset erät.

(1 000 €)	Tuloslaskelma		Oma pääoma	
	vahvistuminen, 1%	heikentyminen, 1%	vahvistuminen, 1%	heikentyminen, 1%
Vaihtuvakorkoiset saamiset				
Vaihtuvakorkoiset velat	-1 253			
Koronvaihtosopimukset	9 415	-10 046	6 961	-7 445
Yhteensä	8 161	-10 046	6 961	-7 445

Polttoaineen ja sähkön hintariski

Hintariskille alttiina olevat kohteet

	2021	2020
Polttoainekulutus, tonnia	29 578	28 583
Sähkönkulutus, GWh	636	635

Herkkyysanalyysi polttoaineen ja sähkön hinnanmuutoksesta johdannaisiin

Alla olevassa taulukossa on kuvattu 20 prosentin polttoaineen ja sähkön hinnan muutoksen vaikutusta konsernin tulokseen ja omaan pääomaan. Taulukko kertoo, kuinka paljon oma pääoma muuttuu johdannaisten markkina-arvojen muutoksen kautta ja kuinka paljon seuraavan vuoden tulos muuttuu rahavirran kautta. Analyysissä oletetaan, että muut tekijät säilyvät muuttumattomina.

(1 000 €)	Tuloslaskelma		Oma pääoma	
	vahvistuminen	heikentyminen	vahvistuminen	heikentyminen
Polttoaine	616	-616	811	-885
Sähkö (luvut diskonttaamattomat)	3 999	-3 999	6 092	-6 092

Osakkeen hintariski

VR Groupin sijoitus NRC Groupin osakkeisiin kirjataan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta. Osakkeen +/-10 prosentin arvonmuutoksella on +/- 3,2 milj. euron vaikutus konsernin laajaan tulokseen ennen veroja.

Valuuttariski

Tuloslaskelmaan kirjattu valuuttakurssimuutos oli 1,3 milj. euroa (-5,3 milj. euroa). Merkittävin altistus valuuttakurssien muutokselle johtuu konsernin antamasta euromääräisestä rahoituksesta 16,0 milj. euroa (20,2 milj. euroa) Venäjällä toimiville tytäryhtiöille. Euron +/-10 prosentin arvonmuutoksella ruplaa vastaan on -1,6/+1,6 milj. euron vaikutus konsernin tulokseen.

VR Group altistuu epäsuorasti Norjan kruunun (NOK) valuuttariskille johtuen sijoituksesta NRC Groupin osakkeisiin, jotka noteerataan Norjan kruunuissa. NRC Groupin osakkeen hinnasta aiheutuvat valuuttakurssimuutokset kirjataan osana sijoitusten arvonmuutosta käyvän arvon rahastoon.

Maksuvalmius eli likviditeettiriski

Likviditeettiriski on riski siitä, että konsernin yhtiöt eivät likvidien varojen vähäisyyden vuoksi pystyisi harjoittamaan normaalia liiketoimintaa tai suoriutumaan erääntyvistä maksuvelvoitteistaan määräajassa.

Konserni hallitsee likviditeettiriskiään päivittäisen maksuvalmiuden suunnittelulla ja hoidolla sekä maksuvalmiustilanteen seurannalla. Päivittäisen maksuvalmiuden turvaamiseksi konsernilla on käytössään muun muassa yrittäjäohjelma, lyhytaikaisia pankkitililimiittejä sekä pitkäaikainen valmiusluottosopimus.

Likviditeettiriskin hallinnasta vastaa treasury-toiminto. Konsernin johto on määritellyt vähimmäislikviditeettivaatimukset.

Alla olevassa taulukossa on kuvattu rahoitusvelkojen ja korkojohdannaisten sopimuksiin perustuvia rahavirtoja. Esitettävät tiedot ovat diskonttaamattomia ja sisältävät sekä koronmaksut että pääoman takaisinmaksut.

Sopimusperusteiset rahavirrat 2021 (1 000 €)

Johdannaisiin kuulumattomat rahoitusvelat	Yhteensä	alle 12kk	1-5 vuotta	yli 5 vuotta
Lainat rahoituslaitoksille	31 655	2 961	11 852	16 841
Vuokrasopimusvelat	270 639	23 984	90 995	155 660
Ostovelat	53 776	53 776	0	0
Yhteensä	356 069	80 721	102 847	172 502
Johdannaiset	31 959	6 782	17 762	7 414
Yhteensä	388 028	87 503	120 609	179 916

Sopimusperusteiset rahavirrat 2020 (1 000 €)

Johdannaisiin kuulumattomat rahoitusvelat	Yhteensä	alle 12kk	1-5 vuotta	yli 5 vuotta
Lainat rahoituslaitoksille	34 452	3 033	12 132	19 288
Vuokrasopimusvelat	251 948	24 938	78 379	148 631
Ostovelat	43 115	43 115	0	0
Yhteensä	329 516	71 086	90 511	167 919
Johdannaiset	41 724	7 226	22 683	11 814
Yhteensä	371 239	78 312	113 194	179 733

Alla olevassa taulukossa on kuvattu VR Groupin likviditeettivarantoa, jolla pyritään turvaamaan konsernin lyhytaikainen maksuvalmius.

(1 000 €)	2021	2020
Rahavarat	65 845	90 130
Rahamarkkinasijoitukset		108 701
Yhteensä	65 845	198 831

Yritystodistusohjelma (300 milj. Euroa)

Revolving Credit Facility (200 milj. Euroa)

Tililimiitti (5 milj. euroa)

Rahavarat sisältävät konsernin kassavarat sekä muut käytössä olevat tilijärjestelyt.

VR Group on vahvistanut konsernin maksuvalmiutta sitovalla valmiusluotto-sopimuksella (Revolving Credit Facility) yhteensä 200 milj. euroa, joka erääntyy 3.6.2024 ja jonka erääntymistä on mahdollista pidentää kahdella yhden (1) vuoden jatko-optiolla 3.6.2026 asti. RCF-sopimuksesta ei ole tehty nostoja tilinpäätöshetkellä. Sopimukseen ei liity taloudellisia kovenantteja, mutta valtion omistussuuden edellytetään olevan yli 50 %.

Lisäksi VR Groupilla on tilinpäätöshetkellä käyttämätön lyhytaikainen tililimiitti yhteensä 5 milj. euroa. Konsernilla on myös 300 milj. euron yritystodistusohjelma, joka oli tilinpäätöshetkellä käyttämätön.

Luottoriski

Luottoriskillä tarkoitetaan riskiä tappiosta, joka johtuisi siitä, etteivät konserniin kuuluvien yhtiöiden sopimusvastapuolet ja asiakkaat kykene suoriutumaan sovituista velvoitteistaan, eivätkä saadut vakuudet turvaa saatavia.

Konserni altistuu luottoriskille myyntisaamisten, lainasaamisten ja jaksotettuun hankintamenoön kirjattujen sijoitusten johdosta. Konserni hallitsee luottoriskiä muun muassa huolellisella asiakkaiden luottokelpoisuuden ja maksukäyttäytymisen seurannalla. Sijoitusten osalta konserni on määritellyt vastapuolikohtaisia limiittejä sijoitustoiminnalle rahoituspolitiikan mukaisesti.

Luottoriskin hallinnan käytännön toteuttamisesta ja valvonnasta vastaa taloushallinto ja riskienhallintatoiminto.

Luottoriskille altiina olevat erät yhteensä (1 000 €)

	2021	2020
Lainasaaminen	8 609	8 079
Sijoitukset		108 760
Myyntisaamiset	57 726	49 422
Yhteensä	66 335	166 261

Odotettavissa olevat luottotappiot

Konsernissa lasketaan jaksotettuun hankintamenoön arvostetuista rahoitus-varoista odotettavissa oleva luottotappio (expected credit loss, ECL). Odotettavissa oleva luottotappio kuvaa todennäköisyyksillä painotettua arviota toteutuvista luottoriskeistä. Odotettavissa olevaa tappiota koskeva vähennyserä kirjataan myyntisaamisista, lainasaamisista ja sijoituksista.

Kaikki toteutuneet luottotappiot kirjataan tulosvaikutteisesti. Luottotappio peruutetaan myöhemmällä kaudella, jos peruutuksen voidaan objektiivisesti katsoa liittyvän luottotappion kirjaamisen jälkeiseen tapahtumaan. Myyntisaamisten odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta on kuvattu liitteessä 4.6.2.

Saamistodistuksiin ja lainasaamiseen liittyvän odotetun luottotappion laskentaan sovelletaan IFRS 9 standardin yleistä lähestymistapaa.

Sijoitusten odotettavissa olevat luottotappiot

Luottotappiovarauksen laskennassa käytetään arviona luottotappion todennäköisyydestä ulkoisesta tietokannasta saatavilla olevia luottoriskitietoja ja arviota palautusasteesta. Sijoitusportfolion luottoriski arvioidaan matalaksi, sillä sijoitukset kohdistuvat konsernin arvion mukaisesti hyvän luottokelpoisuuden omaaviin sijoituskohteisiin.

Sijoituksista ei kirjattu odotettavissa olevia luottotappiota vuonna 2021 (Vuonna 2020 59,5 tuhatta euroa).

6.2. Johdannaiset ja suojauslaskenta

VR Group käyttää rahoituspolitiikkansa mukaisesti korko- ja hyödykejohdannaisia pienentämään korko- ja hyödykeriskejä, jotka johtuvat konsernin taseen rahoitusleasingveloista sekä tulevista sähkö- ja polttoaineostoista. Lisäksi konserni käyttää valuuttajohdannaisia suojataksaan valuuttamääräisiä ostoja ja myyntejä, jotka altistavat konsernin valuuttariskille. VR Groupissa johdannaissopimukset solmitaan suojaustarkoituksessa, mutta kaikkiin sopimuksiin ei sovelleta suojauslaskentaa.

VR Group käyttää koronvaihtosopimuksia pienentämään korkoriskiä lainasopimusten vaihtuvakorkoisista maksueristä. Koronvaihtosopimuksilla vaihtuvaa korkoa vaihdetaan kiinteäksi koroksi. Kyseiset johdannaiset on tehty suojaustarkoituksessa, mutta kaikkiin ei sovelleta suojauslaskentaa. Koronvaihtosopimusten käyvän arvon muutokset kirjataan taseeseen sidotun oman pääoman rahavirran suojausrahastoon, kun ne täyttävät suojauslaskennan soveltamisedellytykset ja ovat tehokkaita (rahavirran suojaus). Mikäli suojauslaskennan soveltamisedellytykset eivät täyty tai suojaus ei ole tehokas, kirjataan käyvän arvon muutokset tuloslaskelman rahoituseriin.

Koronvaihtosopimuksia oli tilikauden päättyessä nimellisarvoltaan yhteensä 300,7 (218,3) miljoonaa euroa, josta suojauslaskennan alaisuuteen kuuluva osuus oli 124,7 (27,1) miljoonaa euroa. Sopimusten yhteenlaskettu käypä arvo oli vastaavasti -27,8 (-40,5) miljoonaa euroa, josta suojauslaskennan alaisten sopimusten osuus oli -1,7 (-3,8) miljoonaa euroa. Konserni on tilikauden aikana solminut uusia tulevaisuudessa alkavia koronvaihtosopimuksia, joihin sovelletaan suojauslaskentaa ja joilla pyritään hallitsemaan hyvin suurella todennäköisyydellä nostettavista lainajärjestelyistä aiheutuvaa korkoriskiä.

Suojauslaskenta

Polttoaine- ja sähköhintariski

VR Group soveltaa IFRS-suojauslaskennan periaatteita tulevien kassavirtojen suojauksessa (rahavirran suojaus). Polttoaineen ja sähkön hintariski tarkoittaa kassavirran ja tuloksen epävarmuutta, joka syntyy polttoaineen ja sähkön hintojen vaihtelusta. VR Group käyttää OTC-hyödykejohdannaisia sähkön ja kevytpolttoöllyn hintariskin suojaamisessa. Sähkön hintariskin osalta suojataan sekä systeemihintaa että aluehintaeroa, jotka yhdessä muodostavat sähkön Suomen aluehinnan. Johdannaissopimusten käyvän arvon muutokset kirjataan taseeseen oman pääoman rahavirran suojausrahastoon, kun ne täyttävät suojauslaskennan soveltamisedellytykset ja ovat tehokkaita.

VR Groupin rahoituspolitiikan mukaisesti polttoaine- ja sähköjohdannaisten suojaustason tavoitteenaan olevan 75 % seuraavan 12 kuukauden ennustetusta kulutuksesta.

Karelian Trains

VR Groupin sijoitus Oy Karelian Trains Ltd:hen käsitellään IFRS 11 Yhteisjärjestelyt -standardin mukaisena yhteisenä toimintona. Yhteisen toiminnon osapuolen on merkittävä tilinpäätökseensä muun muassa sille kuuluva osuus yhteisen toiminnon veloista, mukaan lukien osuutensa yhteisistä veloista, jos niitä on. Yhteiseksi toiminnoksi luokittelua on kuvattu tarkemmin liitteessä 9.1. VR Groupin osuus Oy Karelian Trains Ltd:n johdannaisista kirjataan VR Groupin IFRS-taseeseen ja niihin sovelletaan suojauslaskentaa.

Oy Karelian Trains Ltd on rahoittanut Allegro -junakaluston hankintaa vaihtuvakorkoisella lainalla rahoituslaitokselta. Rahoitusjärjestelyyn liittyy koronvaihtosopimus, johon sovelletaan suojauslaskentaa (rahavirran suojaus). Järjestelyssä suojauskohde on Allegro-junien hankintaan liittyvän vaihtuvakorkoisen lainasopimuksen junien hankintahintaosuuden korkosuojaus. Korkosuojauksen tarkoitus on rajoittaa markkinakorkojen muutosten negatiivista vaikutusta yrityksen kassavirtaan ja tulokseen.

Korkojohdannaisella on suojattu noin 80% vaihtuvakorkoisista lainafasiliteeteista vuoteen 2032 saakka.

Suojauslaskennan edellytykset

Jotta rahoitusinstrumentit täyttävät suojauslaskennan edellytykset, ne määritetään alun perin suojausinstrumenteiksi ja suojaussuhde dokumentoidaan. Konserni myös todentaa, sekä suojaussuhteen alkaessa että vuosittain tehokkuustestauksen avulla, että suojaussuhde on tehokas. Tällöin on tulevaisuudessa todennäköistä että suojausinstrumentti miltei täysin kumoaa suojattavan erän (suojaattua riskiä koskevat) käyvän arvon tai rahavirtojen muutokset. Konserni katsoo, että rahavirran suojauksissa suojauskohteiden ja suojausinstrumenttien merkittävimmät ehdot ovat samat ja suojauskohteille sovelletaan suojausastetta 1:1. Johdannaissopimusten käyvän arvon muutokset kirjataan taseeseen sidotun oman pääoman rahavirran suojausrahastoon, kun ne täyttävät suojauslaskennan soveltamisedellytykset ja ovat tehokkaita.

Mikäli suojauslaskennan soveltamisedellytykset eivät täyty tai suojaus ei ole tehokas, kirjataan käyvän arvon muutokset tuloslaskelmaan.

Johdannaisten nimellisarvot ja käyvät arvot 2021 (1 000 €)

Suojauslaskennassa olevat johdannaiset	Nimellisarvo	Positiivinen käypä arvo	Negatiivinen käypä arvo	Käypä arvo, netto
Korkojohdannaiset				
Koronvaihtosopimukset	124 726	1 200	-2 894	-1 694
Korkojohdannaiset yhteensä	124 726	1 200	-2 894	-1 694
Hyödykejohdannaiset				
Öljyjohdannaiset, tonnia	7 680	1 432	0	1 432
Sähkøjohdannaiset, GWh	749	11 728	-4	11 724
Hyödykejohdannaiset yhteensä		13 159	-4	13 155
Suojauslaskennassa olevat johdannaiset yhteensä		14 359	-2 898	11 461
Suojauslaskennan ulkopuolella olevat johdannaiset				
Koronvaihtosopimukset	175 967		-26 070	-26 070
Valuuttajohdannaiset	2 915		-39	-39
Yhteensä		14 359	-29 007	-14 649

Johdannaisten nimellisarvot ja käyvät arvot 2020 (1 000 €)

Suojauslaskennassa olevat johdannaiset				
Korkojohdannaiset				
Koronvaihtosopimukset	27 081		-3 811	-3 811
Korkojohdannaiset yhteensä	27 081		-3 811	-3 811
Hyödykejohdannaiset				
Öljyjohdannaiset, tonnia	12 510	193	-265	-72
Sähkøjohdannaiset, GWh	922	912	-2 208	-1 297
Hyödykejohdannaiset yhteensä		1 105	-2 473	-1 369
Suojauslaskennassa olevat johdannaiset yhteensä		1 105	-6 284	-5 180
Suojauslaskennan ulkopuolella olevat johdannaiset				
Koronvaihtosopimukset	191 233		-36 714	-36 714
Valuuttajohdannaiset				0
Yhteensä		1 105	-42 999	-41 894

Suojauslaskennan alaisten johdannaisten erääntymisjakauma

Tilikausien 2021 ja 2020 päättyessä konsernilla oli seuraavat instrumentit, joilla se suojautuu korkojen muutokselta ja hyödykkeiden hinnanmuutoksilta:

2021 (1 000 €)

Korkoriski	Nimellismäärät yhteensä	Erääntymisaika nimellismäärät alle 12 kk	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta
Korkojohdannaiset	124 726	102 355	9 419	12 952

Hintariski

Polttoainejohdannaiset	7 680 tonnia	5 280 tonnia	2 400 tonnia	
Sähkijohdannaiset	749 GWh	346 GWh	403 GWh	

2020 (1 000 €)

Korkoriski	Nimellismäärät yhteensä	Erääntymisaika nimellismäärät alle 12 kk	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta
Korkojohdannaiset	27 081	2 355	9 419	15 306

Hintariski

Polttoainejohdannaiset	12 510 tonnia	7 230 tonnia	5 280 tonnia	
Sähkijohdannaiset	922 GWh	372 GWh	550 GWh	

Suojauslaskennan alaisten johdannaisten tasearvot ja tuloslaskelmaan kirjatut erät

2021 (1 000 €)

Rahavirran suojaukset	Saamiset	Vuoden lopussa		Vuoden aikana Siirretty tuloslaskelmaan
		Tasearvo	Netto, rahavirran suojaus-rahasto	
Koronvaihtosopimukset	1 200	2 894	-1 694	-620
Polttoainejohdannaiset	1 432	0	1 432	916
Sähkijohdannaiset	11 728	4	11 724	13 588

2020 (1 000 €)

Rahavirran suojaukset	Saamiset	Vuoden lopussa		Vuoden aikana Siirretty tuloslaskelmaan
		Tasearvo	Netto, rahavirran suojaus-rahasto	
Koronvaihtosopimukset		3 811	-3 811	-677
Polttoainejohdannaiset	193	265	-72	-731
Sähkijohdannaiset	912	2 208	-1 297	-5 909

Suojauslaskennan kohteet ja suojaustaso on kuvattu liitetiedon osiossa suojauslaskenta.

7. Tuloverot

Tuloslaskelman kauden verokulu koostuu tilikauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta, aikaisempien tilikausien tuloverosta sekä laskennallisten verovelkojen ja -saamisten muutoksesta. Tuloverot kirjataan tulosvaikutteisesti, lukuun ottamatta veroja, jotka liittyvät muihin laajan tuloksen tai suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin. Tulovero kirjataan näissä tapauksissa kyseisten erien mukaisesti joko laajaan tulokseen tai omaan pääomaan.

Verotettavan tulon kirjaaminen

VR Group laskee kauden verotettavaan tuloon perustuvan veron kunkin maan, jossa se toimii ja sille syntyy verotettavaa tuloa, verolainsäädännössä määritettyjen verotettavan tulon sekä voimassa olevan verokannan perusteella. Kauden verotettavaa tuloa oikaistaan mahdollisilla edellisiin tilikausiin liittyvillä veroilla. Tilikauden verojen laskennassa on huomioitu ainoastaan sellaiset verokannat (ja -lait), jotka ovat säädetty tai jotka ovat käytännössä hyväksytty raportointikauden päättymispäivään mennessä. Muut verot, kuten esimerkiksi kiinteistö- ja muut paikalliset verot, puolestaan sisältävät liiketoiminnan muihin kuluihin. VR Groupilla ei ole epävarmoja veropositioita.

Konsernin verotettava tulos ei suoraan vastaa konsernitilin-päättöksessä raportoitua tulosta, sillä jotkin tuotto- tai kuluerät saattavat olla verotettavia tai verotuksessa vähennyskelpoisia eri vuosina. Lisäksi tietyt tuottoerät eivät ole välttämättä lainkaan verotettavia ja toisaalta tietyt kuluerät eivät puolestaan vähennyskelpoisia verotuksessa.

Laskennallisen veron kirjaaminen

Yleensä laskennallinen vero kirjataan:

- omaisuus- ja velkaerien tilinpäätöspäivän kirjanpitoarvojen ja verotuksellisten arvojen välisistä väliaikaisista eroista, sekä
- käyttämättömistä verotuksellisista tappioista ja käyttämättömistä verotukseen liittyvistä hyvityksistä.

Laskennallinen verovelka kirjataan taseeseen yleensä täysimääräisenä. Laskennallista verovelkaa ei kuitenkaan kirjata, jos se johtuu:

- liikearvon alkuperäisestä kirjaamisesta, tai
- omaisuuserän tai velan alkuperäisestä kirjaamisesta, kun kyseessä ei ole liiketoimintojen yhdistäminen eikä liiketapahtuma toteutumisaikanaan vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon.

Laskennallinen verosaaminen kirjataan verotuksessa vähennyskelpoisista väliaikaisista eroista vain siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan VR Group voi hyödyntää väliaikaisen eron. Laskennallinen verosaaminen voi olla merkitty tai merkitsemättä taseeseen. Näiden käsittely eroaa toisistaan seuraavasti:

- Taseeseen merkityt laskennalliset verosaamiset: näiden verosaamisten määrä ja niiden hyödyntämisen todennäköisyys arvioidaan uudelleen kunkin raportointikauden päättyessä. Jos konserni ei pidä kyseistä verohyötyä enää todennäköisenä, laskennallisen verosaamisen kirjanpitoarvosta kirjataan vähennys.
- Taseeseen merkitsemättömät laskennalliset verosaamiset: nämä erät arvioidaan uudelleen kunkin kauden päättyessä. Ne kirjataan taseeseen siihen määrään saakka, kuin on käynyt todennäköiseksi, että kyseiset saamiset voidaan hyödyntää tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan.

VR Groupilla merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät varauksista, NRC:n osakkeista, etuuspohjaisista eläkkeistä ja poistoerosta. Verotuksessa vähennyskeltottomia liikearvon arvonalentumisista ei kirjata laskennallista veroa ja tytäryritysten jakamattomista voittovaroista ei kirjata laskennallista veroa siltä ostin, kun ero ei todennäköisesti purkaudu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa. Ulkomaisten tytäryhtiöiden jakamattomista voittovaroista kirjataan veroa vain, mikäli niistä tiedetään aiheutuvan veroseuraamuksia. Laskennalliset verosaamiset- ja -velat vähennetään toisistaan (netotetaan), kun ne liittyvät saman veronsaajan perimiin veroihin ja ne voidaan laillisesti toimeenpantavissa olevan oikeuden nojalla kuitata keskenään.

VR Group määrittää laskennalliset verosaamiset ja -velat niitä verokantoja (ja verolakeja) käyttäen, jotka todennäköisesti ovat voimassa sillä kaudella, jolla omaisuuserä realisoidaan tai muutoin hyödynnetään tai velka suoritetaan. Verokantana käytetään raportointikauden päättymispäivänä voimassaolevia verokantoja tai tilikautta seuraavan vuoden verokantoja, mikäli ne ovat käytännössä hyväksytty raportointikauden päättymispäivään mennessä kyseisissä maissa.

VR Groupin johto on tehnyt oletuksia ja käyttänyt tiettyjä arvioita liittyen tulevien vuosien veroseuraamuksiin, jotka johtuvat varojen ja velkojen tilinpäätökseen kirjattujen kirjanpitoarvojen sekä niiden verotuksellisten arvojen eroista. Keskeiset oletukset liittyvät esimerkiksi siihen, että arvioitujen vähennyskelpoisten vahvistettujen erotappioiden hyödyntämisaika pysyy muuttumattomana, että voimassa olevat verolait ja kannat pysyvät muuttumattomina lähitulevaisuudessa. Jokaisena tilinpäätöspäivänä arvioidaan laskennallisten verosaamisten hyödynnettävyys, ja mikäli olosuhteet viittaavat siihen, että tulevaisuudessa ei synny verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää, laskennallinen verosaaminen puretaan käytettävissä olevaan määrään.

VR Groupin toimintamaiden yritysverokannoissa ei ole tapahtunut muutoksia kuluvana tai vertailukautena.

Alla olevassa taulukossa on esitetty tulosvaikutteisesti kirjatun tuloveron määrä tilikausilla 2021 ja 2020.

Tulosvaikutteisesti kirjatun tuloveron määrä (1 000 €)

	2021	2020
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-268	2 845
Edellisiin tilikausiin liittyvät verot	647	63
Laskennallisten verojen muutos	-6 161	-8 292
Yhteensä	-5 782	-5 384

Konsernin tuloslaskelmaan sisältyvä verokulu poikkeaa Suomen nimellisen 20,0 prosentin verokannan (20,0) mukaan lasketusta verosta seuraavasti:

	2021	2020
Voitto (Tappio) ennen tuloveroja	-19 458	-38 458
Verot laskettuna kotimaan verokannalla	-3 892	-7 958
Ulkomaisten tytäryritysten erilaiset verokannat	0	0
Aiempia vuosia koskevat tuloverot	647	63
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset verotuksellisista tappioista	-303	0
Vähennyskeltottomat menot	610	58
Verovapaat tuotot	-27	-200
Aiemmilta vuosilta kirjaamattomien vahvistettujen tappioiden käyttö	25	0
Tytäryhtiöosingot	-162	0
Konserniyhdistelyyn liittyvät oikaisut	-2 680	2 653
Tuloslaskelman tuloverot yhteensä	-5 782	-5 384
Efektiivinen verokanta %	30 %	14 %

VR Groupin emoyhtiön verokanta Suomessa oli 20,0 prosenttia (20,0). Vuosina 2020- 2021 Venäjän yritysverokannassa ei tapahtunut muutoksia ja verokanta oli molempina vuosina 20,0 %, joten veromuutoksilla ei ollut vaikutusta kyseisessä maassa toimivien tytäryhtiöiden laskennallisiin verosaamisiin ja -velkoihin.

Alla olevassa taulukossa on esitetty muihin laajan tuloksen eriin kirjatut verot

Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut verot (1 000 €)

	2021			2020		
	Ennen veroja	Verokulu(-) / verohyöty(+)	Verojen jälkeen	Ennen veroja	Verokulu(-) / verohyöty(+)	Verojen jälkeen
Erät, jotka saatetaan siirtää tulosvaikutteisiksi						
Muuntoerot	-216	0	-216	424	0	424
Rahavirransuojaus	16 641	-3 328	13 313	-7 293	1 480	-5 813
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi						
Etuuspohjaisten järjestelyjen uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	14 942	-2 988	11 954	-14 155	2 831	-11 324
Käypään arvoon muihin laajan tuloksen eriin kirjattavat rahoitusvarat	-8 155	1 631	-6 524	-29 256	5 851	-23 405
Yhteensä	23 212	-4 686	18 526	-50 281	10 162	-40 118

Tällä sivulla olevissa taulukoissa on esitetty laskennallisten verosaamisten ja -velkojen muutokset

2021 (1 000 €)

Laskennalliset verosaamiset	1.1. 2021	Kirjattu tulos- vaikut- teisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Kurssierot ja muut muutokset	31.12. 2021
Konserniyhdistely	762	337	-183		916
Varaukset	9 750	-368			9 382
Suojaustoimenpiteet	7 987	-2 138	-3 145		2 704
Muut erät	23 747	7 332	1 631		32 710
Yhteensä	42 247	5 163	-1 697	0	45 712
Netotettu laskennallisista verovelvoista	-42 247	-5 163	1 697		-45 712
Laskennalliset verosaamiset taseessa	0	0	0	0	0

Laskennalliset verovelat

Konserniyhdistely	1 252	422			1 674
Varaukset	7 898	-23			7 875
Eläkevelvoitteet	15 519	-2 148	2 988		16 359
Poistoerot	97 196	1 683		-754	98 124
Sijoituskiinteistöt	-1 602			1 602	0
Muut erät	5 904	-932		-513	4 460
Yhteensä	126 166	-998	2 988	335	128 492
Netotettu laskennallisista verosaamisista	-42 247	-5 163	1 697		-45 712
Laskennalliset verovelat taseessa	83 920	-6 161	4 686	335	82 779

2020 (1 000 €)

Laskennalliset verosaamiset	1.1. 2020	Kirjattu tulos- vaikut- teisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Kurssierot ja muut muutokset	31.12. 2020
Konserniyhdistely	868	200		-305	762
Varaukset	10 236	-485		0	9 750
Suojaustoimenpiteet	6 423	4		1 560	7 987
Muut erät	4 844	13 052		5 851	23 747
Yhteensä	22 371	12 770	0	7 106	42 247
Netotettu laskennallisista verovelvoista	-22 371	-12 770		-7 106	-42 247
Laskennalliset verosaamiset taseessa	0	0	0	0	0

Laskennalliset verovelat

Konserniyhdistely	1 138	114			1 252
Varaukset	7 921	-23			7 898
Eläkevelvoitteet	18 539	-189		-2 831	15 519
Poistoerot	93 960	3 545		-310	97 196
Sijoituskiinteistöt	-1 602				-1 602
Muut erät	4 873	1 031			5 904
Yhteensä	124 829	4 478	0	-3 141	126 166
Netotettu laskennallisista verosaamisista	-22 371	-12 770		-7 106	-42 247
Laskennalliset verovelat taseessa	102 458	-8 292	0	-10 247	83 920

8. Konsernin rakenne

8.1. Konsernirakenne

Konsernitilinpäättös sisältää emoyhtiö VR-Yhtymä Oy:n, sekä kaikki ne tytäryhtiöt, joissa emoyhtiöllä on määräysvalta. Konsernilla on määräysvalta, kun se olemalla osallisena yhtiössä altistuu yhtiön muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yhtiötä koskevaa valtaansa. VR Groupin määräysvalta perustuu äänivaltaan. Tytäryhtiön yhdistely konsernitilinpäätökseen alkaa silloin, kun VR Group on saanut määräysvallan, ja se päättyy kun määräysvalta lakkaa. Omistusosuuksien muutokset, jotka eivät johda määräysvallan menettämiseen käsitellään omaa pääomaa koskevinä liiketoimina.

Konsernitilinpäätöstä laadittaessa konsernin sisäiset liike-tapahtumat, saamiset, velat ja realisoitumattomat katteet sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan.

VR Group yhdistelee hankitut tai perustetut tytäryhtiöt hankinta-menetelmällä konsernitilinpäätökseen. Tällöin luovutettu vastike, konsernin olemassa oleva sijoitus hankittuun yhtiöön ja hankitun yrityksen yksilöitävissä olevat varat ja vastattavaksi otetut velat arvostetaan hankinta-ajankohtana käypiin arvoihin. Hankintojen yhteydessä luovutettu vastike sisältää mahdollisesti luovutetut varat, hankkijaosapuolelle hankinnan kohteen aiempia omistajia kohtaan syntyneet velat sekä liikkeeseen lasketut oman pääoman-ehtoiset osuudet. Hankintaan liittyvät menot kirjataan kuluksi tulosaikutteisesti lukuun ottamatta vieraan tai oman pääman-ehtoisten arvopapereiden liikkeeseen laskusta aiheutuvia menoja.

Mahdollinen ehdollinen vastike (lisäkauppahinta) arvostetaan käypään arvoon hankintahetkellä. Velaksi luokiteltu lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon jokaisena raportointikauden päättymispäivänä.

Määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteesta arvostetaan käypään arvoon tai määrään joka vastaa määräysvallattomien omistajien suhteellista osuutta hankinnan kohteen yksilöitävästä nettovarallisuudesta.

Osakkuusyhtymät

VR Groupissa osakkuusyhtymät ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattavan vaikutusvallan katsotaan syntyvän, mikäli konserni omistaa vähintään 20 prosenttia yrityksen äänivallasta tai kun konsernilla on muutoin yrityksessä huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa. Osakkuusyhtymät yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmentelmällä.

Mikäli konsernin osuus osakkuusyhtymän tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon. Kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita ei yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyhtymien velvoitteiden täyttämiseen. Sijoitus osakkuusyhtymään sisältää sen hankinnasta syntyneen liikearvon. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuusyhtymän tilikauden tuloksista esitetään tuloslaskelmalla liikevoiton jälkeen. Konsernin osuus osakkuusyhtymän muihin laajan tuloksen eriin kirjatusta muutoksista esitetään konsernin muiden laajan tuloksen erissä.

Yhteisjärjestelyt

Yhteisjärjestely on järjestely, jossa kahdella tai useammalla järjestelyn osapuolella on yhteinen määräysvalta. Yhteinen määräysvalta on järjestelyä koskevan määräysvallan pitämistä yhteisenä sopimukseen perustuen, ja se vallitsee vain silloin, kun merkityksellisiä toimintoja koskevat päätökset edellyttävät määräysvallan jakavien osapuolten yksimielistä hyväksymistä. Yhteisjärjestelyt luokitellaan joko yhteiseksi toiminnoksi tai yhteisyritykseksi.

Yhteisyritys on yhteisjärjestely, jonka mukaan osapuolilla, joilla on järjestelyssä yhteinen määräysvalta, on oikeuksia järjestelyn nettovarallisuuteen. Yhteinen toiminto on yhteisjärjestely, jonka mukaan osapuolilla, joilla on järjestelyssä yhteinen määräysvalta, on järjestelyyn liittyviä varoja koskevia oikeuksia ja velkoja koskevia velvoitteita.

Konsernin kaikki yhteisjärjestelyt, kuten työyhteenliittymä, Karelian Trains Ltd ja keskinäiset kiinteistöyhtiöt, ovat yhteisiä toimintoja. Konserni yhdistää yhteisistä toiminnoista sille kuuluvan osuuden toiminnon varoista ja veloista sekä tuotoista ja kuluista riviriviltä taseeseen ja tuloslaskelmaan. Kalustoyhtiö Oy Karelian Trains Ltd perustettiin marraskuussa 2006 hankkimaan Helsinki-Pietari -yhteysvälin nopea junakalusto. Yhtiön vastuulla on lisäksi kaluston tarvitsemien huolto- ja kunnossapitopalvelujen hankinta ja kaluston vuokraus matkustajaliikennettä hoitaville operaattoreille. Yhtiön kotipaikka on Helsinki. Yhtiön omistavat tasaosuuksin VR-Yhtymä Oy ja Venäjän rautatiet OAO RZD.

VR:n Karelian Trainsin omistuksen luonnetta ja yhteisjärjestelyn luokittelua tehtäessä johto on käyttänyt harkintaa. Luokittelun määrittelemisessä tarkastellaan erityisesti sovittua päätöksentekomekanismia ja juridista rakennetta sekä järjestelyn rahoitusta.

Konsernirakenne

VR Groupiin kuuluvat seuraavat yhtiöt:

Yhtiö	Kotipaikka	Konsernin omistusosuus %		Segmentti
		2021	2020	
Oy Pohjolan Liikenne Ab	Helsinki	100	100	VR Matkustajaliikenne
Transpoint International (FI) Oy	Helsinki	0	100	VR Transpoint
OOO VR Transpoint	Venäjä	0	100	VR Transpoint
AO Transpoint International (RU)	Venäjä	0	100	VR Transpoint
Avecra Oy	Helsinki	100	100	VR Matkustajaliikenne
VR Kunnossapito Oy	Helsinki	100	100	VR FleetCare
SeaRail Oy	Tampere	100	100	VR Transpoint
Transitar Oy	Kuopio	100	0	VR Transpoint
Limited Liability Company Finnlog	Venäjä	100	100	VR Transpoint
VR Norge AS	Norja	100	0	VR Matkustajaliikenne

Tilikaudella VR Group on luopunut omistussuudestaan Transpoint-yhtiöissä Suomessa ja Venäjällä.

Tilikaudella hankittu Transitar tarjoaa kierrätyslogistiikan palveluita Suomessa ja lähialueilla toimien osana VR Transpointin maantielogistiikkaa. Hankitulla VR Norge AS:lla ei ole ollut liiketoimintaa.

Pohjolan Liikenne hoitaa linja-autoliikennettä pääkaupunkiseudulla sekä harjoittaa tilaus- ja sopimusaajoja kotimaassa ja ulkomaille.

VR Kunnossapito Oy on VR-Yhtymän tytäryhtiö, joka vastaa ja huolehtii raidekaluston kunnossapidosta. Yhtiöllä on varikoita ja konepajoja Helsingissä, Tampereella, Kouvolassa, Joensuussa, Kokkolassa, Oulussa ja Pieksämäellä, sekä toimipisteitä Kotkassa, Haminassa ja Imatralla. VR Kunnossapito Oy tarjoaa raiteilla liikkuvaan kalustoon ja raideinfraan, sekä niiden järjestelmiin liittyviä asiantuntijapalveluja myös VR-Yhtymän ulkopuolisille asiakkaille.

SeaRail tarjoaa tarjoaa terminaali- ja materiaalinkäsittelypalveluita Tampereella Metsä Boardin Takon kartonkitehtaalle ja toimii osana VR Transpointin maantielogistiikkaa.

Avecra tarjoaa ravintola-, kahvila- ja kioskipalveluja rautatieasemilla ja kaukoliikenteen junissa.

Finnlog toimii Venäjän ja Suomen välisessä tuontiliikenteessä. Finnlog operoi vaunuja Venäjällä, huolehtii kunnossapitosopimuksista sekä vastaa operatiivisesti vaunujen käytön suunnittelusta ja ohjauksesta Venäjän puolella. Limited Liability Company Finnlog vuokraa vaunuja tällä hetkellä suomalaisten metsäalan yritysten tuontipuoliikenteeseen. Tavoitteena on laajentaa toimintaa myös muihin tuoteryhmiin.

Osakkuusyhtykset

Alla olevassa taulukossa on esitetty tiedot konsernin osakkuusyhtyksistä:

Yhtiö	Kotipaikka	Konsernin omistusosuus (%)		Kirjanpitoarvo (1 000 €)		Segmentti
		2021	2020	2021	2020	
Freigh One Scandinavia Oy	Helsinki	50	50	816	749	VR Transpoint
Oy ContainerTrans Scandinavia Ltd.	Helsinki	50	50	944	746	VR Transpoint
Varkauden keskusliikenneasemakiinteistö Oy	Varkaus	33,3	33,3	208	207	Muut toiminnot
Osakkuusyhtiöt yhteensä				1 968	1 703	

Oy Freight One Scandinavia Ltd on Suomen, Venäjän ja IVY-maiden välisiin rautatiekuljetuksiin erikoistunut logistiikkayhtiö. Yritys myy sekä hoitaa idänliikenteen vaunuvoimavaroja.

ContainerTransScandinavia Oy (CTS) on VR:n ja JSC TransContainerin vuonna 2007 perustama yhteisyritys, joka on erikoistunut konttitavaran kuljettamiseen rautateitse.

Varkauden keskusliikenneaseman Oy omistavat Varkauden kaupunki, Matkahuolto Oy ja VR-Yhtymä Oy. Asema sijaitsee Varkauden kaupungissa ja palvelee juna-, linja-auto- ja taksimatkustajia.

Konserni katsoo, että osakkuusyhtiöt eivät ole yksinään tarkasteltuna olennaisia. Alla on esitetty yhteenveto osakkuusyhtysten taloudellisista tiedoista.

(1 000 €)	2021	2020
Konsernin osuus tilikauden tuloksesta	466	260
Konsernin osuus muista laajan tuloksen eristä	0	0
Konsernin osuus laajasta tuloksesta	466	260

Yhteisjärjestelyt

Seuraavassa esitetään tiedot konsernin yhteisjärjestelyistä, jotka kaikki ovat yhteisiä toimintoja:

Yhtiö	Kotipaikka	Konsernin omistusosuus (%)	
		2021	2020
Oy Karelian Trains Ltd	Helsinki	50	50

Yhteiset toiminnot

VR Group yhdistelee tilinpäätökseensä yhteisenä toimintona Oy Karelian Trains Ltd:n. Yhteisen toiminnan osapuolten tarkoituksena on vastata oikea-aikaisesti ja kustannustehokkaasti Helsingin ja Pietarin välisen reitin matkustajaliikenteen kasvavaan liikennetarpeeseen. Yhtiö on perustettu nopeajunakaluston hankkimiseksi ja vuokraamiseksi operaattoreille Helsingin ja Pietarin väliseen liikenteeseen.

Operaattoreina toimivat VR Suomessa ja RZD Venäjällä. Karelian Trains Ltd -yhtiön toimialana on raideliikenteen liikkuvan kaluston hankinta, vuokraus, omistus ja hallinta. VR Groupin konsernitilinpäätökseen yhdistellään Karelian Trainsin luvuista VR:lle kuuluvat tuotot ja kulut sekä varat, velat ja oma pääoma sekä osuudet yhtiön yhteisistä eristä osakassopimuksessa sovittujen periaatteiden mukaisesti. VR Group:in osuus järjestelyn osakepääomasta on 50 prosenttia.

VR Group toteuttaa suunnittelupalveluita ja raideliikenteen liikennöintipalveluita Tampereella työyhteisliittymän kautta. Työyhteisliittymä perustuu osapuolten välillä olevaan sopimukseen palveluiden toteuttamisesta yhteistyössä. Järjestelyn osapuolet ovat yhteisvastuussa työyhteisliittymän vastuista ja velvoitteista.

8.2. Liiketoimintojen yhdistäminen

Hankitut tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen hankintamenetelmää käyttäen. Luovutettu vastike ja hankitun yrityksen yksilöitävissä olevat varat ja vastattavaksi otetut velat arvostetaan hankinta-ajankohdan käypiin arvoihin. Luovutettu vastike sisältää mahdolliset luovutetut varat ja hankkijaosapuolelle hankinnan kohteen aiempia omistajia kohtaan syntyneet velat.

Hankintaan liittyvät menot, kuten asiantuntijapalkkiot, kirjataan kuluiksi kausilla, joiden aikana menot toteutuvat ja palvelut otetaan vastaan. Liikearvona kirjataan määrä, jolla luovutettu vastike ja aiemmin omistettu osuus hankinnan kohteessa käypään arvoon arvostettuna ylittää hankittujen yksilöitävissä olevien varojen ja velkojen nettomäärän.

Tilikauden aikana VR-Yhtymä osti kierrätyslogistiikkaan erikoistuneen kuljetusyhtiö Transitar Oy:n. Kaupasta sovittiin 23.6.2021, ja kauppa astui voimaan 1.7.2021. Transitar jatkaa toimintaa VR-Yhtymän 100-prosenttisesti omistamana tytäryhtiönä, osana VR Transpointin maantielogistiikkaa. Transitar Oy:n kokonaisen tilikauden liikevaihto on noin 16 miljoonaa euroa ja vaikutus VR Yhtymä konsernin tilikauden liikevaihtoon 8 miljoonaa euroa. Kauppasumma ja kaupan vaikutus tilikauden tulokseen eivät olleet merkittäviä. Osapuolet ovat sopineet että kauppahinta pidetään salaisena.

22.9.2021 VR-Yhtymä perusti tytäryhtiön Norjaan hankkimalla VR Norge AS:n osakkeet. Yhtiöllä ei ollut liiketoimintaa tilikaudella.

8.3. Yritysmyynnit

VR-Yhtymä myi kansainvälisen maantielogistiikan liiketoimintansa suomalaiselle Avind International Oy:lle. Kauppa toteutettiin 18.6.2021, ja se käsitti VR Yhtymän omistuksessa olevan Transpoint International (FI) Oy:n sekä sen omistamat kaksi venäläistä tytäryhtiötä. Transpoint International (FI) on vastannut VR Transpointin kansainvälisestä maantieliikenteestä Venäjällä. Myytyjen yhtiöiden liikevaihto tilikaudella 2020 oli 18 miljoonaa euroa. Yritysmyyntien vaikutus tilikauden 2021 liikevaihtoon on noin -9 miljoonaa euroa. Myynnilä ei ollut merkittävää vaikutusta VR Groupin tulokseen.

9. Taseen ulkopuoliset erät

9.1. Ehdolliset velat, ehdolliset varat sekä sitoumukset

VR Groupille syntyy ehdollinen velka, mikäli konsernilla on mahdollinen velvoite, joka on syntynyt aikaisempien tapahtumien seurauksena ja jonka olemassaolo varmistuu vasta tulevan tapahtuman myötä, joka ei ole konsernin määräysvallassa. Konsernilla on olemassa oleva velvoite, joka on syntynyt aikaisempien tapahtumien seurauksena, mutta maksu-velvoitteen toteutuminen ei ole todennäköistä, tai konserni ei pysty arvioimaan olemassa olevan velvoitteen määrää riittävän luotettavasti. Ehdollisia velkoja ei merkitä taseeseen, vaan ne esitetään liitetietoina ellei maksuvelvoitteen toteutuminen ole erittäin epätodennäköistä.

VR Groupille syntyy ehdollinen omaisuuserä, mikäli konsernin hyväksi koituva taloudellinen hyöty on todennäköistä, mutta ei käytännössä varmaa, ja tämä riippuu tapahtumasta, joka ei ole konsernin määräysvallassa. Ehdolliset omaisuuserät esitetään liitetiedoissa. Mikäli tuotto-erän toteutuminen on käytännössä varmaa, se merkitään kirjanpitoon.

9.1.1. Vakuudet

(1 000 €)	2021	2020
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Kiinteistökiinnitykset	6 100	6 100
Urakka- ja sopimustakaukset	58 559	52 001
Vuokravakuudet	675	661
Muut annetut vakuudet	651	1 104
Annetut vakuudet yhteensä	65 985	59 867

9.1.3. Sitoumukset ja muut avoimet vastuut

VR-Yhtymä Oy:n sekä Siemens Oy:n ja Siemens AG:n muodostaman yhteenliittymän välillä on 12.2.2014 tehty sopimus, jossa tilattiin 80 sähköveturia, niihin liittyvä dokumentaatio, varaosia, työkaluja ja koulutusta. Sitoumuksen arvo oli 314,5 M€ allekirjoitushetkellä. Toimitukset tapahtuvat vuosina 2017-2026. Vetureista on 31.12.2021 mennessä toimitettu 42 ja avoimen ostositoumuksen määrä 143,2 M€ (31.12.2020 156,9 M€).

VR-Yhtymä Oy on 12.4.2019 tehnyt sopimuksen Stadler Rail Valencia S.A.U. kanssa 60 dieselveturista, sekä näihin liittyvän dokumentaation, varaosia, työkaluja ja koulutusta. Sitoumuksen arvo allekirjoitushetkellä oli 209,0 M€. Ensimmäisten veturien arvioidaan aloittavan kaupallisen liikennöinnin vuonna 2023 ja kaikkien 60 veturin olevan toimitettu vuoden 2026 loppuun mennessä. Avoimen ostositoumuksen määrä 31.12.2021 on 182,2 M€.

Korkein hallinto-oikeus on päätöksessään KHO 2018:68 tulkinut pilaantuneiden maa-alueiden puhdistuskustannusten sekä kiinteistöllä olevien vanhojen rakennusten purkamisen tietyissä tapauksissa olevan kiinteästi sidoksissa kiinteistön myyntiin, joka on arvonlisäveroton tapahtuma. Tämän johdosta myyjäyhtiö ei myöskään saanut vähentää puhdistus- ja purkukustannusten arvonlisäveroa. VR Group on lähivuosina myynyt kiinteistöjä joihin liittyen on suoritettu runsaalla kymmenellä miljoonalla eurolla puhdistustoimia. Lisäksi VR Group on hallussaan olevien pilaantuneiden maa-alueiden puhdistuskuluja arvioidessaan vähentänyt näistä arvonlisäveron. On mahdollista, että osassa edellä mainituista tapauksista arvonlisävero ei ole vähennyskelpoista yllä esitetyn KHO päätöksen mukaisesti. VR Group on pyytänyt verottajalta ennakkoratkaisua arvonlisäveron vähennysoikeudesta. Ennen ratkaisun saamista ei ole mahdollista luotettavasti arvioida vaikutusta tarvittavan pakollisen varauksen määrään.

9.1.4. Oikeudenkäynnit ja riita-asiat

Helsingin kärjäoikeus antoi 17.6.2021 tuomion VR Eläkesäätiön maksamiin lisäeläkkeisiin liittyvässä asiassa. Kantajat vaativat VR:ää korvaamaan määrän, jonka kantajien kokonaiseläke jää pienemmäksi sen jälkeen, kun lisäeläke yhteensovitetään ns. varhennusvähennyksen kanssa. Kärjäoikeus hyväksyi kantajien vaatimukset. VR on valittanut asiasta Helsingin hovioikeuteen.

Helsingin kärjäoikeudessa on nostettu kanne (yhteensä yli 260 lähiliikenteen veturinkuljettajaa) palkatonta ruokataukoa koskevassa asiassa. Kantajat vaativat kärjäoikeutta vahvistamaan, että oikeus ruokailla työaikana on muodostunut kantajien ja vastaajien väliseksi työsuhteen ehdoksi.

Etelä-Savon kärjäoikeudessa on vireillä asia, joka liittyy Mäntyharjun Kinnissä keväällä 2018 tapahtuneeseen ympäristöonnettomuuteen. Syyttäjä on vaatinut asiassa VR:lle yhteisösakkoa.

Konsernilla ei ollut muita vireillä olevia oikeudenkäyntejä tai riita-asioita tilikausilla 2020-2021.

10. Raportointikauden päättymispäivän jälkeiset tapahtumat

VR-Yhtymä Oy ja liikenne- ja viestintäministeriö tekivät yhdeksänvuotisen sopimuksen henkilöjunaliikenteen hankinnasta ajalle 1.2.2022-31.12.2030. Valtio hankkii VR-Yhtymältä liikennöintiä reiteiltä, joiden lipputulot eivät riitä kattamaan kaupallisesti kannattavia vuoroja. Sopimuksen arvo koko kaudelle on arvonlisäveroineen 313,8 miljoonaa euroa, eli liikennöintikorvaus on 34,9 miljoonaa euroa vuodessa.

Venäjän hyökkäys Ukraina on johtanut länsimaiden asettamiin taloudellisiin pakotteisiin Venäjää vastaan. VR tekee yhteistyötä Venäjän rautateiden RZD:n kanssa matkustaja- ja tavaraliikennekuljetuksissa Suomen ja Venäjän välisessä rajaliikenteessä. VR:n ja RZD:n 50/50 omistama yhteisyritys Oy Karelian Trains Ltd omistaa Helsingin ja Pietarin välillä liikennöivän Allegro-kaluston. RZD on listattu Euroopan unionin ja Yhdysvaltain pakotelistalle, ja asetetut pakotteet kohdistuvat rahoitukseen ja infrastruktuuriin. RZD:n rautatiekuljetusliiketoiminta ei ole pakotteiden kohteena.

Emoyhtiön tilinpäättös (FAS)

Tuloslaskelma	85
Tase	86
Rahoituslaskelma	87
Tilinpäättöksen laadintaperiaatteet	88
Emoyhtiön tilinpäättöksen liitetiedot	90
1. Liikevaihto toimialoittain ja markkina-alueittain	90
2. Liiketoiminnan muut tuotot	90
3. Materiaalit ja palvelut	90
4. Henkilöstön määrä ja henkilöstökulut	91
5. Poistot ja arvonalentumiset	91
6. Liiketoiminnan muut kulut	92
7. Rahoitustuotot ja -kulut	92
8. Poistoeron muutos	93
9. Konserniavustukset	93
10. Välittömät verot	93
11. Pysyvät vastaavat	94
12. Sijoitukset	96
13. Vaihto-omaisuus	97
14. Saamiset	97
15. Rahoitusarvopaperit	99
16. Oma pääoma	99
17. Poistoerot	99
18. Varaukset	100
19. Vieras pääoma	100
20. Vuokrasopimukset	101
21. Vastuusitoumukset	102
22. Johdannaiset	103
23. Julkisen palvelun velvoite	105
24. Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat	105

Emoyhtiön tuloslaskelma (1 000 €)

	Liite	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
Liikevaihto	1	674 022	636 106
Liiketoiminnan muut tuotot	2	74 863	64 160
Materiaalit ja palvelut	3	-136 907	-120 999
Henkilöstökulut	4	-212 966	-215 511
Poistot	5	-127 484	-115 901
Liiketoiminnan muut kulut	6	-286 451	-286 403
Kulut yhteensä		-763 807	-738 815
Liikevoitto		-14 922	-38 548
Rahoitustuotot ja -kulut	7	-8 456	-39 283
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		-23 378	-77 831
Poistoeron muutos	8	-10 636	-13 324
Konserniavustukset	9	5 300	500
Tuloverot	10	-11	-18
Tilikauden voitto		-28 724	-90 672

Emoyhtiön tase (1 000 €)

Vastaavaa

	Liite	12/31/21	12/31/20
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	11	36 407	33 588
Aineelliset hyödykkeet	11	1 299 689	1 275 649
Sijoitukset	12		
Osuudet ja saamiset saman konsernin yrityksiltä		66 596	63 862
Osuudet ja saamiset osakkuusyrityksiltä		1 273	1 273
Muut sijoitukset		33 398	41 641
Pysyvät vastaavat yhteensä		1 437 363	1 416 012
Vaihtuvat vastaavat			
Vaihto-omaisuus	13	836	750
Pitkäaikaiset saamiset	14	18 991	22 479
Lyhytaikaiset saamiset	14	127 766	80 602
Rahoitusarvopaperit	15	0	108 760
Rahat ja pankkisaamiset		56 460	87 415
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		218 610	300 005
Vastaavaa yhteensä		1 641 417	1 716 017

Vastattavaa

	Liite	12/31/21	12/31/20
Oma pääoma			
	16		
Osakepääoma		370 013	370 013
Käyvän arvon rahasto		-16 515	-36 443
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		376 228	376 228
Edellisten tilikausien voitto		60 021	150 694
Tilikauden voitto		-28 724	-90 672
Oma pääoma yhteensä		761 024	769 819
Tilinpäätössiirtojen kertymä			
	17	466 378	455 742
Pakolliset varaukset			
	18	7 269	7 277
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen vieras pääoma	19	210 595	225 739
Lyhytaikainen vieras pääoma	19	196 151	257 439
Vieras pääoma yhteensä		406 747	483 178
Vastattavaa yhteensä		1 641 417	1 716 017

Emoyhtiön rahoituslaskelma (1 000 €)

Liiketoiminnan rahavirta	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
Liikevoitto	-14 961	-38 548
Suunnitelmanmukaiset poistot	104 724	102 105
Käyttöoikeusomaisuuserien poistot	12 638	13 797
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja muut oikaisut (1)	9 510	4 021
Vaihto-omaisuuden muutos	-86	-128
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-14 198	11 141
Lyhytaikaisten velkojen muutos	29 712	-39 227
Saadut korot	547	779
Maksetut korot ja muut rahoituserät liiketoiminnasta	-6 889	-7 185
Maksetut korot käyttöoikeusveloista	-1 478	-1 665
Saadut osingot	962	1 001
Maksetut välittömät verot	-3 575	0
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	116 906	46 091

Rahavarat koostuvat rahoitusarvopapereista sekä rahoista ja pankkisaamisista.

(1) Ei-rahamääräiset erät sekä erät, jotka esitetään muualla kassavirrassa.

Investointien rahavirta	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
Käyttöomaisuuden ostot	-139 649	-130 642
Käyttöomaisuuden myynnit	5 303	1 803
Myydyt tytäryhtiöosakkeet	600	1 310
Muutokset osuuksissa osakkuusyhtiöissä	0	3
Ostetut tytäryhtiöt	-2 963	0
Muutokset muissa osakkeissa ja osuuksissa	-10	-12 368
Muiden pitkäaikaisten sijoitusten muutos	0	0
Investointien rahavirta yhteensä	-136 720	-139 893
Kassavirta ennen rahoitusta	-19 814	-93 802
Rahoituksen rahavirta		
Pitkäaikaisten saamisten muutos	2 516	-5 044
Lyhytaikaisten korollisten saamisten muutos	-367	-1 269
Pitkäaikaisten velkojen muutos	0	22
Käyttöoikeusvelkojen takaisin maksu	-14 903	-14 769
Konserniavustukset	500	11 900
Omistajille maksetut osingot	-100 000	0
Konsernitilin varojen muutos	-7 648	0
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-119 901	-9 160
Rahavarojen muutos	-139 715	-102 962
Rahavarat 1.1.	196 175	299 329
Rahavarat 31.12.	56 460	196 175

Tilinpäättöksen laadintaperiaatteet

Konsernitilinpäättöksen laajuus

Konsernitilinpäättökseen on yhdistelty kaikki tytär- ja osakkuusyritykset. Tarkemmat tiedot konserniin kuuluvista yrityksistä ja osakkuusyrityksistä annetaan jäljempänä liitetietojen kohdassa sijoitukset.

Konsernin emoyhtiö on VR-Yhtymä Oy, jonka kotipaikka on Helsinki. Konsernitilinpäättöksen jäljennökset ovat saatavissa yhtiön pääkonttorista Radiokatu 3, PL 488, 00240 Helsinki.

Konsernitilinpäättöksen laadintaperiaatteet

Sisäinen osakkeenomistus

Konsernitilinpäättös on laadittu hankintamenomenetelmällä. Eliminoinnissa muodostunut konserniliikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä kertyneillä arvonalentumistappioilla, joiden määrää konserni arvioi vähintään vuosittain. Liikearvosta ei kirjata säännönmukaisia poistoja.

Sisäiset liiketapahtumat ja katteet

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, sisäiset saamiset ja velat samoin kuin sisäinen voitonjako on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta ja tuloksesta sekä esitetty omana eränään.

Osakkuusyritykset

Osakkuusyritykset on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuusyritysten tilikauden tuloksesta on esitetty omana eränään.

Konsernitilinpäättöksen vertailukelpoisuus

Konsernitilinpäättös on laadittu 31.12.2021 voimassa olleiden EU:n hyväksymien kansainvälisten tilinpäättösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti. Kansainvälisillä tilinpäättösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konserni on soveltanut näitä laatimisperiaatteita sekä tilikausilla 2021 että 2020. Vertailulukuina on tilikausi 1.1. - 31.12.2020 12 kuukautta.

Emoyhtiön tilinpäättöksen vertailukelpoisuus

Emoyhtiön tilinpäättös on laadittu Suomen kirjanpitolain 30.12.1997 (1336) kirjanpitosäännösten mukaisesti. Vertailulukuina on tilikausi 1.1. - 31.12.2020 12 kuukautta.

Tilinpäättöksen arvostusperiaatteet

Pysyvien vastaavien aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on aktivoitu välittömään hankintameno.

Vaihto-omaisuus on arvostettu keskihinnan mukaan varovaisuuden periaatteella. Vaihto-omaisuuteen sisältyvän oman valmistuksen osuus on arvostettu välittömiin valmistuskustannuksiin. Keskeneräiset työt sisältävät tilinpäätöspäivään mennessä kertyneet muuttuvat kustannukset. Vaihto-omaisuuden omat työt sisältävät myös osuuden kiinteistä kustannuksista.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on arvostettu hankintameno.

Valuuttamääräiset saamiset, velat ja muut sitoumukset on muutettu euroiksi tilinpäätöspäivän Euroopan keskuspankin keskurssiin.

Ulkomaisten tytäryhtiöiden taseet on yhdistelty tilinpäätöspäivän Euroopan keskuspankin keskurssiin ja tuloslaskelmat tilikauden keskurssiin.

Vuokrasopimukset

VR Group on soveltanut vuoden 2016 alusta alkaen Suomen kirjanpitolain 5:5b §:ää, jonka mukaan rahoitusleasingsopimuksella hankittu omaisuus voidaan merkitä tilinpäätökseen. 1.1.2019 voimaan astunut IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardi käsittelee vuokrasopimusten määritelmää, kirjaamista, arvostamista sekä vuokrasopimuksista annettavia muita tilinpäätöstietoja. Standardin mukaan vuokralleottaja kirjaa taseeseen käyttöoikeuteen perustuvan omaisuuserän sekä rahoitusvelan.

Konserni otti standardin käyttöön yksinkertaistettua lähestymistapaa käyttäen eli vertailulukua ei oikaista ja vuokrasopimusvelka määritetään jäljellä olevan vuokranmaksun nykyarvona käyttäen diskonttauskorkona lisäluoton korkoa käyttöönottohetkellä. Käyttöoikeusomaisuuserä määraaikaisten sopimusten osalta kirjataan taseeseen kuin standardi olisi aina ollut voimassa. Käyttöoikeusomaisuuserä toistaiseksi voimassa olevien sopimusten osalta kirjataan saman määräisenä kuin velka.

Standardin sisältävä helpotus alle 12 kk:n vuokrasopimuksien ja arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskevat helpotukset on otettu käyttöön.

Johdannaiset

VR Group on soveltanut vuoden 2016 alusta alkaen Suomen kirjanpitolain 5:2a §:ää, jonka mukaan johdannaisopimukset voidaan merkitä käypään arvoon taseeseen. Käyvät arvot perustuvat joko tilinpäätöshetken markkinahintoihin tai tulevien rahavirtojen nykyarvoon käyttäen tilinpäätöshetken korkoja.

Johdannaisopimusten käyvän arvon muutokset kirjataan taseeseen sidotun oman pääoman käyvän arvon rahastoon, kun ne täyttävät suojauslaskennan soveltamisedellytykset ja ovat tehokkaita. Mikäli suojauslaskennan soveltamisedellytykset eivät täyty tai suojaus ei ole tehokas, kirjataan käyvän arvon muutokset tuloslaskelmaan.

Suojauksien tehokkuutta testataan vuosittain herkkyyksianalyysillä.

Eläkkeet

Henkilöstön lakisääteinen eläkevakuutus (TyEL) on järjestetty ulkopuolisessa eläkevakuutusyhtiössä. Eläkemenot on jaksotettu suoriteperusteisesti. Osalle henkilöstöstä on järjestetty lisäeläketurva VR Eläkesäätiössä. Eläkesäätiö on suljettu 1.7.1995. Eläkesäätiön toimintapiiriin kuului 195 työntekijää vuoden 2020 lopussa. Vuonna 2021 VR Eläkesäätiöön ei ole maksettu kannatusmaksuja.

Eläkevastuut on katettu täysimääräisesti.

Laskennalliset verot

Laskennallinen verovelka ja -saaminen on laskettu verotuksen ja tilinpäätöksen välisille väliaikaisille eroille käyttäen tilinpäätöshetkellä vahvistettua seuraavien vuosien verokantaa. Taseeseen sisältyy laskennallinen verovelka kokonaisuudessaan ja laskennallinen verosaaminen arvioidun todennäköisen saamisen suuruusena.

Noudattaakseen varovaisuuden periaatetta konserni ei ole kirjannut vahvistetuista tappioista ja tilikaudelta vahvistettavasta tappiosta laskennallista verosaamista taseeseen koskien konsernin ulkomaisia tytäryhtiöitä.

Emoyhtiön tuloslaskelman liitetiedot

1. Liikevaihto toimialoittain ja markkina-alueittain (1 000 €)

Toimialakohtainen jakauma	2021	2020
VR		
Junaliikenne	303 013	274 532
VR Transpoint		
Junaliikenne	304 748	302 332
Autoliikenne	66 261	59 243
Yhteensä	674 022	636 106

Maantieteellinen jakauma		
Kotimaa	674 022	636 106
Yhteensä	674 022	636 106

2. Liiketoiminnan muut tuotot (1 000 €)

	2021	2020
Vuokratuotot	44 557	44 093
Pysyvien vastaavien myyntivoitot	3 834	1 227
Muut tuotot	26 473	18 841
Yhteensä	74 863	64 160

3. Materiaalit ja palvelut (1 000 €)

Aineet ja tarvikkeet (tavarat)	2021	2020
Ostot tilikauden aikana	-55 467	-44 371
Varaston muutos	13	-147
Ulkopuolisilta ostetut palvelut	-81 453	-76 481
Yhteensä	-136 907	-120 999

4. Henkilöstön määrä ja henkilöstökulut

VR-Yhtymä Oy:n palveluksessa oleva henkilökunta jakautui tilikaudella keskimäärin toimialoittain seuraavasti:

	2021	2020
VR	1 058	1 041
VR Transpoint	1 038	1 046
Junaliikennöinti	998	1 032
Muut konsernipalvelut	204	221
Yhteensä	3 298	3 339

Henkilöstökulut (1 000 €)

	2021	2020
Palkat ja palkkiot	-184 990	-182 130
Eläkekulut	-20 792	-26 256
Muut henkilösivukulut	-7 184	-7 125
Yhteensä	-212 966	-215 511

5. Poistot ja arvonalentumiset (1 000 €)

	2021	2020
Suunnitelman mukaiset poistot (1)		
Aineettomat hyödykkeet	-9 686	-11 309
Rakennukset ja rakennelmat	-16 230	-17 729
Vetokalusto ja vaunusto	-92 058	-79 436
Muut koneet ja kalusto	-7 670	-6 678
Muut aineelliset hyödykkeet	-1 840	-749
Yhteensä	-127 484	-115 901

(1) Vuokraoikeusomaisuuserien erittely liitetiedossa 12

Suunnitelman mukaiset poistoajat ja -tavat ovat:

Aineettomat oikeudet	5 vuotta	tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	3-10 vuotta	tasapoisto
Rakennukset	4 %-7 %	menojäännöspoisto
Rakennelmat	20 %	menojäännöspoisto
Vetokalusto	30 vuotta	tasapoisto
Sähköjunat	25 vuotta	tasapoisto
Vaunusto	15-30 vuotta	tasapoisto
Muut koneet ja kalusto	5-15 vuotta	tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet	5-30 vuotta	tasapoisto

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu omaisuuserien taloudellisen käyttöiän mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintahinnasta lukuun ottamatta rakennuksia.

6. Liiketoiminnan muut kulut (1 000 €)

	2021	2020
Ratamaksut ja rataverot	-43 685	-41 645
Vuokrat ja kiinteistökulut	-34 644	-33 078
Matkakulut ja muut henkilöstön kulut	-13 966	-11 520
Tele- ja tietohallintokulut	-30 079	-32 214
Muut liikennöintikulut	-16 034	-15 575
Hallinto- ja muut kulut	-148 043	-152 372
Yhteensä	-286 451	-286 403

Tilintarkastajien palkkiot (1 000 €)

	2021	2020
Tilintarkastuspalkkiot	-275	-136
Muut palvelut	-64	-38
Yhteensä	-339	-174

7. Rahoitustuotot ja -kulut (1 000 €)

Osinkotuotot	2021	2020
Saman konsernin yrityksiltä	810	800
Osakkuusyrityksiltä	150	200
Muilta	2	1
Osinkotuotot yhteensä	962	1 001

Lyhytaikaiset muut korko- ja rahoitustuotot

Saman konsernin yrityksiltä	423	517
Osakkuusyrityksiltä	0	0
Muilta	10 869	1 460
Korko- ja muut rahoitustuotot yhteensä	11 293	1 977

Korkokulut ja muut rahoituskulut

Arvon alentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	-8 155	-29 256
Arvon alentumiset vaihtuvien vastaavien rahoitusarvopapereista	148	-209
Korkokulut vuokrasopimusveloista	-1 478	-1 665
Muille	-11 226	-11 131
Korko- ja muut rahoituskulut yhteensä	-20 711	-42 262

Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-8 456	-39 283
--	---------------	----------------

8. Poistoeron muutos (1 000 €)

Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus

	2021	2020
Poistoeron muutos (lisäys -, vähennys +)	-10 636	-13 324

9. Konserniavustukset (1 000 €)

	2021	2020
Saadut konserniavustukset	5 300	500
Yhteensä	5 300	500

10. Välittömät verot (1 000 €)

	2021	2020
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-3	0
Muut välittömät verot	-7	-18
Yhteensä	-11	-18

11. Pysyvät vastaavat

2021 (1 000 €)

	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet					
	Aineettomat oikeudet ja muut pitkävaikutteiset menot	Liikearvo	Yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakko-maksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	124 446	198	124 644	30 402	403 470	1 918 942	14 109	126 125	2 493 048
Lisäykset	4 409		4 409	10	9	93 126	11	52 171	145 328
Vähennykset	-1 516		-1 516	-92	-2 172	-41 855			-44 119
Siirrot erien välillä	8 902		8 902		1 813	52 700	424	-62 345	-7 409
Hankintameno 31.12.	136 241	198	136 439	30 321	403 120	2 022 913	14 544	115 951	2 586 848
Kertyneet poistot 1.1.	-90 857	-198	-91 055	0	-220 869	-1 194 795	-8 942	0	-1 424 606
Vähennysten kertyneet poistot	710		710		1 384	22 395			23 779
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	-9 686		-9 686		-13 878	-80 361	-799		-95 038
Siirrot erien välillä						-1 490			-1 490
Kertyneet poistot 31.12.	-99 833	-198	-100 031	0	-233 362	-1 254 252	-9 741	0	-1 497 355
Kirjanpitoarvo 31.12.	36 407	0	36 407	30 321	169 758	768 661	4 803	115 951	1 089 494

2020 (1 000 €)

Hankintameno 1.1.	121 648	198	121 846	30 740	399 184	1 833 845	12 547	125 901	2 402 218
Lisäykset								130 658	130 658
Vähennykset	-6 697		-6 697	-338	-1 779	-28 041		-175	-30 333
Sisäiset siirrot									0
Siirrot erien välillä	9 494		9 494	0	6 065	113 138	1 562	-130 260	-9 494
Hankintameno 31.12.	124 446	198	124 644	30 402	403 470	1 918 942	14 109	126 125	2 493 048
Kertyneet poistot 1.1.	-84 666	-198	-84 864	0	-206 779	-1 145 048	-8 241	0	-1 360 068
Vähennysten kertyneet poistot	5 119		5 119		428	25 829			26 258
Tilikauden poistot	-11 309		-11 309		-14 518	-75 577	-701		-90 795
Kertyneet poistot 31.12.	-90 857	-198	-91 055	0	-220 869	-1 194 795	-8 942	0	-1 424 606
Kirjanpitoarvo 31.12.	33 589	0	33 589	30 402	182 602	724 147	5 167	126 125	1 068 443

11. Pysyvät vastaavat (1 000 €)

2021

	Käyttöoikeusomaisuus, aineelliset hyödykkeet			
	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	588	27 598	255 396	283 582
Lisäykset	16 857	9 789	2 430	29 076
Vähennykset		-800	-17 331	-18 131
Siirrot erien välillä			-44 869	-44 869
Hankintameno 31.12.	17 445	36 588	195 626	249 658
Kertyneet poistot 1.1.	-96	-6 403	-69 877	-76 376
Vähennysten kertyneet poistot		629	4 058	4 687
Tilikauden poisto	-1 041	-2 352	-9 245	-12 638
Siirrot erien välillä			44 865	44 865
Kertyneet poistot 31.12.	-1 138	-8 126	-30 199	-39 463
Kirjanpitoarvo 31.12.	16 307	28 461	165 427	210 196

2020

	Käyttöoikeusomaisuus, aineelliset hyödykkeet			
	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	588	29 003	254 832	284 423
Lisäykset		196	380	576
Vähennykset		-1 601	184	-1 417
Siirrot erien välillä				0
Hankintameno 31.12.	588	27 598	255 396	283 582
Kertyneet poistot 1.1.	-48	-3 089	-59 139	-62 277
Vähennysten kertyneet poistot			85	85
Tilikauden poisto	-48	-3 314	-10 822	-14 184
Siirrot erien välillä				0
Kertyneet poistot 31.12.	-96	-6 403	-69 877	-76 376
Kirjanpitoarvo 31.12.	492	21 195	185 519	207 206

12. Sijoitukset (1 000 €)

2021

	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Osuudet osakkuus- yrityksissä	Muut osakkeet ja osuudet	Kaikki yhteensä
Hankintameno 1.1.	66 362	1 272	92 493	160 127
Lisäykset	6 083		10	6 093
Vähennykset	-5 848			-5 848
Hankintameno 31.12.	66 596	1 272	92 503	160 372
Kertyneet poistot 1.1.	-2 500	0	-50 853	-53 353
Vähennysten kertyneet poistot	2 500			2 500
Arvon alentumiset			-8 253	-8 253
Kertyneet poistot 31.12.	0	0	-59 106	-59 106
Kirjanpitoarvo 31.12.	66 596	1 272	33 398	101 267

2020

	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Osuudet osakkuus- yrityksissä	Muut osakkeet ja osuudet	Kaikki yhteensä
Hankintameno 1.1.	68 571	1 301	80 136	150 007
Lisäykset			12 368	12 368
Vähennykset	-2 209	-29	-10	-2 248
Hankintameno 31.12.	66 362	1 272	92 493	160 127
Kertyneet poistot 1.1.	-2 500	0	-21 596	-24 096
Vähennysten kertyneet poistot				0
Arvon alentumiset			-29 256	-29 256
Kertyneet poistot 31.12.	-2 500	0	-50 853	-53 353
Kirjanpitoarvo 31.12.	63 862	1 272	41 641	106 775

12. Sijoitukset

VR-Yhtymä Oy:n omistamat osakkeet

Konserniyritykset	omistuosuus-%	
	2021	2020
Oy Pohjolan Liikenne Ab, Helsinki	100	100
Transpoint International (FI) Oy, Helsinki	0	100
Avecra Oy, Helsinki	100	100
Searail Oy, Tampere	100	100
Limited Liability Company Finnlog, Venäjä	99,9	99,9
VR Kunnossapito Oy, Helsinki	100	100
Transitar Oy, Kuopio	100	0
VR Norge As, Norja	100	0

13. Vaihto-omaisuus (1 000 €)

	2021	2020
Aineet ja tarvikkeet	836	750
Yhteensä	836	750

14. Saamiset (1 000 €)

Pitkäaikaiset saamiset

Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä	2021	2020
Lainasaamiset	13 959	17 976
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä yhteensä	13 959	17 976

Saamiset muilta

Pitkäaikaiset johdannaissaamiset	2 494	3 886
Pitkäaikaiset lainasaamiset	367	0
Muut saamiset	2 172	617
Saamiset muilta yhteensä	5 032	4 503

Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	18 991	22 479
--	---------------	---------------

Lyhytaikaiset saamiset

Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä	2021	2020
Myyntisaamiset	594	224
Lainasaamiset	2 012	2 792
Muut saamiset	23 933	1 990
Siirtosaamiset	731	116
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä yhteensä	27 270	5 122

Saamiset osakkuusyrityksiltä

Myyntisaamiset	328	343
Saamiset osakkuusyrityksiltä yhteensä	328	343

Saamiset muilta

Myyntisaamiset	52 004	44 683
Lyhytaikaiset lainasaamiset	367	0
Muut saamiset	4 501	3 494
Siirtosaamiset	43 297	26 959
Saamiset muilta yhteensä	100 168	75 136

Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	127 766	80 602
--	----------------	---------------

Siirtosaamisten olennaisimmat erät

	2021	2020
Tuottojaksotukset	12 623	14 091
Kulujaksotukset	721	940
Muut siirtosaamisten erät	30 684	12 045
Yhteensä	44 028	27 075

15. Rahoitusarvopaperit (1 000 €)

Rahoitusomaisuusarvopaperit sisältävät pankkien sijoitus- ja talletustodistuksia, rahastoja, yritystodistuksia sekä yritysten ja valtion joukkovelkakirjalainoista alle vuoden sisällä erääntyvän osuuden.

	2021	2020
Jälleenhankintahinta	0	108 791
Kirjanpitoarvo	0	108 760
Erotus	0	31

16. Oma pääoma (1 000 €)

Sidottu oma pääoma	2021	2020
Osakepääoma 1.1.	370 013	370 013
Osakepääoma 31.12.	370 013	370 013
Käyvän arvon rahasto 1.1.	-36 443	-32 115
Lisäykset	19 928	-4 328
Käyvän arvon rahasto 31.12.	-16 515	-36 443
Sidottu oma pääoma yhteensä	353 499	333 570
Vapaa oma pääoma		
SVOP rahasto 1.1.	376 228	376 228
SVOP rahasto 31.12.	376 228	376 228
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	60 021	250 694
Osingonjako	0	-100 000
Vähennykset	0	0
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	60 021	150 694
Tilikauden voitto	-28 724	-90 672
Vapaa oma pääoma yhteensä	407 525	436 249
Oma pääoma yhteensä	761 024	769 819

Laskelma jakokelpoisista varoista (1 000 €)

	2021	2020
Voitto edellisiltä tilikausilta	60 021	150 694
Tilikauden voitto	-28 724	-90 672
SVOP rahasto	376 228	376 228
Negatiivinen käyvän arvon rahasto	-16 515	-36 443
Yhteensä	391 010	399 806

17. Poistoerot (1 000 €)

2021	Poistoerot	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.	455 742	455 742
Tilikauden muutos tuloslaskelmassa	10 636	10 636
Kirjanpitoarvo 31.12.	466 378	466 378

2020

Kirjanpitoarvo 1.1.	442 418	442 418
Tilikauden muutos tuloslaskelmassa	13 324	13 324
Kirjanpitoarvo 31.12.	455 742	455 742

Poistoeroihin liittyvä laskennallinen verovelka 93,3M€ (91,1M€).

18. Varaukset (1 000 €)

	2021	2020
Pakolliset varaukset	7 269	7 277

Pakollinen varaus muodostuu ympäristövarauksesta.

19. Vieras pääoma (1 000 €)

Pitkäaikainen vieras pääoma

Velat muille	2021	2020
Pitkäaikaiset vuokrasopimusvelat	183 904	183 199
Pitkäaikaiset johdannaisvelat	26 074	42 143
Muut velat	618	397
Velat muille yhteensä	210 595	225 739

Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	210 595	225 739
---	----------------	---------

Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Pitkäaikaiset vuokrasopimusvelat	126 796	125 745
Pitkäaikaiset johdannaisvelat	24 992	40 677

Lyhytaikainen vieras pääoma

Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille	2021	2020
Ostovelat	23 088	4 443
Siirtovelat	13 661	23 986
Muut velat	14 345	0
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille yhteensä	51 093	28 429

Velat osakkuusyrityksille

Ostovelat	17	7
Velat osakkuusyrityksille yhteensä	17	7

Velat muille

Lyhytaikaiset vuokrasopimusvelat	13 866	14 904
Ostovelat	35 622	30 134
Siirtovelat	78 700	67 792
Muut velat	5 190	7 944
Saadut ennakot	11 754	8 228
Osingonjakovelka	0	100 000
Velat muille yhteensä	145 041	229 003

Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	196 241	257 439
---	----------------	---------

Siirtovelkojen olennaisimmat erät

	2021	2020
Palkkavelat	41 509	38 681
Tuotto- ja kulujaksotukset	36 421	25 881
Muut siirtosaamisten erät	14 341	27 216
Yhteensä	92 271	91 778

20. Vuokrasopimukset

VR-Yhtymä Oy on soveltanut IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardia 1.1.2019 lähtien. IFRS 16:n mukaan vuokralle ottajien on kirjattava taseeseen käyttöoikeusomaisuuseräksi ja vuokrasopimusvelaksi kaikki vuokrasopimukset lukuun ottamatta lyhytaikaisia ja arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä sekä vuokrasopimuksia, joiden vuokrien maksut perustuvat vuokralle ottajan suoriutumiseen.

Käyttöoikeusomaisuuserä määrääikaisten sopimusten osalta kirjataan taseeseen kuin standardi olis aina ollut olemassa.

Käyttöoikeusomaisuuserä toistaiseksi voimassa olevien sopimusten osalta kirjataan saman määräisenä kuin velka.

Vuokrasopimusvelka arvostetaan tulevaisuudessa toteutuvien vuokrien nykyarvoon. Käyttöoikeusomaisuuserä arvostetaan hankintamenoon ja siitä kirjataan poistot IAS 16 -standardin vaatimusten mukaisesti tasapoistoina.

VR-Yhtymä on soveltanut siirtymäsäännösten vaihtoehtoa, jossa vertailukausia ei oikaista. Lisäksi VR-Yhtymä on hyödyntänyt standardin sallimaa poikkeusta jättää lyhytaikaiset ja arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskevat vuokrasopimukset taseen ulkopuolelle.

Vuokrasopimusvelkojen erääntymisajat (1 000 €)

	2021	2020
Yhden vuoden kuluessa	13 866	14 904
Vuotta pitemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	57 108	57 454
Yli viiden vuoden kuluttua	126 796	125 745
Yhteensä	197 769	198 103

21. Vastuusitoumukset (1 000 €)

Velat, joiden vakuudeksi on annettu emoyhtiön omavelkainen takaus

	2021	2020
Rahoitusleasingvelat	151 303	160 705
Annettujen vakuuksien arvo	42 163	17 663

Kenen puolesta annetut vakuudet:

Konserniyritysten puolesta	42 163	17 663
----------------------------	--------	--------

Muut annetut vakuudet

Omasta puolesta	2021	2020
Vuokravakuudet	547	534
Kiinnitykset kiinteistöön maanvuokra-sopimukseen perustuen	6 100	6 100
Urakka- ja sopimustakaukset	53 045	46 493
Muut annetut vakuudet	475	490
Omasta puolesta yhteensä	60 167	53 617

Konserniyritysten puolesta

Vuokravakuudet	34	35
Leasingvakuudet	42 163	17 663
Urakka- ja sopimustakaukset	5 514	5 508
Muut annetut vakuudet	814	1 202
Konserniyritysten puolesta yhteensä	48 525	24 407

Muiden puolesta

Lainavakuudet	31 005	33 934
Vuokravakuudet	0	0
Muiden puolesta yhteensä	31 005	33 934

Muut annetut vakuudet yhteensä	139 697	64 698
---------------------------------------	----------------	---------------

Annetut vakuudet yhteensä	181 860	79 764
----------------------------------	----------------	---------------

Vuokravastuut

	2021	2020
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	75	0
Vuokravastuut yhteensä	75	0

Leasingvastuut

	2021	2020
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	184	911
Myöhemmillä tilikausilla maksettavat	112	437
Leasingvastuut yhteensä	296	1 348

Vuokra- ja leasingvastuut sisältävät alle 12 kuukauden pituiset ja arvoltaan vähäiset vuokrasopimukset sekä käyttöön perustuvat vuokrasopimukset

Eläkevastuut

VR Eläkesäätiön eläkevastuu oli 261,2 M€ vuoden 2021 lopussa ja se on katettu täysimääräisesti. VR Eläkesäätiö on ylikatteinen eli sillä on 1,6 kertaa enemmän varoja kuin vastuita. VR-Yhtymä Oy on vuokrannut VR Eläkesäätiöltä kaksi maa-aluetta 30 vuoden vuokrasopimuksilla.

Muut vastuut

VR-Yhtymä Oy:n sekä Siemens Oy:n ja Siemens AG:n muodostaman yhteenliittymän välillä on 12.2.2014 tehty sopimus, jossa tilataan 80 sähköveturia, niihin liittyvä dokumentaatio, varaosia, työkaluja ja koulutusta. Sitoumuksen arvo oli 314,5 M€ allekirjoitushetkellä. Toimitukset tapahtuvat vuosina 2017-2026. Vetureista on 31.12.2021 mennessä toimitettu 42 ja avoimen ostositoumuksen määrä 143,2 M€ (31.12.2020 156,9 M€).

VR-Yhtymä Oy on 12.4.2019 tehnyt sopimuksen Stadler Rail Valencia S.A.U. kanssa 60 dieselveturista, sekä niihin liittyvän dokumentaation, varaosia, työkaluja ja koulutusta. Sitoumuksen arvo allekirjoitus-hetkellä oli 209,0 M€. Ensimmäisten veturien arvioidaan aloittavan kaupallisen liikennöinnin vuonna 2023 ja kaikkien 60 veturin olevan toimitettu vuoden 2026 loppuun mennessä. Avoimen osto-sitoumuksen määrä 31.12.2021 on 182,2 M€.

Korkein hallinto-oikeus on päätöksessään KHO 2018:68 tulkinnut pilaantuneiden maa-alueiden puhdistuskustannusten sekä kiinteistöllä olevien vanhojen rakennusten purkamisen tietyissä tapauksissa olevan kiinteästi sidoksissa kiinteistön myyntiin, joka on arvonlisäveroton tapahtuma. Tämän johdosta myyjäyhtiö ei myöskään saanut vähentää puhdistus- ja purkukustannusten arvonlisäveroa. VR-Yhtymä Oy on lähivuosina myynyt kiinteistöjä joihin liittyen on suoritettu runsaalla kymmenellä miljoonalla eurolla puhdistustoimia. Lisäksi VR-Yhtymä Oy on hallussaan olevien pilaantuneiden maa-alueiden puhdistuskuluja arvioidessaan vähentänyt näistä arvonlisäveron. On mahdollista, että osassa edellä mainituista tapauksista arvonlisävero ei ole vähennyskelpoista yllä esitetyn KHO päätöksen mukaisesti. VR Group on pyytänyt verottajalta ennakkoratkaisua arvonlisäveron vähennysoikeudesta. Ennen ratkaisun saamista ei ole mahdollista luotettavasti arvioida vaikutusta tarvittavan pakollisen varauksen määrään.

22. Johdannaiset

VR-Yhtymä Oy käyttää rahoituspolitiikkansa mukaisesti korko- ja hyödyke-johdannaisia pienentämään korko- ja hyödykeriskejä, jotka johtuvat taseen rahoitusleasingveloista ja tulevista sähkö- ja polttoaineostoista. Lisäksi yhtiö voi käyttää valuuttajohdannaisia suojatakseen valuuttamääräisiä ostoja tai myyntejä, jotka altistavat yhtiön valuuttariskille.

Johdannaissopimukset kirjataan taseeseen tilinpäätöspäivän käypään arvoon kirjanpitolain 5:2 a §:n mukaisesti. Johdannaisten käyvät arvot perustuvat havainnoitavissa oleviin arvoihin, joilla instrumentti voitaisiin joko myydä tai ostaa tilinpäätöspäivänä. Johdannaisten käyvät arvot määritellään alla esitellyllä tavalla.

Kaikkien johdannaisten käyvät arvot lasketaan käyttäen tilinpäätöspäivän korkoja ja hyödykehintanoteerauksia. Polttoaine- ja sähköjohdannaissopimusten käyvät arvot lasketaan tulevien kassavirtojen nykyarvona. Koronvaihtosopimusten käyvät arvot lasketaan tulevien kassavirtojen nykyarvona.

VR-Yhtymä käyttää koronvaihtosopimuksia pienentämään korkoriskiä lainasopimusten vaihtuvakorkoisista maksueristä. Koronvaihtosopimuksilla vaihtuvaa korkoa vaihdetaan kiinteäksi koroksi. Kyseiset johdannaiset on tehty suojaustarkoituksessa, mutta kaikkiin ei sovelleta suojauslaskentaa. Koronvaihtosopimusten käyvän arvon muutokset kirjataan taseeseen sidotun oman pääoman rahavirran suojausrahastoon, kun ne täyttävät suojauslaskennan soveltamisedellytykset ja ovat tehokkaita (rahavirran suojaus). Mikäli suojauslaskennan soveltamisedellytykset eivät täyty tai suojaus ei ole tehokas, kirjataan käyvän arvon muutokset tuloslaskelman rahoituseriin.

Koronvaihtosopimuksia oli tilikauden päättyessä nimellisarvoltaan yhteensä 276,0 (191,2) miljoonaa euroa, josta suojauslaskennan alaisuuteen kuuluva osuus oli 100,0 (0,0) miljoonaa euroa. Sopimusten yhteenlaskettu käypä arvo oli vastaavasti -24,9 (-36,7) miljoonaa euroa, josta suojauslaskennan alaisten sopimusten osuus oli 1,2 (0,0) miljoonaa euroa. Yhtiö on tilikauden aikana solminut uusia tulevaisuudessa alkavia koronvaihtosopimuksia, joihin sovelletaan suojauslaskentaa ja joilla pyritään hallitsemaan hyvin suurella todennäköisyydellä nostettavista lainajärjestelyistä aiheutuvaa korkoriskiä.

Yhtiö on tehnyt herkkyysanalyysin koronvaihtosopimusten käyvän arvon muutoksesta, kun euribor-markkinakorko nousee tai laskee yhden prosenttiyksikön. Mikäli vaihtuva euribor-korko olisi ollut yhden prosenttiyksikön korkeampi, olisivat sopimusten käyvät arvot olleet yhteensä -8,8 miljoonaa euroa -24,9 miljoonan euron asemesta. Vastaavasti, jos vaihtuva euribor-korko olisi ollut yhden prosenttiyksikön matalampi, olisivat käyvät arvot olleet yhteensä -42,1 miljoonaa euroa. Markkinakorkojen muutoksilla on suora vaikutus omaan pääomaan sisältyvän käyvän arvon rahaston arvoon.

VR-Yhtymä käyttää OTC-hyödykejohdannaisia junissa käytettävän sähkö ja kevytpolttoöljyn hintariskin suojaamisessa.

VR-Yhtymä soveltaa IFRS-suojauslaskennan periaatteita tulevien kassavirtojen suojauksessa (rahavirtasuojaus). Tätä periaatetta sovelletaan polttoaineen ja sähkö hintariskin sekä lainojen korkomaksujen suojauksessa.

Johdannaissopimusten käyvän arvon muutokset kirjataan taseeseen sidotun oman pääoman käyvän arvon rahastoon kun ne täyttävät suojauslaskennan soveltamisedellytykset ja ovat tehokkaita. Vuonna 2033 erääntyvän korkosuojan osalta todettiin 30.6.2020, että suoja ei enää täytä suojauslaskennan edellytyksiä ja siirrettiin tämän johdosta suojauslaskennan ulkopuolelle. Suojauslaskennan ulkopuolelle siirrettyjen johdannaisten käyvän arvon muutokset on kirjattu siirtohetkestä alkaen tuloslaskelman rahoituseriin. Lisäksi siirtohetkeen saakka oman pääoman käyvän arvon rahastoon kerrytettyä negatiivista markkina-arvoa puretaan tulosvaikutteisesti sopimusten jäljellä olevan juoksutusajan kuluessa. Hyödykejohdannaisten osalta kaikkien VR- Yhtymän sopimusten on todettu täyttävän suojauslaskennan edellytykset ja niden käydän arvon muutokset on kirjattu kokonaisuudessaan oman pääoman käyvän arvon rahastoon.

VR-Yhtymän kaikki johdannaiset on luokiteltu käyvän arvon hierarkian tasolle 2. Tason 2 instrumenttien käyvät arvot perustuvat merkittävältä osin muihin syöttö-tietoihin kuin tasoon 1 sisältyviin noteerattuihin hintoihin, mutta kuitenkin tietoihin, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle ovat todettavissa joko suoraan (ts. hintana) tai epäsuorasti (ts. hinnoista johdettuina).

22. Johdannaiset (1 000 €)

2021					2020			
	Nimellis- arvo	Käyvät arvot			Nimellis- arvo	Käyvät arvot		
Korkojohdannaiset		Positiiviset	Negatiiviset	Netto		Positiiviset	Negatiiviset	Netto
Koronvaihtosopimukset	100 000	1 200	0	1 200	0	0	0	0
Korkojohdannaiset yhteensä	100 000	1 200	0	1 200	0	0	0	0
Hyödykejohdannaiset								
Öljyjohdannaiset, tonnia	7 680	1 432	0	1 432	12 510	193	-265	-72
Sähkøjohdannaiset, GWh	749	11 728	-4	11 724	922	912	-2 208	-1 297
Hyödykejohdannaiset yhteensä		13 159	-4	13 155		1 105	-2 473	-1 369
Suojauslaskennassa olevat erät yhteensä		14 359	-4	14 355		1 105	-2 473	-1 369
Suojauslaskennan ulkopuoliset erät								
Koronvaihtosopimukset	175 967	0	-26 070	-26 070	191 233	0	-36 714	-36 714
Valuuttajohdannaiset	2 915	0	-39	-39	0	0	0	0
Suojauslaskennan ulkopuoliset erät yhteensä		0	-26 110	-26 110		0	-36 714	-36 714
Johdannaiset yhteensä		14 359	-26 114	-11 755		1 105	-39 187	-38 083

23. Julkisen palvelun velvoite

Palvelusopimusasetuksen (EY 1370/2007) mukaan liikenteenharjoittajan on pidettävä erilliskirjanpitoa palveluista, joita koskee julkisen palvelun velvoite. Liikennepalvelulain (320/2017) mukaan erillisen kirjanpidon tuloslaskelma esitetään liikenteenharjoittajan tilinpäätökseen sisältyvänä liitetietona.

Tuottojen ja kulujen kohdistaminen on tapahtunut aiheuttamisperiaatteen mukaisesti sisäisen laskennan avulla. Eriytettyjen liiketoimintojen tuotot ja kulut sisältävät myös yhtiön sisäiset erät.

Tuloslaskelma (1 000 €)

	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
Liikevaihto	303 013	274 532
Liiketoiminnan muut tuotot	8 413	4 504
Materiaalit ja palvelut	-34 383	-88 749
Henkilöstökulut	-94 392	-62 876
Poistot	-54 749	-55 293
Liiketoiminnan muut kulut	-169 133	-140 767
Kulut yhteensä	-352 657	-347 685
Liikevoitto	-41 231	-68 649

24. Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

VR-Yhtymä Oy ja liikenne- ja viestintäministeriö tekivät yhdeksänvuotisen sopimuksen henkilöjunaliikenteen hankinnasta ajalle 1.2.2022-31.12.2030. Valtio hankkii VR-Yhtymältä liikennöintiä reiteiltä, joiden lipputulot eivät riitä kattamaan kaupallisesti kannattavia vuoroja. Sopimuksen arvo koko kaudelle on arvonlisäveroineen 313,8 miljoonaa euroa, eli liikennöintikorvaus on 34,9 miljoonaa euroa vuodessa.

Venäjän hyökkäys Ukraina on johtanut länsimaiden asettamiin taloudellisiin pakotteisiin Venäjää vastaan. VR tekee yhteistyötä Venäjän rautateiden RZD:n kanssa matkustaja- ja tavaraliikennekuljetuksissa Suomen ja Venäjän välisessä rajaliikenteessä. VR:n ja RZD:n 50/50 omistama yhteisyritys Oy Karelian Trains Ltd omistaa Helsingin ja Pietarin välillä liikennöivän Allegro-kaluston. RZD on listattu Euroopan unionin ja Yhdysvaltain pakotelistalle, ja asetetut pakotteet kohdistuvat rahoitukseen ja infrastruktuuriin. RZD:n rautatiekuljetusliiketoiminta ei ole pakotteiden kohteena.

Tilintarkastuskertomus

VR-Yhtymä Oy:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet VR-Yhtymä Oy:n (y-tunnus 1003521-5) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.-31.12.2021. Tilinpäättös sisältää konsernin taseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäättös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,
- tilinpäättös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäättös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäättös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviin tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäättös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäättös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön ja konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.

- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aiheutta epäillä emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö ja konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttöömmme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttöömmme kyseisen päivän jälkeen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttöömmme saamaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Muut lausumat

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys voittovarojen käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 8.3.2022

Ernst & Young Oy

Tilintarkastusyhteisö

Mikko Rytilahti

KHT, JHT

Toimintakertomus ja tilinpäätös 2021

18.3.2022